

DE STRUCTUUR MAAKT DE TAAL IN DE RECHTSPRAAK KLAAR

Een onderzoek naar de structuur in familierechtelijke uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland

Z.E. Alkemade (6114903)

Afstudeerwerk BA

Nederlandse taal en cultuur

Taalbeheersing

16 April 2021

14.065 woorden

Eerste lezer: dr. H.L.W. Pander Maat

Tweede lezer: dr. R. Bouwer

Universiteit Utrecht

INHOUDSOPGAVE

1. Samenvatting	2
2. Inleiding	3
3. Probleemstelling	4
3.1. Opbouwelementen	5
3.2. Volgorde	6
3.3. Gebruik van tussenkopjes	7
3.3.1. Functie van tussenkopjes	7
3.3.2. Hoe vaak komen tussenkopjes voor en in welke vorm?	11
3.3.3. Taalkenmerken van tussenkopjes	12
3.4. Argumentatie	12
4. Methode	13
4.1. Opbouwelementen	13
4.1.1. Identificatie van de zaak	15
4.2. Volgorde	16
4.3. Gebruik van tussenkopjes	17
4.4. Argumentatie	19
5. Resultaten	22
5.1. Opbouwelementen	22
5.2. Volgorde	23
5.3. Gebruik van tussenkopjes	25
5.4. Argumentatie	33
5.4.1. Onderlinge verhouding van stellingen	39
5.4.2. Toepassing deelvragen argumentatie	40
5.4.3. Transparantie van de argumentatieopbouw	43
6. Conclusie	44
7. Discussie	45
8. Literatuurlijst	50
9. Bijlage	52
9.1. Bijlage 1 – Typen volgorde	52
9.2. Bijlage 2 – Verhouding stellingen argumentatie	53
9.3. Bijlage 3 – Voorbeelden markering door verbindingswoorden	55
9.4. Bijlage 4 – Transparantie van de argumentatieopbouw	55
9.5. Bijlage 5 – 26 november 2019	56
9.6. Bijlage 6 – 11 juli 2019	60
9.7. Bijlage 7 – 3 oktober 2018	64
9.8. Bijlage 8 – 25 januari 2019	65
9.9. Bijlage 9 – 13 september 2019	67
9.10. Bijlage 10 – 27 maart 2019	71
9.11. Bijlage 11 – 24 juli 2017	75
9.12. Bijlage 12 – 8 november 2018	77
9.13. Bijlage 13 – Rechterlijke uitspraken corpus	84
9.13.1. Alimentatie	84
9.13.2. Gezag	86

1. SAMENVATTING

In dit onderzoek wordt gekeken naar de structuur van familierechtelijke uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland. Dit idee komt voort uit het fenomeen ‘klare taal in de rechtspraak’. Het is cruciaal voor het begrip van leken als ze de inhoud van de uitspraak eigen kunnen maken (Van der Bruggen, 2020). Uit onderzoek blijkt dat aanpassingen aan de stijl van de uitspraak onvoldoende zijn (Van der Bruggen, 2020). Daarvandaan zal de focus liggen op de structuur van de uitspraak in plaats van de stijl. Deze vier onderwerpen staan centraal in dit onderzoek: opbouwelementen, volgorde, functie en argumentatie.

In 1993 ontwikkelde Bhatia een structuur voor rechterlijke uitspraken: *identificatie van de zaak, vaststelling van de feiten, argumentatie* en de *uitspraak van het vonnis*. Met behulp van deze structuur zijn andere onderzoekers verdergegaan, zoals onder andere Mazzi (2007). Op basis van de literatuur is voor dit onderzoek een generieke structuur ontwikkeld die als volgt gaat: *identificatie (identificatie van de zaak en verloop), feiten, verzoek en verweer, motivering van de rechter* en *de beslissing*. Aan de hand hiervan zijn veertig uitspraken bezien. Hoe vaak komen deze standaardonderdelen gemarkeerd door gebruik te maken van een tussenkopje voor?

Naast de opbouwelementen wordt in dit onderzoek ook de volgorde bestudeerd. Is er een standaardvolgorde te herkennen? Cheng (2010) heeft meerdere volgordes onderzocht die worden gehanteerd in verschillende landen. De volgorde die het meeste overeenkomt met de Nederlandse uitspraken is die van het vaste land van China: *heading, orientation, fact, reasoning, decision, ending* (Cheng, 2010).

De focus ligt voornamelijk op de tussenkopjes. Tussenkopjes zijn de markeringen van de opbouwelementen in een uitspraak. De zeven typen functies van de SARA-theorie (Lorch et al., 2011) zijn gebruikt om de tussenkopjes te voorzien van functies. Er is ook gekeken naar typografie en taalkenmerken. Buiten het gebruik van tussenkopjes, is tevens de opbouw van de argumentatie van de rechter geanalyseerd.

De conclusie van dit onderzoek is ten eerste dat familierechtelijke uitspraken een structuur bevatten met de volgende opbouwelementen: *identificatie* – *identificatie van de zaak en verloop* – *feiten, verzoek en verweer, motivering van de rechter* en *beslissing*. Ten tweede bevat de volgorde die het meeste voorkomt alle zes de onderdelen met eventueel herhalingen. Ten derde hebben tussenkopjes verschillende functies en hebben ze een of meer typografische vormen. Bovendien kunnen de tussenkopjes worden gekoppeld aan de verschillende taalkenmerken. Tot slot bestaat de argumentatie vooral uit nevenschikkende argumentatie en worden zinnen als ‘de rechtbank stelt’ toegepast om de stelling-argument-relatie aan te geven.

2. INLEIDING

Het commentaar op de rechtspraak is dat rechters onbegrijpelijk schrijven (Verburg, 2018). Op het moment wordt er veel onderzoek gedaan naar de begrijpelijkheid van rechterlijke uitspraken zodat het toegankelijker wordt voor leken (Van der Bruggen, 2020). Ook vanuit de politiek is grote vraag naar begrijpelijke rechtspraak. Zo werd in 2018 een motie ingediend door Groothuizen om te zorgen dat rechterlijke uitspraken duidelijker worden. Het argument van Groothuizen is dat het complexe taalgebruik kan zorgen voor een afstand tussen de rechterlijke macht en de samenleving. Het fenomeen dat centraal staat, is ‘klare taal in de rechtspraak’ (Van der Bruggen, 2020).

Hoewel het antwoord om een rechterlijke uitspraak begrijpelijker te maken nog niet compleet gevonden is, zijn er wel al initiatieven ontstaan vanuit onder andere de rechtspraak. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft al stappen gezet om de uitspraken toegankelijker te maken (Van der Bruggen, 2016). Er zijn bijvoorbeeld tussenkoppen toegevoegd als ondersteuning bij het lezen van een uitspraak (Van der Bruggen, 2016). Daarnaast bestaat er een *Klare Taalbokaal* prijs. Deze prijs wordt uitgereikt aan een rechterlijke uitspraak die het meest helder is geformuleerd.

Waarom is een uitspraak onbegrijpelijk? Er wordt meteen gedacht dat de onbegrijpelijkheid komt door complex taalgebruik, lange en passieve zinnen en tangconstructies. Hierdoor is het voor lezers niet gemakkelijk om een uitspraak te lezen (Van der Bruggen, 2020). Toch blijkt uit verschillende experimenten dat het onvoldoende helpt om alleen het complexe taalgebruik, de lange en passieve zinnen en de tangconstructies te herschrijven (Van der Bruggen, 2020). Leken zullen de tekst op oppervlakteniveau wel als begrijpelijk aanmerken, alleen kunnen ze de inhoud en boodschap van de tekst nog niet eigen maken (Van der Bruggen, 2020). Juist dat laatste is belangrijk voor een dieper begrip van de tekst.

Met andere woorden, de stijl van rechterlijke uitspraken en het effect ervan is al veel onderzocht. Uit onderzoek blijkt dat er meer gekeken moet worden naar het diepteniveau in plaats van het oppervlakteniveau van de tekst (Van der Bruggen, 2020). In dit onderzoek zal daarom de structuur van rechterlijke uitspraken centraal staan. Er zal onder andere worden gekeken naar tussenkopjes. Tussenkopjes zijn onderdeel van de structuur van een tekst en hebben als doel de lezer te helpen om de uitspraak beter te kunnen lezen en te begrijpen. Tussenkopjes geven de lezer informatie over waar de tekst over gaat, ondanks dat de inhoud wellicht niet geheel wordt begrepen (Van der Bruggen, 2016). In dit onderzoek wordt de structuur van familierechtelijke uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland bestudeerd.

3. PROBLEEMSTELLING

In dit onderzoek staat de structuur en argumentatieopbouw van rechterlijke uitspraken centraal. Op basis hiervan zijn vier onderzoeksvragen geformuleerd. De relevantie van deze onderzoeksvragen is dat de structuur van uitspraken wordt onderzocht in plaats van de inhoud. Op het moment is er al veel onderzoek gedaan naar de complexiteit van de taal die wordt gebruikt in rechterlijke uitspraken (Van der Bruggen, 2020). Alhoewel uit de literatuur naar voren komt dat de structuur op verschillende aspecten kan bijdragen aan het begrip van de lezer, is in Nederland hier nog weinig onderzoek naar gedaan. Verschillende onderzoekers hebben sinds de jaren '80 standaardonderdelen van rechterlijke uitspraken bestudeerd en er zijn gelijkenissen te zien tussen de verschillende benamingen (Han et al., 2018). Verder hebben tussenkopjes verschillende functies die kunnen bijdragen aan het begrip van de lezer (Lorch et al., 2011).

In dit onderzoek staan de volgende vier onderzoeksvragen centraal:

1. Welke opbouwelementen bevatten familierechtelijke uitspraken?
2. In hoeverre is er een standaardvolgorde van de opbouwelementen te vinden in familierechtelijke uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland tussen 2017 en 2020?
3. Hoe worden tussenkopjes gebruikt door de rechter in familierechtelijke uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland tussen 2017 en 2020?
4. Hoe ziet de argumentatie eruit bij het standaardonderdeel *motivering van de rechter* van de rechters van de rechtbank Midden-Nederland?

De eerste drie onderzoeksvragen zien dus op de structuur van de uitspraak. Hoe is deze opgebouwd? Is er een standaardvolgorde in te herkennen? Hoe worden de tussenkopjes gebruikt? De laatste onderzoeksvraag ziet meer op de argumentatieopbouw. Hoe ziet een argumentatieopbouw van de rechter eruit?

Kortom, rechtspraak wordt als complex ervaren en daarom willen ze vanuit onder andere de politiek dat het begrijpelijker wordt voor de leek. Na verschillende onderzoeken waar de focus lag op het taalgebruik, zal in dit onderzoek de focus liggen op de structuur.

DEELVRAGEN

Uit de vier onderzoeksvragen zijn de volgende deelvragen:

Onderzoeksvraag 1 'Opbouwelementen':

- Welke opbouwelementen zijn er te vinden in rechterlijke uitspraken?

Onderzoeksvraag 2 ‘Volgorde’:

- In hoeverre is er een standaardvolgorde in de rechterlijke uitspraken te vinden?
- Wanneer wordt er afgeweken van de standaardvolgorde?

Onderzoeksvraag 3 ‘Gebruik van tussenkopjes’

- Welke functies hebben tussenkopjes?
- Hoe vaak komen bepaalde tussenkopjes voor boven de verschillende opbouwelementen van een rechterlijke uitspraak?
- In welke typografische vorm komen tussenkopjes voor?
- Wat voor soort taalkenmerken hebben de verschillende tussenkopjes?

Onderzoeksvraag 4 ‘Argumentatie’

- Hoe ziet de opbouw van de argumentatie eruit?
 - Welke vormen van argumentatie worden gebruikt?
 - Gaan hoofdstellingen vooraf aan argumenten of is het andersom?
 - Worden argumentatie verbanden gemarkeerd door bijvoorbeeld verbindingswoorden?
 - Zijn impliciete premissen goed te reconstrueren?
- In hoeverre is de argumentatieopbouw van een rechterlijke uitspraak transparant?

3.1. OPBOUWELEMENTEN

Buiten Nederland zijn er al meerdere onderzoeken gedaan naar de structuur van rechterlijke uitspraken. Volgens Bhatia (1993) heeft een rechterlijke uitspraak een karakteristieke structuur die bestaat uit vier hoofdonderdelen: identificatie van de zaak, vaststelling van de feiten, argumentatie en de uitspraak van het vonnis. De argumenten van de zaak kunnen dan nog worden onderverdeeld in drie subonderdelen: weergave van de geschiedenis van de zaak, presenteren van argumenten en *ratio decidendi* (algemene rechtsregels). Aan de hand van het model van Bhatia heeft Mazzi (2007) in zijn onderzoek veertig rechterlijke uitspraken uit Groot-Brittannië en Ierland geanalyseerd op structuur. Paul van den Hoven (2011) borduurt voort op de onderzoeken van Bhatia (1993) en Mazzi (2007) en ziet gelijkenissen bij Nederlandse uitspraken.

In het onderzoek van Cheng (2010) is de structuur van uitspraken van Hong Kong, China en Taiwan bestudeerd om te achterhalen wat de generieke structuur was. Hij bracht het onder in drie onderdelen: *stages*, *content en legal function* (Cheng, 2010). Een vergelijkbaar onderzoek is gedaan naar de structuur van Amerikaanse en Chinese uitspraken (Le et al., 2013). Hier zijn de volgende retorische segmenten gevonden: *heading*, *introduction*, *facts*, *analysis* en *conclusion* (Le et al., 2013). In een onderzoek in 2018 is samengevat wat de verschillende benamingen zijn voor onderdelen van een uitspraak uit verschillende jurisdicties (Han et al., 2018). Er is overlap op het gebied van onderdelen van uitspraken tussen de verschillende landen. De

formuleringen vallen in te delen in vier standaardonderdelen: *naming, facts/issues, arguments* en *decisions* (Han et al., 2018).

Kortom, in al deze onderzoeken wordt er gesproken over *standaardonderdelen* die in rechterlijke uitspraken voorkomen. Deze onderdelen bepalen de structuur in een uitspraak. Daarom is het belangrijk om een schema te maken van welke hoofdonderdelen er voorkomen in uitspraken. De genoemde hoofdonderdelen vormen het uitgangspunt voor dit onderzoek. Daarnaast is het opstellen van een opbouwschema het beginpunt van de verdere aandachtspunten in dit onderzoek, namelijk het gebruik van tussenkopjes, de volgorde en argumentatiestructuur.

3.2. VOLGORDE

In rechterlijke uitspraken worden tussenkopjes gebruikt om de verschillende onderdelen te benoemen. Een uitspraak bestaat uit verschillende opbouwelementen. Zoals al eerder is genoemd, heeft Bhatia (1993) een karakteristieke structuur bepaald van een rechterlijke uitspraak: identificatie van de zaak, vaststelling van de feiten, argumentatie en de uitspraak van het vonnis. Uit een ander onderzoek kwam de volgende structuur naar voren: *heading, orientation, fact, reasoning, decision, ending* (Cheng, 2010).

In het onderzoek van Cheng (2010) is gekeken naar de generieke structuur in de uitspraken van Taiwan, Hong Kong en het vaste land van China. Zo is de generieke volgorde van Taiwan: *heading, orientation, decision, fact, reasoning, ending, appendix* (Cheng, 2010). Deze volgorde is meer in lijn met wat Van den Hoven (2011) voorstelde. Zijn mening is dat een uitspraak begrijpelijker wordt als de beslissing van de rechter meer naar voren wordt gehaald (Van den Hoven, 2011). De volgorde van het vaste land van China is: *heading, orientation, fact, reasoning, decision, ending* (Cheng, 2010). Deze laatste volgorde komt meer overeen met de standaardvolgorde in Nederlandse uitspraken, waarbij de beslissing achteraan staat.

In het vooronderzoek van het vak *Corpus in de Neerlandistiek* zijn er in twintig uitspraken twee standaardvolgorden te zien (Alkemade, 2021). De meest voorkomende volgorde op het hoogste niveau is: identificatie van de zaak – (1) namen (2) verloop – (3) feiten, (4) verzoek en verweer, (5) motivering rechter en (6) beslissing. De andere voorkomende volgorde op het hoogste niveau was (1) namen en (2) verloop – (3) feiten, (4) motivering rechter en (5) beslissing (Alkemade, 2021). Deze structuren lijken op de generieke structuur van het vaste land van China (Cheng, 2010). Waarom het standaardonderdeel *verzoek en verweer* in de tweede standaardvolgorde niet voorkomt, is niet helemaal duidelijk. Uit het vooronderzoek blijkt dat de volgorde waar het standaardonderdeel *verzoek en verweer* ontbreekt in 35% van de uitspraken voorkomt (Alkemade, 2021). In 71,4% van deze uitspraken komt het standaardonderdeel wel voor, maar in de tekst waarboven het standaardonderdeel *motivering van de rechter of feiten* staat.

In het vooronderzoek is de standaardvolgorde alleen bekeken op het hoogste niveau, terwijl het ook mogelijk is dat een standaardonderdeel op een lager niveau staat (Alkemade, 2021). Zo kan het zijn dat het

standaardonderdeel *feiten* niet op het hoogste niveau staat, maar op een lager niveau voorkomt. Wat betekent het als het standaardonderdeel *feiten* op een lager niveau staat? Op welke plaats staat dit standaardonderdeel in een dergelijke uitspraak?

Onderzoek doen naar de standaardvolgorde en de afwijkingen ervan is belangrijk voor de begrijpelijkheid van de uitspraak. Het kan van betekenis zijn te inventariseren bij welke uitspraken er een afwijking is van de standaardvolgorde. Welke factoren spelen daar een rol? Bovendien is het interessant om te achterhalen of deze afwijking vaker voorkomt. De vraag kan worden gesteld of een standaardonderdeel dat op een lager niveau te vinden is altijd op dezelfde plek staat. Daarnaast kan worden opgesomd in hoeveel uitspraken er wel sprake is van een standaardvolgorde.

Het is ook van belang dat de standaardvolgorde wordt onderzocht met het oog op de functies die tussenkopjes hebben. Zo identificeren tussenkopjes het onderwerp van de tekst die volgt (Lorch et al., 2011). Wanneer bijvoorbeeld het standaardonderdeel *feiten* onder het standaardonderdeel *motivering van de rechter* staat, kan dit voor verwarring zorgen. De lezer leest bijvoorbeeld het tussenkopje ‘beoordeling’ en leest vervolgens ‘waar gaat het over?’. Het eerste tussenkopje gaat over de motivering van de rechter en het tweede tussenkopje gaat over de feiten van de zaak. Is het dan voor de lezer duidelijk dat het hoofdonderdeel ‘beoordeling’ ook de inhoud weergeeft van de ‘feiten’?

3.3. GEBRUIK VAN TUSSENKOPJES

3.3.1. FUNCTIE VAN TUSSENKOPJES

Wat is de functie van een tussenkopje? Waarom wordt er gebruikt gemaakt van tussenkopjes? Schrijvers gebruiken tussenkopjes eigenlijk om nadruk te leggen op de structuur van een tekst (Zhang, Hyönä, Zhu, Li, 2019). Tussenkopjes kunnen worden gezien als structuurmarkers. Uit onderzoek blijkt dat structuurmarkeringen een grote rol spelen bij het begrijpen en waarderen van een tekst (Van Dooren, Van den Bergh & Evers-Vermeul, 2012). De aanwezigheid van structuurmarkeringen is dus van belang voor een begrijpelijke tekst.

In het onderzoek van Lorch, Lemarié & Grant (2011) wordt gesproken over de term SARA. Dit betekent *signaling available, relevant, accessible* (Lorch et al., 2011). De SARA-theorie wordt toegelicht aan de hand van de uitspraak 29 januari 2019. De SARA-theorie bestaat uit de volgende zeven typen signalen:

1. Signalen bakenen de onderliggende structuur af in een tekst

Signalen die een tekst afbakenen zijn te herkennen aan bijvoorbeeld witregels (Lorch et al., 2008). Een witregel is het minimale signaal dat nodig is om dit type signaal eraan te koppelen. Kopjes hebben de functie om de onderliggende structuur in een tekst af te bakenen. In de uitspraak van 29 januari 2019 komt dit naar

voren doordat er tussen de tekstonderdelen door middel van kopjes grenzen worden weergegeven. Het is niet een grote lap tekst, maar de kopjes in combinatie met witregels geven de begrenzing aan (Lorch et al., 2008).

2. Signalen communiceren de hiërarchische structuur van delen van een tekst

Kopjes worden gebruikt om de hiërarchische structuur aan te geven met behulp van witregels en typografische verschillen (Lorch et al., 2011). In de uitspraak van 29 januari 2019 zijn alle hoofdkopjes dikgedrukt. Subkopjes zijn onderstreept en kopjes onder subkopjes zijn schuingedrukt. Het minimale signaal is dus een typografisch kenmerk. De hiërarchische structuur wordt expliciet kenbaar doordat de nummering bestaat uit meerdere lagen, zoals 1.2 en 1.2.1.

3. Signalen communiceren de volgorde van de structuur van delen van een tekst

Door het gebruik van bijvoorbeeld nummering wordt de volgorde van de structuur van een tekst weergegeven. Nummers en letters zijn bij dit signaal de enige vorm. In de uitspraak van 29 januari 2019 hebben de hoofdkopjes nummers, bijvoorbeeld '2. Vaststaande feiten'. De alinea's onder dit kopje zijn genummerd met 2.1, 2.2, etc. Om die reden is de volgorde goed te herkennen. Als er alleen een nummer of letter staat naast een alinea, wordt dit niet meegenomen als tussenkopje. Wanneer er gebruikt wordt gemaakt van nummering, worden de alinea's ook genummerd. Dit is niet van belang voor de volgorde van de structuur unof voor de leek. De alinea's worden genummerd zodat er in de literatuur, rechtspraak en het onderwijs naar kan worden verwezen.

4. Signalen labelen een deel van een tekst

Dit type signaal laat zien dat er kan worden gerefereerd naar dit signaal. In deze uitspraak wordt dit gedaan door de nummering en het tussenkopje zelf. Zo is het gemakkelijk om terug te verwijzen naar '2. Vaststaande feiten'.

5. Signalen identificeren het onderwerp van een deel van een tekst

Dit type signaal identificeert het onderwerp van de tekst die gaat volgen. Bij de uitspraak van 29 januari 2019 vertelt het signaal '2. Vaststaande feiten' de lezer dat de tekst die gaat volgen zal gaan over de feiten van de zaak.

6. Signalen identificeren de functie van een deel van een tekst

Een voorbeeld van een signaal dat de functie van een deel van een tekst identificeert, is 'introdactie' of 'conclusie' (Lorch et al., 2011). De lezer weet bij deze verschillende soorten tussenkopjes welke functie dit deel heeft in de tekst, maar niet waarover de inhoud van de tekst gaat. In de uitspraak van 29 januari 2019 is geen voorbeeld te vinden waar een tussenkopje een functie van een deel van een tekst identificeert.

7. Signalen leggen nadruk op een deel van een tekst

Nadruk leggen op een deel van een tekst kan door middel van woord dikgedrukt of onderstreept maken (Lorch et al., 2008). De dikgedrukte of schuingedrukte kopjes in rechterlijke uitspraken vallen niet onder dit type signaal. Het moet echt gaan om een woord of een zinsdeel in de tekst dat wordt benadrukt door middel van typografie.

Lorch (1989) noemt twee typen *signals*: *organizational* en *typographical signals*. Een tussenkopje valt onder de term *organizational signals* (Zhang et al., 2019). De aanwezigheid van tussenkopjes is van invloed op de aandacht van de lezer tijdens het lezen (Lorch et al., 2012). Wanneer er een tekstdeel dikgedrukt of onderstreept is of het in hoofdletters is geschreven, dan wordt er gesproken van *typographical signals* (Zhang et al., 2019). *Typographical signals* wordt vaak toegepast om nadruk te leggen op een bepaalde inhoud van een tekst, maar ze kunnen ook hiërarchie aangeven (Lorch et al., 2011). Beide *signals* bevorderen het leesproces en het geheugen van de lezer (Zhang et al., 2019).

Tussenkopjes hebben verschillende functies. Een tussenkopje identificeert het onderwerp van de tekst die gaat volgen. Dit kan bijdragen om de voorkennis van de lezer al te activeren, zodat er een beter begrip is van de inhoud van een tekst (Lorch, Chen & Lemarié, 2012). Een tussenkopje heeft in alle gevallen signaal nummer 1 van de SARA-theorie, want een tussenkopje heeft een afgrenzingsfunctie ten opzichte van de tekst. Verder is duidelijk geworden dat tussenkopjes bijdragen aan het onthouden van een tekst (Lorch et al., 2011).

De vraag is of een van deze zeven typen uit de SARA-theorie ook een rol speelt bij een rechterlijke uitspraak. Wat is de functie van de tussenkopjes in een rechterlijke uitspraak? De opbouw van een uitspraak bestaat in de meeste gevallen uit: identificatie, – namen en verloop – feiten, verzoek en verweer, motivering van de rechter en beslissing.

Aan de hand van een voorbeeld zal de theorie worden toegelicht. Het voorbeeld is ‘1. Verloop van de procedure’. Dit tussenkopje is genummerd. De nummering geeft de structuur van de uitspraak weer, want door het cijfer 1 is het duidelijk dat het te vinden is in het begin van de uitspraak (nummer 3). Bovendien is het tussenkopje dikgedrukt en omgeven door witregels. Dit geeft de hiërarchische structuur weer en hierdoor wordt nadruk gelegd op dit tussenkopje (nummer 2 en 7). Daarnaast wordt het onderwerp geïntroduceerd van de tekst die volgt (nummer 5). Het gaat namelijk over de procedurele geschiedenis van de zaak. De achterliggende vraag is: hoe is de procedure verlopen? Bovendien wordt het tussenkopje gelabeld en kan ernaar terug worden verwezen (nummer 4). Daarnaast laat het tussenkopje in combinatie met witregels een afbakening zien van de uitspraak (nummer 1). Het toont namelijk een duidelijk grens aan tussen twee delen van een tekst.

Omdat een tussenkopje zoveel verschillende functies kan hebben, is het van belang om onderzoek te doen naar het gebruik van een tussenkopjes in een rechterlijke uitspraak. Juristen weten over het algemeen waar ze bepaalde informatie in een uitspraak kunnen vinden, maar juist voor niet-juristen is een structuur met tussenkopjes van belang om de opbouw van de uitspraak te bevatten (Van der Bruggen, 2016).

De vraag is dan welke functie uit deze SARA-theorie belangrijk is voor de begrijpbaarheid van een rechterlijke uitspraak voor leken. Naar mijn idee zijn nummer 1, 2, 3 en 5 van belang voor het begrip van leken. Hieronder zal ik mijn zienswijze toelichten.

Ten eerste is functie 1 (afbakening onderliggende structuur) belangrijk, want door het gebruik van witregels en kopjes wordt het duidelijk welke alinea's en inhoud bij elkaar horen. Dit is cruciaal voor leken die niet gewend zijn aan de inhoud en de taal van een uitspraak. Wanneer er een grote lap tekst wordt gepresenteerd, zal de leek al snel afhaken. Door de onderliggende structuur af te bakenen, zal de leek gemakkelijker zijn aandacht erbij kunnen houden.

Ten tweede is functie 2 (hiërarchie van structuur) van belang, omdat de hiërarchische structuur informatie geeft over de relatie tussen tekstonderdelen. Bijvoorbeeld als alle hoofdkopjes dikgedrukt zijn, dan is het duidelijk voor de leek dat die kopjes de hoofdthema's zijn in de uitspraak. Wanneer kopjes schuingedrukt of onderstreept zijn, vallen ze onder een van deze hoofdthema's. De hiërarchische structuur is bij rechterlijke uitspraken vooral goed te zien bij het standaardonderdeel *motivering van de rechter*. Zo zal de rechter deze tekst indelen met gebruikmaking van tussenkopjes. Door deze tussenkopjes verschillende typografische kenmerken te geven, wordt de hiërarchische structuur benadrukt. Bijvoorbeeld wanneer het tussenkopje 'draagkracht man' schuingedrukt en onderstreept is en het kopje daarna is 'periode vanaf 27 mei 2016 tot 1 januari 2017' en dit kopje is schuingedrukt. Bij de lezer is het dan duidelijk dat het tweede tussenkopje onderdeel is van het stuk waarboven het tussenkopje 'draagkracht man' staat.

Ten derde is functie 3 (volgorde van de tekst) essentieel voor het begrip van de leek. Het communiceren van de volgorde van een uitspraak helpt de leek de hele procesgang te begrijpen, omdat hierdoor het duidelijk is wat de relatie is tussen de verschillende tekstonderdelen. Daarnaast komt in de literatuur naar voren dat er een bepaalde reactie wordt veroorzaakt door het communiceren van een volgorde door middel van een signaal in het tussenkopje (Lorch et al., 2011). Het gebruik van nummers of letters is een gemakkelijke manier om de volgorde aan te geven. Bij rechterlijke uitspraken worden de alinea's en hoofdkopjes over het algemeen genummerd. Hier is ook enige overlap met nummer 2, want door de alinea's of subkopjes te nummeren wordt de hiërarchische structuur explicieter gemaakt. De nummering van de hoofdkopjes is van belang voor het begrip van de lezer. Echter, de nummering van de alinea's heeft weinig toegevoegde waarde voor een leek. Dit is meer van betekenis voor de mensen werkzaam in de juridische wereld om naar te verwijzen.

Ten vierde is functie 5 (introdunctie onderwerp) belangrijk, want voor begrip van de tekst die gaat volgen, is het van belang dat het onderwerp duidelijk is. Het activeert namelijk kennis over de inhoud van de tekst die gaat volgen (Lorch et al., 2011). Bij een rechterlijke uitspraak is de inhoud van de tekst vaak complex en daarom is het des te belangrijker dat de tussenkopjes bijdragen aan het activeren van voorkennis.

Samengevat zijn deze vier functies het belangrijkste. Binnen deze vier functies is ook nog een bepaalde hiërarchie. Functie 5 is het meest essentieel voor leken, want het activeren van voorkennis maakt het gemakkelijker om de tekst te kunnen begrijpen en eigen te kunnen maken. Bovendien hebben functie 2 en 3 overlap en zijn allebei even belangrijk voor de leek. Aan de ene kant is het aanduiden van hiërarchie door typografische kenmerken of nummering zinvol om het verband te begrijpen tussen tekstonderdelen. Aan de andere kant is de volgorde met behulp van nummering een andere manier om de samenhang tussen tekstonderdelen te bevatten. Verder is het bijna wel vanzelfsprekend dat functie 1 voorkomt, omdat een tekst zonder witregels tegenwoordig niet meer voor te stellen is. Hoewel deze functies in veel van de recente rechterlijke uitspraken voorkomen, is dat echter niet zo vanzelfsprekend als het lijkt. Uitspraken uit de vorige eeuw hadden niet altijd nummering, tussenkopjes of witregels.

3.3.2. HOE VAAK KOMEN TUSSENKOPJES VOOR EN IN WELKE VORM?

In de veertig uitspraken wordt gekeken naar hoe vaak bepaalde vormen voorkomen. Is er sprake van uniformiteit? Bij de twintig uitspraken die al in eerder onderzoek zijn geanalyseerd, kwam naar voren dat de meeste uniformiteit te zien was bij de standaardonderdelen *verloop* en *beslissing* (Alkemade, 2021). In deze onderdelen is weinig variatie te zien in de benaming van het tussenkopje. Bij de andere standaardonderdelen zijn meer mogelijkheden, maar de variatie is minimaal. Bijvoorbeeld de tussenkopjes die gaan over feiten, daar komt het woord ‘feiten’ in meerdere vormen voor. Het is dan voor de lezer in ieder geval duidelijk dat het gaat om de feiten van de zaak.

Daarnaast is de vorm van een tussenkopje van belang. Is het duidelijk te onderscheiden wat het tussenkopje is? Omdat tussenkopjes belangrijk zijn voor niet-juristen om overzicht te krijgen van de opbouw van de uitspraak, moet het duidelijk zijn te onderscheiden van de lopende tekst. Dit kan door *typographical signals*, zoals dikgedrukt, schuingedrukt, onderstreept, gebruik van hoofdletters en witregels. In de uitspraken die al zijn geanalyseerd, was te zien dat op het hoogste niveau de koppen dikgedrukt waren en op lager niveau het of onderstreept of schuingedrukt was. Dit geeft een bepaalde hiërarchie in de structuur van de uitspraak.

Kortom, er wordt gekeken naar de inhoud van de tussenkopjes en hoe dit gecategoriseerd kan worden. Verder wordt gekeken naar de typografische vorm van de tussenkopjes.

3.3.3. TAALKENMERKEN VAN TUSSENKOPJES

Tussenkopjes komen in rechterlijke uitspraken op verschillende manieren voor. De typografische vorm en de inhoud van het tussenkopje zijn al besproken. Nu zal meer worden ingegaan op het taalkenmerk van een tussenkopje. Een taalkenmerk kan van invloed zijn op het begrip van de lezer. Drie voorbeelden van tussenkopjes uit rechterlijke uitspraken zijn:

- Waar gaat het over?
- Verzoeken
- De beoordeling van de rechtbank

Hierboven zijn drie soorten taalkenmerken als voorbeeld gegeven. Er zal gekeken worden naar verschillende categorieën: vraagzin, enkel woord, naamwoordgroep, vraagzin, voorzetselgroep en afhankelijk vraagwoordzin. Bij vraagzinnen wordt het sneller duidelijk waar de tekst die volgt over zou gaan, zoals het verschil tussen: ‘beoordeling’ en ‘wat vindt de rechtbank?’. Enkel het woord ‘beoordeling’ zal de lezer misschien minder zeggen, dan als er staat ‘wat vindt de rechtbank?’. Het is in het laatste geval helder dat de tekst die gaat volgen, zal toelichten wat de rechtbank vindt. Tussenkopjes moeten zo worden geformuleerd dat het voor leken ondersteuning geeft in het begrijpen van de uitspraak. Van der Bruggen (2016) zegt bijvoorbeeld dat een vragende kop meer ondersteuning biedt voor leken. Daarom is het van belang om in kaart te brengen welke taalkenmerken voorkomen en hoe vaak deze voorkomen.

3.4. ARGUMENTATIE

Argumentatie is ervoor nodig om een standpunt aannemelijk te maken (Karreman & Enschat, 2013). In een rechterlijke uitspraak gebruikt de rechter argumenten om zijn beslissing te ondersteunen. In het standaardonderdeel *motivering van de rechter* geeft de rechter argumenten waarom de rechter tot een bepaalde beslissing komt. Er kan sprake zijn van eenvoudige of meervoudige argumentatie. Eenvoudige argumentatie bevat een argument. Bij meervoudige argumentatie wordt meer dan een argument gepresenteerd (Karreman & Enschat, 2013). In het geval van rechterlijke uitspraken zal er eerder sprake zijn van meervoudige argumentatie. De argumenten kunnen ondergeschikt of nevenschikt zijn ten aanzien van elkaar (Karreman & Enschat, 2013). Nevenschikking kan bestaan uit onafhankelijke en afhankelijke argumenten. Ondergeschikte argumentatie wordt ook wel ketenargumentatie genoemd, want de argumenten volgen elkaar op (Karreman & Enschat, 2013).

Bij een argumentatieanalyse is het ten eerste van belang om te kijken wat het centrale standpunt is in de uitspraak. In de meeste gevallen zal de rechter zijn beslissing in het kort omschrijven onder het standaardonderdeel *beslissing*. De beslissing is het uiteindelijke standpunt van de rechter. Hoewel misschien de rechter eerst de argumenten bepaalt en dan tot een standpunt komt, wordt bij een analyse wel gewerkt vanuit de beslissing of het standpunt van de rechter.

Ten tweede is het belangrijk om de argumenten van de rechter te bepalen. Welke argumenten worden er aangevoerd door de rechter om tot zijn oordeel te komen. Hiervoor wordt dan gekeken naar het standaardonderdeel *motivering van de rechter*.

Ten derde moet worden geïdentificeerd hoe de argumenten zich ten aanzien van elkaar verhouden. De vraag die dan kan worden gesteld, is: is er sprake van onderschikkende of nevenschikkende argumenten? Nevenschikkende argumenten zijn onder te verdelen in onafhankelijk en afhankelijke argumenten. Bij nevenschikkende onafhankelijke argumenten zijn het twee aparte argumenten die horen tot hetzelfde standpunt (Karreman & Enschoot, 2013). Nevenschikkende afhankelijke argumentatie houdt in dat beide argumenten noodzakelijk zijn om het standpunt te ondersteunen (Karreman & Enschoot, 2013). Onderschikkende argumentatie houdt in dat de argumenten onderling een argumentatieve verhouding hebben, waardoor de argumenten ten opzichte van elkaar een ondersteunende rol hebben (Karreman & Enschoot, 2013).

Ten slotte wordt gekeken naar de positie van de stellingen ten opzichte van de argumenten. Hoe verhouden de stellingen zich tot de argumentatiestructuur? Dragen de tussenkopjes bij aan de opbouw van de argumentatie van de rechter en stimuleren verbindingswoorden verschillende aspecten in het leesproces van de lezer? Zo helpt het met het identificeren van het onderwerp van een deel van een tekst.

Het belang van dit onderdeel is dat het beter in kaart brengt hoe de argumentatie is opgebouwd. Tussenkopjes zouden als hulpmiddel gebruikt kunnen worden om de argumentatie helder en gestructureerd te laten zijn voor de lezer. Daarnaast geeft het de onderliggende structuur van het standaardonderdeel *motivering van de rechter* weer. In het volgende hoofdstuk wordt toegelicht hoe de argumentatieanalyse in zijn werk gaat.

4. METHODE

In dit hoofdstuk wordt de methodologie van dit onderzoek uiteengezet. In de komende paragrafen zal het gaan over: de opbouwelementen, de volgorde, het gebruik van tussenkopjes en de argumentatiestructuur. Aan de hand van voorbeelden wordt beschreven hoe de methode in zijn werk gaat.

4.1. OPBOUWELEMENTEN

De besproken onderzoeken van onder andere Bhatia (1993) en Mazzi (2007) over de structuur van een uitspraak vormen de basis voor de methode van dit onderzoek. In de komende paragrafen zal ik het corpus, het opbouwschema, de manier van te werk gaan en een voorbeeld toelichten.

Ten eerste moet er een corpus worden vastgesteld. Het corpus van dit onderzoek bestaat uit veertig familierechtelijke uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland. De veertig rechterlijke uitspraken zijn geselecteerd op basis van onderwerp en lengte. De uitspraken zijn afkomstig van de rechtbank Midden-Nederland. Verder is het overkoepelende thema: familierecht. Het familierecht is onderdeel van het burgerlijke recht en speelt zich af tussen twee ‘natuurlijke personen’. De twee onderwerpen die ik heb gekozen binnen het familierecht, zijn alimentatie en gezag. Het zijn twee onderwerpen die tot veel procedures leiden bij de rechtbank. Daarnaast spreken deze onderwerpen mij aan, omdat het niet alleen gaat over twee volwassenen. Juist de kinderen spelen een grote rol bij deze twee onderwerpen. Bij alimentatie kan het bijvoorbeeld zowel gaan om kinder- als partneralimentatie. Bij gezag gaat het vooral over ouderlijk gezag over het kind. Deze twee onderwerpen binnen het familierecht kunnen alle lagen van de samenleving raken en daarom is het des te belangrijker om te zorgen dat de uitspraak voor een leek, een kind of een volwassene begrijpelijk is.

Van beide onderwerpen zijn twintig uitspraken geselecteerd. In dit onderzoek is gekozen voor uitspraken tussen 2017 en 2020. Daarnaast zullen de uitspraken een lengte hebben van tussen de vijf en twaalf pagina’s. Dit is om korte en lange uitspraken uit te sluiten. Het gemiddelde aantal pagina’s van alle veertig uitspraken is 6,3. Dit is een gemiddelde dat representatief is voor uitspraken van de rechtbank.

Ten tweede is het belangrijk om een opbouwschema op te stellen. Het opbouwschema is af te leiden uit de genoemde onderzoeken en de uitspraken van rechtbank Midden-Nederland. De standaardonderdelen zijn voornamelijk gebaseerd op het onderzoek van Bhatia (1993). De standaardonderdelen die passen bij de structuur van civielrechtelijke uitspraken, zijn: *identificatie, feiten, verzoek en verweer, motivering van de rechter en de beslissing*. *Identificatie* valt nog uiteen in: *identificatie van de zaak en verloop*.

Verder zijn er nog subonderdelen: uitvoerbaarheid van de voorraad, wettelijk kader, betalingsverplichting en kosten. Dit zijn subonderdelen die voorkomen onder het standaardonderdeel *motivering van de rechter*. Uitvoerbaarheid van de voorraad is een juridische term en mag niet zomaar door de rechter worden toegepast. Dit moet expliciet door de eisende partij zijn verzocht. De term wil zeggen dat de veroordeelde partij bijvoorbeeld meteen aan de andere partij moet betalen afgezien van het feit dat hoger beroep mogelijk zou zijn. Bovendien is het mogelijk dat een uitspraak *zaakspecifieke* tussenkopjes bevat. Deze tussenkopjes kunnen per uitspraak verschillen en zijn voornamelijk gericht op het onderwerp van de uitspraak.

Aan de hand van het opbouwschema zijn er verschillende vragen die gesteld moeten worden. In het codeerschema zullen de verschillende vragen worden toegelicht.

Onderwerp	Categorie	Methode voor resultaten
Hoe vaak is het standaard-onderdeel gemarkeerd aanwezig?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificatie van de zaak 2. Verloop 3. Feiten 4. Verzoek en verweer 5. Motivering van de rechter 6. Beslissing 	De resultaten worden getoond in aantallen en percentages (N = 40).
Hoe vaak is het subonderdeel gemarkeerd aanwezig?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaakspecifiek 2. Wettelijk kader 3. Betalingsverplichting 4. Uitvoerbaarheid bij voorraad 5. Kosten 	De resultaten worden getoond in aantallen en percentages (N = 40).
Op welk niveau komt het standaardonderdeel voor?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hoog 2. Laag 	De resultaten worden getoond in aantallen en percentages (N = 40).

4.1.1 IDENTIFICATIE VAN DE ZAAK

Ten opzichte van de andere opbouwelementen is het opbouwelement *identificatie van de zaak* anders, omdat er een bepaald format wordt gehanteerd door de rechters. Daarom wordt dit opbouwelement apart besproken. *Identificatie van de zaak* is een van de opbouwelementen in een rechterlijke uitspraak. Dit opbouwelement staat aan het begin van de uitspraak en zoals het opbouwelement al zegt, wordt hier de zaak geïdentificeerd. De volgende onderdelen komen aanbod in het format:

- Rechtbank
- Onderwerp
- Locatie
- Zaaknummers
- 'Beschikking + datum'
- Partijen

Hieronder staat een uitspraak van 3 april 2020. De onderdelen die ik hierboven heb genoemd, komen terug in deze uitspraak. Zo wordt begonnen met over welke rechtbank het gaat en welk onderwerp. Vervolgens komen de locatie en de zaaknummers aan bod, dan de datum en de beschikking en als laatste wordt aangegeven om welke partijen het gaat.

Uitspraak

RECHTBANK MIDDEN-NEDERLAND

Familierecht

locatie Utrecht

zaaknummers: CJ/16/496372 / FO RK 20-139 (wijziging gezag)
CJ/16/496374 / FO RK 20-140 (provisionele voorziening)

Beschikking van 3 april 2020

In de zaak van:

[verzoeker],
wonende op een bij de rechtbank bekend adres,
hierna te noemen de moeder,
advocaat mr. T.A.D. Luijten,

tegen

[verweerder],
wonende te [woonplaats], gemeente Altena,
hierna te noemen de vader,
advocaat mr. S. van Reevev-Özer.

In sommige uitspraken kan er enigszins worden afgeweken van dit format. Bijvoorbeeld in de uitspraak van 20 november 2020 staat alleen 'Beschikking' zonder datum. In de uitspraak van 20 november 2011 stond er wel expliciet bij dat het ging om het onderwerp partneralimentatie. Over het algemeen is dit wel het format dat wordt aangenomen om de zaak te identificeren.

4.2 VOLGORDE

De volgorde van de structuur in familierechterlijke uitspraken zal worden onderzocht. Om een standaardvolgorde te kunnen ontdekken wordt er gewerkt met het programma SPSS. Elke combinatie van een volgorde krijgt een nummer. Bijvoorbeeld het nummer 1 staat voor de combinatie 1-2-3-4-5-6. Dit betekent dat alle standaardonderdelen voorkomen, allemaal één keer en allemaal op het hoogste niveau. De volgorde is dan: identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), verzoek en verweer (4), motivering van de rechter (5), beslissing (6). Wanneer een onderdeel voorkomt op een lager niveau, dan krijgt het een nummer achter de komma, zoals 4.1. In het codeerschema zijn de verschillende typen waar te nemen. Daarnaast zijn de dertien typen volgorde ingedeeld in vier groepen.

Onderwerp	Typen	Methode voor het krijgen van resultaten
Om welke volgorde gaat het?	1. 1-2-3-4-5-6 2. 1-2-3-4-4-5-6 3. 1-2-3-4-4-5-5.1-6 4. 1-2-3-4-4-4.1-4.1-4.1-5-6.1-5.1-6 5. 1-2-3-5-4.1-6 6. 1-2-5-3.1-4.1-5.1-6 7. 1-2-3-5-4.1-5.1-6 8. 1-2-3-4-5-3.1-6.1-6 9. 1-2-3-5-6 10. 1-2-3-4-6 11. 1-2-5-3.1-5.1-6 12. 1-2-5-3.1-6.1-6 13. 1-2-5-3.1-6.1-6	De verschillende volgordes worden ingedeeld in vier categorieën. Hiervan worden voorbeelden gegeven en welke type volgordes bij elkaar horen. Daarnaast worden de aantallen weergegeven (N = 40) De vier groepen zijn: <ol style="list-style-type: none"> Alle zes op een rij met eventueel herhalingen (type 1 t/m 4) Alle zes, maar één element op een afwijkende plek (type 5 t/m 8) Types met één ontbrekend onderdeel (type 9 en 10) Afwijkingen in volgorde en/of ontbrekende onderdelen (type 11 t/m 13)

4.3 GEBRUIK VAN TUSSENKOPJES

Bij het gebruik van tussenkopjes staan onder meer de volgende onderwerpen centraal: inhoud van tussenkopjes, taalkenmerken en functies. Hieronder is eerst te zien hoe het op SPSS eruitziet. De kolommen verwijzen naar de verschillende categorieën, zoals taalkenmerken of functie. Wanneer er een 1 staat, betekent dat de functie aanwezig is. Wanneer er een 0 staat, is de functie niet aanwezig. In het codeerschema op de volgende pagina worden de verschillende vragen gesteld die van belang zijn voor dit onderzoek. Per vraag wordt aangegeven welke categorieën erbij horen.

Standaardonderdeel	Uitspraak	Hoofdkopje	Subkopje	Onderwerp	Taalkenmerk	Functie1	Functie2	Functie3	Functie4	Functie5	Functie6	Functie7	Ditgedrukt	Schuingedrukt	Ofn
1	8 november 2018	Rechtbank Midden-Nederland Beschikking van 8 november 2...		2	1	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0
2	8 november 2018	Verloop van de procedure		-	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0
3	8 november 2018	Vaststaande feiten		-	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0
5	8 november 2018	Verdere beoordeling van de zaak		-	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0
6	8 november 2018	Beslissing		-	2	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0
7	8 november 2018		Aanvullende behoefte (behoefte)	-	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0
7	8 november 2018		Allimentatie	-	2	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
7	8 november 2018		Behoefte	-	2	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0
7	8 november 2018		Bijdrage in kosten levensonderhoud	-	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
7	8 november 2018		Bijdrage in kosten verzorging en opvoeding	-	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
7	8 november 2018		Conclusie	-	2	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0
7	8 november 2018		Draagkracht van de man	-	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0
7	8 november 2018		Draagkracht van de vrouw	-	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0
7	8 november 2018		Echtscheiding	-	2	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
7	8 november 2018		Hoofdverblijfplaats	-	2	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
7	8 november 2018		Huurrecht woning	-	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
7	8 november 2018		Huwelijksgerelateerde behoefte	-	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0
7	8 november 2018		Huwelijksgeoderengemeenschap	-	2	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
7	8 november 2018		Ingangsdatum	-	2	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0

Onderwerp	Categorie	Resultaten
Wat is de inhoud van het tussenkopje bij welk standaardonderdeel en hoe vaak komt het voor?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verloop 2. Feiten 3. Verzoek en verweer 4. Motivering van de rechter 5. Beslissing 	De resultaten worden getoond in aantallen en percentages (N = 40). Ook wordt er een onderscheid gemaakt tussen hoog en laag niveau.
Wanneer het standaardonderdeel niet gemarkeerd voorkomt, komt het dan wel in de tekst voor?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, waar? 2. Nee 	De resultaten worden getoond in aantallen en percentages (N = 40).
Komt het gemarkeerde standaardonderdeel dubbel voor?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ja/Nee 2. Allebei hoog niveau of hoog en laag niveau 	De resultaten worden getoond in aantallen en percentages (N = 40).
Hoe komt het subonderdeel uitvoerbaarheid bij voorraad voor en hoe vaak?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wel een kopje, niet expliciet verzocht 2. Wel een kopje, wel expliciet verzocht 3. Wel in de tekst, geen kopje en niet expliciet verzocht 4. Wel in de tekst, geen kopje, wel expliciet verzocht 5. Niet in de tekst, geen tussenkopje, wel expliciet verzocht 6. Helemaal niet 	De resultaten worden getoond in aantallen en percentages (N = 40).
Wat voor taalkenmerk heeft het tussenkopje?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Naamwoordgroep 2. Enkel zelfstandig naamwoord 3. Vraagzin 4. Enkel bijvoeglijk naamwoord 5. Voegwoordelijk bijwoord 6. Afhankelijk vraagwoordzin 	De resultaten worden getoond in aantallen en percentages (N = 469). Ook worden er voorbeelden gegeven.
Wat voor functie heeft het tussenkopje/standaardonderdeel?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Functie 1 (afbakening) 2. Functie 2 (hiërarchie) 3. Functie 3 (volgorde) 4. Functie 4 (label) 5. Functie 5 (onderwerp) 6. Functie 6 (functie) 7. Functie 7 (nadruk) 	De resultaten worden getoond in aantallen en percentages (N = 469).
Welke combinatie functie is mogelijk?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Functie 1-2-3-4-5 2. Functie 1-2-4-5 3. Functie 1-2-4-5-6 4. Functie 1-2-4-6 5. Functie 1-2-4 6. Functie 1-5-7 	De resultaten worden getoond in aantallen en percentages (N = 469). Ook worden er voorbeelden gegeven.
Welke typografische vorm heeft het tussenkopjes	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dikgedrukt 2. Schuingedrukt 3. Onderstreept 4. Twee van de typografische vormen 	De resultaten worden getoond in aantallen en percentages (N = 469).

4.4 ARGUMENTATIE

Acht uitspraken worden in dit onderzoek argumentatief geanalyseerd. Het gaat bij dit onderdeel om een interpretatieve en exploratieve benadering. Bij de acht uitspraken worden argumentatiestructuren gemaakt. Door deze structuren te maken en te bestuderen wordt gekeken of hoe de argumentatie is opgebouwd. Het maken van een argumentatieanalyse van een rechterlijke uitspraak is lastig. Daarom moet dit onderdeel in dit onderzoek verkennend worden opgevat. Door acht uitspraken te verkennen op het gebied van argumentatiestructuur zijn er verschillende aspecten die worden onderzocht, zoals de soort argumentatie of de positie van de stelling. De resultaten van deze aspecten geven inzicht in hoe de opbouw eruitziet en wat er meer voorkomt.

Het corpus bestaat uit acht uitspraken waarvan vier uitspraken het onderwerp gezag hebben en vier uitspraken hebben als onderwerp alimentatie. Van de rechterlijke uitspraak wordt er alleen gekeken naar het standaardonderdeel *motivering van de rechter*. De analyse gaat als volgt in zijn werk.

Ten eerste worden de niet-argumentatieve delen overgeslagen. Een niet-argumentatief deel bestaat uit feiten of waarheden die niet ter discussie staan in de uitspraak.

Ten tweede wordt eerst de stelling bepaald aan de hand van de tekst en daarna worden de argumenten onder deze stelling geplaatst. De vraag is welke vorm van argumentatie er wordt gebruikt. Er zijn namelijk verschillende varianten mogelijk. In de meeste gevallen is er sprake van meervoudige argumentatie. Dit wil zeggen een stelling die wordt onderbouwd met meerdere argumenten. Er zijn dan nevenschikkende en onderschikkende argumenten. Nevenschikkende argumenten zijn dan vervolgens nog onder te verdelen in onafhankelijk en afhankelijke argumenten. Bij nevenschikkende onafhankelijke argumenten zijn het twee aparte argumenten die horen tot hetzelfde standpunt (Karreman & Enschoot, 2013). Nevenschikkende afhankelijke argumentatie houdt in dat beide argumenten noodzakelijk zijn om het standpunt te ondersteunen (Karreman & Enschoot, 2013). Onderschikkende argumenten zijn argumenten die elkaar op volgen (Karreman & Enschoot, 2013).

Ten derde moet de vraag worden gesteld wat de positie is van de stellingen. Staan ze aan het begin, midden of einde? In de meeste gevallen is een stelling te vinden aan het begin of einde van de tekst (Karreman & Enschoot, 2013). Het is ook mogelijk dat een stelling tweemaal in een alinea staat. Ten vierde is het van belang om de vraag te stellen of de argumentatieverbanden worden gemarkeerd door bijvoorbeeld verbindingswoorden. Zijn er verbindingswoorden? Hoe worden deze gebruikt?

Ten vijfde bestaat argumentatie deels uit expliciete premissen en deels uit impliciete premissen. De vraag bij dit onderdeel is of de impliciete premissen goed zijn te reconstrueren. Deze impliciete premissen zijn van

belang, omdat deze zeggen waarom het argument relevant is. In de argumentatie zijn deze impliciete premissen soms vanzelfsprekend, maar wanneer dit niet het geval is, wordt dit tussenhaakjes erbij gezet. Verderop zullen er twee voorbeelden worden toegelicht. Tot slot wordt gekeken of de argumentatieopbouw van een rechterlijke uitspraak transparant is.

Het voorbeeld hieronder is een iets minder makkelijk voorbeeld. De impliciete premisse is dat er voor de vader niets verandert. De rechter komt tot het besluit dat wanneer de partijen het niet eens zijn met elkaar en de situatie niet verandert, de rechter niet zal ingrijpen.

Origineel	Argumentatiestructuur
<p>4.6. De kinderrechter vindt dat in de tussentijd de zorgregeling moet blijven zoals deze nu is. De moeder wil dat het doordeweekse moment vervalt en de kinderen elk weekend één dag bij hun vader zijn. De vader begrijpt niet waarom de moeder dit vraagt, omdat de kinderen hierdoor niet minder tijd bij hem doorbrengen. De kinderrechter ziet voor nu geen aanleiding om de huidige zorgregeling aan te passen.</p>	<p>Stelling: De kinderrechter vindt dat in de tussentijd de zorgregeling moet blijven zoals deze nu is.</p> <p>WANT</p> <p>1. De moeder wil dat het doordeweekse moment vervalt</p> <p>EN</p> <p>2. De kinderen elk weekend één dag bij hun vader zijn.</p> <p>DAARENTEGEN</p> <p>3. De vader begrijpt niet waarom de moeder dit vraagt</p> <p>OMDAT</p> <p>3.1. Omdat de kinderen hierdoor niet minder tijd bij hem doorbrengen</p>

Hieronder is een voorbeeld gegeven van een impliciete premisse die makkelijker is te ontdekken. De rechtbank berekent de behoefte op €204,- per maand. De impliciete premisse is dat deze €204,- eerlijk is berekend. Dit wordt niet expliciet door de rechtbank gezegd, maar mag de lezer wel van uitgaan.

Origineel	Argumentatiestructuur
<p><i>Behoeft</i></p> <p>3.5. Voor het bepalen van de hoogte van de door de man aan de vrouw te betalen kinderalimentatie, moet de rechtbank vaststellen wat [minderjarige] nodig heeft. Dit wordt ook wel de ‘behoefte’ van het kind genoemd. De rechtbank berekent de behoefte van [minderjarige] op € 204,- per maand. De rechtbank heeft dat als volgt berekend.</p>	<p>Stelling: Voor het bepalen van de hoogte van de door dman aan de vrouw te betalen kinderalimentatie, moet de rechtbank vaststellen wat [minderjarige] nodig heeft. De rechtbank berekent de behoefte van [minderjarige] op € 204,- per maand.</p> <p>1. De behoefte is 204 euro (en dat is eerlijk)</p>

Hieronder wordt met behulp van kleuren laten zien hoe de verschillende soorten argumenten kunnen worden herkend in de analyse.

Soort	Kleuren
Stelling/standpunt	Blauw
Nevenschikkende onafhankelijk	Groen
Nevenschikkend afhankelijk	Roze
Eenvoudige argumentatie	Grijs

Hieronder is een voorbeeld te zien waar een kort stuk wordt weergegeven uit een rechterlijke uitspraak. In de linkerkolom staat de originele tekst en in de rechterkolom staat de argumentatiestructuur.

Origineel	Argumentatiestructuur
<p><i>Vervangende toestemming aanmelding speciaal onderwijs</i></p> <p>4.1. De rechtbank zal vervangende toestemming verlenen om [minderjarige 1] aan te melden voor speciaal onderwijs. De vader stemt hier namelijk niet onvoorwaardelijk mee in, terwijl uit de stukken van school blijkt dat dit wel nodig is voor [minderjarige 1]. [Minderjarige 1] heeft de directe nabijheid en aansturing van de leerkracht nodig. Zonder de veiligheid die de leerkracht hem biedt, escaleert [minderjarige 1] in zijn gedrag en komt hij niet meer tot leren. De school heeft aangegeven hem niet meer goed te kunnen helpen. De sturing van [minderjarige 1] is namelijk te belastend voor de leerkracht ten opzichte van de rest van de klas. Ook is de situatie voor hemzelf en zijn omgeving te onveilig geworden, omdat [minderjarige 1] zich niet meer voldoende laat sturen in zijn gedrag. Hij gaat daarom op dit moment niet meer naar school. Dit is zorgelijk voor zijn ontwikkeling. School vindt het nodig dat [minderjarige 1] naar speciaal onderwijs gaat zodat hij in een overzichtelijke en gestructureerde omgeving minder spanning opbouwt en daardoor beter tot leren komt. De vader denkt dat [minderjarige 1] vastloopt doordat hij door zijn moeder belast wordt met de spanningen tussen zijn ouders. Wat de oorzaak van het gedrag van [minderjarige 1] ook is, duidelijk is dat het op dit moment niet goed gaat op school. Daarom is vervangende toestemming voor aanmelding bij speciaal onderwijs nodig.</p>	<p>Stelling: De rechtbank zal vervangende toestemming verlenen om [minderjarige 1] aan te melden voor speciaal onderwijs.</p> <p>I. Speciaal onderwijs is nodig voor [minderjarige 1]</p> <p>1.1. De school kan hem niet meer helpen</p> <p>1.1.1. Hij heeft veel directe aandacht van de leerkracht nodig</p> <p>1.1.2. Dat is te veel werk voor de leerkracht</p> <p>1.1.3. De situatie is onveilig geworden</p> <p>1.1.3.1. Hij zit op dit moment thuis</p> <p>1.2. Hij heeft een meer overzichtelijke omgeving nodig</p> <p>1.2.1. Dan kan hij beter leren</p>

Aan de hand van dit korte fragment zullen de vier deelvragen worden toegelicht. Ten eerste is te zien dat gebruikt wordt gemaakt van allebei de vormen van nevenschikkende argumentatie. De positie van de stelling is in dit korte fragment bijzonder, want de stelling staat zowel aan het begin als aan het einde staat. Bovendien zijn de verbindingswoorden in de linkerkolom geel gemarkeerd. Een zin die het argumentatieverband

aangeeft met behulp van een verbindingswoord is: ‘**Ook** is de situatie voor hemzelf en zijn omgeving te onveilig geworden’. Hier illustreert het woord ‘ook’ dat er sprake is van een opsomming. In de argumentatieboom is dit waar te nemen bij 1.1.1, 1.1.2 en 1.1.3. Daarnaast is de impliciete premisse is hier dat op speciaal onderwijs [minderjarige 1] de begeleiding en aandacht krijgt die [minderjarige 1] nodig heeft.

5. RESULTATEN

In dit hoofdstuk worden de verschillende resultaten getoond van het onderzoek. Het hoofdstuk is opgedeeld in vier verschillende onderdelen die in overeenstemming zijn met de vier verschillende onderzoeksvragen: opbouwelementen, volgorde, gebruik van tussenkopjes en argumentatie.

5.1. OPBOUWELEMENTEN

De aantallen en percentages van de aanwezigheid van de gemarkeerde standaardonderdelen worden gepresenteerd in Tabel 1. In de meeste gevallen staan deze gemarkeerde standaardonderdelen op het hoogste niveau, maar het kan soms zo zijn dat een standaardonderdeel ook op een lager niveau staat. Dit betekent dat een standaardonderdeel onder een ander standaardonderdeel staat. Bijvoorbeeld wanneer het tussenkopje van het standaardonderdeel *feiten* onder het standaardonderdeel *motivering van de rechter* staat. Dit wordt dan gezien als een ‘lager niveau’. In Tabel 1 wordt er meer gekeken naar de gemarkeerde aanwezigheid van de standaardonderdelen, terwijl verderop in Tabel 3 waar te nemen is welke formuleringen er zijn van de tussenkopjes onder welke standaardonderdelen.

Tabel 1

De aantallen en percentages van de gemarkeerde aanwezigheid van de standaardonderdelen op hoog en laag niveau in familierechtelijke uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland (N = 40)

Standaardonderdelen	Aantal keer (hoog niveau)	Percentage	Aantal keer (laag niveau)	Percentage	Totaal
Identificatie van de zaak	40	100%			100%
Verloop	40	100%			100%
Feiten	37	92,5%	4	10%	102,5%
Verzoek en verweer	28	70%	7	17,5%	87,5%
Motivering van de rechter	39	97,5%	5	12,5%	110%
Beslissing	40	100%	5	12,5%	112,5%
Uitvoerbaarheid bij voorraad			7	17,5%	17,5%
Wettelijk kader			6	15%	15%
Betalingsverplichting			6	15%	15%
Kosten			12	30%	30%

Uit Tabel 1 is af te leiden dat de standaardonderdelen *identificatie van de zaak*, *verloop* en *beslissing* 100% voorkomen op het hoogste niveau. Daarnaast valt op dat het standaardonderdeel *beslissing* nog vijf keer extra voorkomt op een lager niveau. Verder is te zien dat het standaardonderdeel *motivering van de rechter* bij 97,5% van de uitspraken op het hoogste niveau is te vinden. In één uitspraak ontbreekt het standaardonderdeel *motivering van de rechter*. Verder komt het standaardonderdeel *motivering van de rechter* bij 12,5% van de uitspraken voor op een lager niveau. Bovendien is te zien dat in een deel van de uitspraken het standaardonderdeel *verzoek en verweer* ontbreekt.

Het subonderdeel *uitvoerbaarheid bij voorraad* komt in 17,5% van de uitspraken voor. Over het subonderdeel *uitvoerbaarheid bij voorraad* wordt meer informatie getoond in Tabel 5. De percentages boven de 100% geven aan dat een gemarkeerd standaardonderdeel twee keer voorkomt in een uitspraak. De uitgebreidere informatie hierover wordt weergegeven in Tabel 4.

5.2. VOLGORDE

In Tabel 2 zijn de verschillende soorten volgorde te zien die voorkwamen in de 40 uitspraken die zijn geanalyseerd. Een uitgebreidere uitwerking is te vinden in Bijlage 1.

De nummers geven de standaardonderdelen aan: identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), verzoek en verweer (4), motivering van de rechter (5), beslissing (6). Wanneer een standaardonderdeel op een lager niveau staat in een uitspraak, dan krijgt het een cijfer achter de komma. Bijvoorbeeld als het standaardonderdeel *verzoek en verweer* op een lager niveau staat, dan staat er 4.1. In de rechterlijke uitspraak staat dit kopje dan onder een ander standaardonderdeel. Er zijn dertien verschillende typen volgordes te vinden. Deze dertien volgordes zijn wel gecategoriseerd in vier groepen: (i) alle zes op een rij met eventueel herhalingen, (ii) alle zes, maar één element op een afwijkende plek, (iii) types met één ontbrekend onderdeel, (iv) afwijkingen in volgorde en/of ontbrekende onderdelen. Van elke groep is een voorbeeld gegeven van de uitgebreide versie en van de andere typen zijn alleen de nummers getoond.

Tabel 2

De verschillende soorten volgorde in de familierechterlijke uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland (N = 40)

Volgorde	Typen	Typen	Aantal keer aanwezig
(i) Alle zes op een rij (123456) eventueel met herhalingen	Voorbeeld type 1: Identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), verzoek en verweer (4), motivering van de rechter (5), beslissing (6) Type 2: 1-2-3-4-4-5-6 Type 3: 1-2-3-4-4-5-5.1-6 Type 4: 1-2-3-4-4-4.1-4.1-4.1-5-6	Type 1 t/m 4	Type 1: 12 Type 2: 5 Type 3: 1 Type 4: 1
(ii) Alle zes, maar een element op een afwijkende plek	Voorbeeld type 5: Identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), motivering van de rechter (5), verzoek en verweer (4.1), beslissing (6) Type 6: 1-2-5-3.1-4.1-5.1-6 Type 7: 1-2-3-5-4.1-5.1-6 Type 8: 1-2-3-4-5-3.1-6.1-6	Type 5 t/m 8	Type 5: 2 Type 6: 1 Type 7: 1 Type 8: 1
(iii) Types met één ontbrekend onderdeel	Voorbeeld type 9: Identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), motivering van de rechter (5), beslissing (6) Type 10: 1-2-3-4-6	Type 9 (4 ontbreekt), Type 10 (5 ontbreekt)	Type 9: 11 Type 10: 1
(iv) Afwijkingen in volgorde en/of ontbrekende onderdelen	Voorbeeld type 13: Identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), motivering van de rechter (5), beslissing 2 LAAG (6.1), beslissing (6) Type 11: 1-2-5-3.1-5.1-6 Type 12: 1-2-5-3.1-6.1-6	Type 11 t/m 13	Type 11: 1 Type 12: 1 Type 13: 2
Totaal		13	40

Uit Tabel 2 valt op dat in alle volgordes wordt begonnen met de combinatie 1-2. Daarnaast is af te leiden dat de eerste groep waar alle zes op een rij staan met eventueel herhalingen het meeste voorkomen. Type 1 t/m 4 komen namelijk totaal 19 keer voor. Daarna komt groep (iii) waar één onderdeel ontbreekt het meeste voor met in totaal 12 keer. Verder valt op dat de eerste twee groepen allebei wel alle standaardonderdelen in de volgorde hebben en de laatste twee groepen allebei ontbrekende onderdelen in de volgorde hebben.

In groep (ii) is opvallend dat wel alle zes standaardonderdelen in de volgorde staan, maar dat één onderdeel op een afwijkende plek staat. In het voorbeeld van type 5 is te waar te nemen dat het standaardonderdeel *verzoek en verweer* pas na het standaardonderdeel *motivering van de rechter* komt en ook nog eens op een lager niveau. Dit is te zien door het getal 4.1. Bovendien valt op dat in groep (iii) van de volgordes het

standaardonderdeel *verzoek en verweer* het vaakst wegblijft. Verder is af te leiden uit Tabel 5 dat het standaardonderdeel *verzoek en verweer* ontbreekt in het voorbeeld van type 13. Het verschil tussen groep (iii) en (iv) is dat bij groep (iv) er ook nog afwijkingen zitten in de volgorde van de onderdelen. Een afwijking is bijvoorbeeld dat beslissing ook al eerder in de volgorde staat, zoals is te zien bij het voorbeeld van type 13.

5.3. GEBRUIK VAN TUSSENKOPJES

In Tabel 1 zijn de aantallen en percentages van de gemarkeerde aanwezigheid van standaardonderdelen weergegeven. In deze tabel was te zien dat sommige standaardonderdelen meerdere keren voorkomen, terwijl andere standaardonderdelen niet altijd gemarkeerd voorkomen.

In dit hoofdstuk staat het onderwerp ‘gebruik van tussenkopjes’ centraal. Het zal duidelijk worden welke formulering van tussenkopjes wordt gebruikt (Tabel 3) en welke standaardonderdelen twee keer voorkomen en op welk niveau (Tabel 4). Daarnaast zal er dieper worden ingegaan op het subonderdeel *uitvoerbaar bij voorraad* (Tabel 5). Ook zullen de aantallen worden weergegeven van de functies van tussenkopjes (Tabel 6) en welke combinaties mogelijk zijn (Tabel 7). Verder worden de aantallen en percentages gepresenteerd van de verschillende typografische vormen (Tabel 8) en taalkenmerken (Tabel 9).

Hieronder in Tabel 3 zijn de aantallen en percentages te zien van de formuleringen van de tussenkopjes van de verschillende standaardonderdelen. Per standaardonderdeel worden alle mogelijkheden onder elkaar gezet. Per tussenkopje wordt het aantal keer dat het aanwezig is op hoog of laag niveau aangeduid en het percentage is gerapporteerd. Het kan zo zijn dat een standaardonderdeel in een uitspraak meer dan een keer voorkomt. Deze aantallen zullen uitgebreid worden behandeld in Tabel 3. Daarnaast kunnen tussenkopjes op twee niveaus te vinden zijn: hoog en laag niveau. Het subonderdeel dat niet in Tabel 3 staat, zijn de *zaakspecifieke* tussenkopjes. *Zaakspecifieke* tussenkopjes zijn gerelateerd aan het onderwerp en verschillen per uitspraak. Het corpus van veertig uitspraken heeft in totaal 193 zaakspecifieke tussenkopjes. Dit is een gemiddelde van 4,8 zaakspecifieke tussenkopjes per uitspraak.

Tabel 3

De aantallen en percentages van de tussenkopjes van de verschillende standaardonderdelen in familierechtelijke uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland (N = 40)

Standaardonderdeel	Tussenkopje	Aantal keer (hoog niveau)	Percentage	Aantal keer (laag niveau)	Percentage
Identificatie van de zaak	Rechtbank, Datum, Partijen	40	100%		
	Totaal	40	100%	0	0%
Verloop	Verloop van de procedure	26	65%		
	De procedure	4	10%		
	Het procesverloop	8	20%		
	Het verloop van de procedure	2	5%		
	Totaal	40	100%	0	0%
Feiten	Vaststaande feiten	17	42,5%		
	De feiten	12	30%		
	De vaststaande feiten	1	2,5%		
	Feiten	1	2,5%		
	Wat vast staat	2	5%		
	Waar gaat het over?	4	10%	2	5%
	Waar gaat het over in deze zaak?			1	2,5%
	Bestreden beschikking			1	2,5%
	Totaal	37	92,5%	4	10%
	Geen tussenkopje feiten	0	0%		
Verzoek en verweer	Verzoek en verweer	10	25%		
	Verzoeken en verweren	1	2,5%	2	5%
	De standpunten	3	7,5%		
	De standpunten van belanghebbenden	1	2,5%		
	Het geschil	1	2,5%		
	Het standpunt van de belanghebbenden	2	5%		
	Het standpunt van belanghebbenden	1	2,5%		
	Het verzoek en het verweer	1	2,5%		

Standaard- onderdeel	Tussenkopje	Aantal keer (hoog niveau)	Percentage	Aantal keer (laag niveau)	Percentage
	De verzoeken	2	5%		
	Het verzoek	5	12,5%		
	Waar gaat het over?	1	2,5%		
	Verzoeken			1	2,5%
	Bezwaar en verweer			1	2,5%
	Het standpunt van de GI			1	2,5%
	Het standpunt van de ouders			1	2,5%
	Het standpunt van de overige belanghebbenden			1	2,5%
	Totaal		28	70%	7
	Geen tussenkopje van verzoek en verweer	14	35%		
Motivering rechter	Beoordeling	4	10%	1	2,5%
	Beoordeling van de verzoeken	4	10%		
	Beoordeling van de zaak	3	7,5%		
	Beoordeling van het verzochte	11	27,5%	1	2,5%
Motivering van de rechter	De beoordeling	14	35%		
	De beoordeling van het verzochte	1	2,5%		
	Wat vindt de rechtbank?			1	2,5%
	De toelichting			1	2,5%
	Het verzoek en de beoordeling daarvan	1	2,5%		
	Verdere beoordeling van de zaak	1	2,5%		
	De beoordeling van de rechtbank			1	2,5%
	Totaal		39	97,5%	5
	Geen tussenkopje van motivering van de rechter	1	2,5%		
Beslissing	Beslissing	25	62,5%	1	2,5%
	De beslissing	15	37,5%	4	10%
Totaal		40	100%	5	12,5%

Uit Tabel 3 is af te leiden dat de tussenkopjes van de verschillende standaardonderdelen op elkaar lijken. Bijvoorbeeld bij het standaardonderdeel *feiten* zijn er vier verschillende formuleringen met het woord ‘feiten’ erin. Ondanks dat de kopjes op elkaar lijken, zijn ze niet vastgelegd qua formulering. Het enige standaardonderdeel waar bijna geen variatie te zien is, is bij het standaardonderdeel *beslissing*.

In Tabel 3 valt ook op dat sommige tussenkopje meer voorkomen dan anderen. De tussenkopjes ‘verloop van de procedure’ en ‘beslissing’ komen het meest voor, ‘verloop van de procedure’ namelijk in 65% van de uitspraken en ‘beslissing’ in 62,5% van de uitspraken. Verder komt het tussenkopje ‘Waar gaat het over?’ zowel op hoog niveau, als op laag niveau voor. Daarbij valt op dat het tussenkopje ‘Waar gaat het over?’ zowel bij het standaardonderdeel *feiten* wordt genoemd als bij het standaardonderdeel *verzoek en verweer*. Bij het standaardonderdeel *verzoek en verweer* gaat het om één uitspraak waar dit tussenkopje voorkomt.

Bovendien komt naar voren dat het standaardonderdeel *verzoek en verweer* in 35% van de uitspraken geen tussenkopje heeft. In alle 14 uitspraken komt de inhoud van het standaardonderdeel *verzoek en verweer* wel voor, maar dan onder een ander standaardonderdeel. Bij het standaardonderdeel *feiten* zal in eerste instantie ook de vraag rijzen dat er uitspraken zijn zonder een tussenkopje, maar dit is niet het geval. De uitspraken die geen tussenkopje hebben op hoog niveau, hebben een tussenkopje op laag niveau. Zoals ook zal blijken uit Tabel 4 komt bij één uitspraak het standaardonderdeel *feiten* tweemaal voor.

Zoals al eerder is genoemd, is in Tabel 4 te zien hoe vaak een standaardonderdeel meer dan een keer voorkomt in een uitspraak. Dit kan tweemaal zijn op hoog niveau of eenmaal op hoog niveau en eenmaal op laag niveau. In de uitspraak van 25 januari 2019 wordt bijvoorbeeld tweemaal op het hoogste niveau het standaardonderdeel *verzoek en verweer* gehanteerd.

Tabel 4

Aantallen en percentages van tussenkopjes die in dezelfde uitspraak tweemaal voorkomen (N = 40)

Standaardonderdeel	Aantal keer	Percentage tweemaal aanwezig	Aantal keer beide kopjes op hoogste niveau	Aantal keer kopjes op hoog en laag niveau
Verloop	0	0%	0	0
Feiten	1	2,5%	0	1
Verzoek en verweer	7	17,5%	6	1
Motivering rechter	5	12,5%	0	5
Beslissing	5	12,5%	0	5

Uit Tabel 4 is af te leiden dat het standaardonderdeel *verzoek en verweer* 6 keer tweemaal voorkomt op het hoogste niveau. Tevens komt het 1 keer voor op hoog en laag niveau. Daarnaast komen de standaardonderdelen *motivering van de rechter* en *beslissing* 5 keer tweemaal voor. Alleen dan is het wel

eenmaal op hoog niveau en eenmaal op laag niveau. Een voorbeeld is de uitspraak van 7 augustus 2019 waar het standaardonderdeel *beslissing* op hoog niveau aanwezig is, maar nogmaals wordt genoemd op laag niveau. In deze uitspraak valt het standaardonderdeel *beslissing* op laag niveau onder het standaardonderdeel *motivering van de rechter*. Daarna komt het standaardonderdeel *beslissing* nogmaals voor, maar dan op het hoogste niveau. Op die manier is het mogelijk dat het standaardonderdeel *beslissing* tweemaal kan voorkomen in een uitspraak.

In Tabel 5 is het subonderdeel *uitvoerbaarheid bij voorraad* weergegeven. Zoals gezegd is *uitvoerbaarheid bij voorraad* een juridische term. Dit subonderdeel komt gemarkeerd voor in 17,5% van de uitspraken (Tabel 1). In Tabel 4 zijn de verschillende mogelijkheden gepresenteerd. Het kan namelijk zo zijn dat het tussenkopje wel voorkomt, maar niet expliciet is verzocht. Daarnaast is het mogelijk dat het wel in de tekst staat, maar geen tussenkopje heeft en niet expliciet is verzocht. Het kan ook zo zijn dat er niet precies ‘uitvoerbaar bij voorraad’ staat, maar bijvoorbeeld ‘met ingang van’. Naar mijn interpretatie is dit een ‘makkelijke’ vorm van de juridische term.

Tabel 5

De verschillende mogelijkheden van het subonderdeel uitvoerbaarheid bij voorraad in familierechtelijke uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland (N = 40)

	ONDERWERPEN		
	Gezag (Aantal keer)	Alimentatie (Aantal keer)	Totaal
Uitvoerbaarheid bij voorraad			
<i>Wel een kopje, niet expliciet verzocht</i>	2	0	2
<i>Wel een kopje, wel expliciet verzocht</i>	3	2	5
<i>Wel in de tekst, geen kopje en niet expliciet verzocht</i>	5	3	8
<i>Wel in de tekst, geen kopje, wel expliciet verzocht</i>	3	13	16
<i>Niet in de tekst, geen tussenkopje, wel expliciet verzocht</i>	0	1	1
<i>Helemaal niet</i>	7	1	9
Totaal	20	20	40
<i>Met andere woorden omschreven</i>	3	9	

Uit Tabel 5 is over het algemeen af te leiden dat alles bijna wel mogelijk is. Bovendien is te zien dat in 16 van de 40 uitspraken de juridische term ‘uitvoerbaarheid bij voorraad’ wel in de tekst wordt genoemd en wel expliciet wordt verzocht, maar er geen tussenkopje is. Verder valt op dat in 8 uitspraken het wel in de tekst staat, het niet expliciet is verzocht en het geen tussenkopje krijgt. Daarnaast is waar te nemen dat van de 20 uitspraken van het onderwerp *gezag* er bij 3 uitspraken met andere woorden de juridische term is omschreven. Bij het onderwerp *alimentatie* is dit bij 9 uitspraken het geval. In alle gevallen gaat het om de omschrijving

‘met ingang van’. Naar mijn mening is dit mogelijkwijs gedaan, omdat ‘uitvoerbaar bij voorraad’ een juridische term is en niet duidelijk is voor een leek.

De 40 geanalyseerde uitspraken bevatten tezamen 469 kopjes. Bij elk van deze 469 kopjes is gekeken welke functies deze omvatten. In Tabel 6 worden deze aantallen weergegeven. De cijfers van de functies komen uit de SARA-theorie (Lorch et al., 2011).

De cijfers van de verschillende functies hebben de volgende inhoud:

1. Signalen bakenen de onderliggende structuur af in een tekst
2. Signalen communiceren de hiërarchische structuur van delen van een tekst
3. Signalen communiceren de volgorde van de structuur van delen van een tekst
4. Signalen labelen een deel van een tekst
5. Signalen identificeren het onderwerp van een deel van een tekst
6. Signalen identificeren de functie van een deel van een tekst
7. Signalen leggen nadruk op een deel van een tekst

Tabel 6

De aantallen en percentages van de aanwezigheid van de verschillende functies van kopjes (N = 469)

Aantal keer aanwezig	FUNCTIES						
	Functie 1 (afbakening)	Functie 2 (hiërarchie)	Functie 3 (volgorde)	Functie 4 (label)	Functie 5 (onderwerp)	Functie 6 (functie)	Functie 7 (nadruk)
Aanwezig	469	429	140	429	455	13	40
(percentage)	(100%)	(91,5%)	(29,9%)	(91,5%)	(97,0%)	(2,8%)	(8,5%)
Niet aanwezig	0	40	329	40	14	456	429
(percentage)	(0%)	(8,5%)	(70,1%)	(8,5%)	(3,0%)	(97,2%)	(91,5%)
Totaal	469	469	469	469	469	469	469
(percentage)	(100%)	(100%)	(100%)	(100%)	(100%)	(100%)	(100%)

Uit Tabel 6 is af te leiden dat functie 1 altijd voorkomt. Functie 5 komt in 97% van de gevallen voor. Bovendien valt op dat er 13 gevallen zijn in de kolom van functie 6. Verder is te zien dat functie 3 in 140 gevallen geschiedt. Functie 7 is aanwezig in 8,5% van de tussenkopjes. Daar komt bij dat functie 2 en 4 dezelfde aantallen bevatten. Allebei de functies zijn namelijk aanwezig in 91,5% van de 469 kopjes.

In Tabel 6 zijn de aantallen te zien van de zeven functies afzonderlijk. In Tabel 7 zijn de aantallen van de verschillende combinaties van de functies beschreven. Een combinatie zou kunnen zijn functie 1-2-3-4-5. Hier ontbreekt dan alleen nog maar functie 6 en 7. De cijfers van de functies verwijzen naar de SARA-theorie

die hierboven is weergegeven. In de rechterkolom zijn verschillende voorbeelden gegeven van de verschillende combinaties van de functies.

Tabel 7

De aantallen en percentages van de aanwezigheid van de combinatie van de verschillende functies van kopjes (N = 469)

Functies	Aantal keer aanwezig	Percentage	Voorbeelden
Functie 1-2-3-4-5	140	29,9%	1. Verloop van de procedure 2. Vaststaande feiten
Functie 1-2-4-5	274	58,4%	Draagkrachtvergelijking Behoeft[e] [voornaam van verzoekster]
Functie 1-2-4-5-6	1	0,2%	Conclusie: behoefte van [voornaam van minderjarige 1]
Functie 1-2-4-6	12	2,6%	Conclusie Afsluiting
Functie 1-2-4	2	0,4%	Overig
Functie 1-5-7	40	8,5%	Rechtbank Midden-Nederland Beschikking van 29 augustus 2019: [de vader] tegen [de moeder] Rechtbank Midden-Nederland Beschikking van 18 december 2018 in de zaak van Lukt Beheer B.V. , hierna te noemen: de bewindvoerder, als bewindvoerder van: [de vrouw] , tegen [de man]
Totaal	469	100%	

In Tabel 7 zijn de voorbeelden in de rechterkolom te zien. Bij de combinatie 1-2-3-4-5 staan nummers voor de kopjes, omdat dit laat zien dat hier functie 3 over de volgorde aanwezig is. Verder bij de combinatie 1-5-7 is in de voorbeelden te zien dat sommige tekstonderdelen dikgedrukt zijn. De reden hiervoor is dat dat het duidelijker maakt waarom in deze gevallen er sprake is van functie 7.

Uit Tabel 7 is af te leiden dat de combinatie van de functie 1-5-7 40 keer aanwezig is. Aan de voorbeelden te zien gaat het hierom het standaardonderdeel *identificatie van de zaak*. Daarnaast is te zien dat de combinatie 1-2-4-6 in 2,6% van de gevallen voorkomt. Kenmerkend voor deze combinatie is bijvoorbeeld het woord ‘conclusie’. Dit woord geeft aan dat functie 6 aanwezig is. De combinatie 1-2-3-4-5 komt bovendien 29,9% voor. Deze combinatie waar functie 3 aanwezig is, komt alleen voor indien er sprake is van nummering. Eén geval heeft de combinatie 1-2-4-5-6. Hier wordt naast het woord ‘conclusie’ ook het onderwerp geïntroduceerd, namelijk ‘behoefte van [voornaam van minderjarige 1]’. Verder is in twee gevallen sprake van de combinatie 1-2-4. Het woord ‘overig’ bevat geen functie, zoals bij ‘conclusie’ en introduceert

geen onderwerp. Tot slot is te zien dat de combinatie 1-2-4-5 bij 58,4% van de tussenkopjes voorkomt. De combinatie 1-2-4 komt in 0,4% van de gevallen voor.

Naast dat tussenkopjes verschillende functies kunnen hebben, kunnen ze ook een bepaalde typografische vorm hebben. In dit onderzoek worden drie typografische vormen onderzocht: dikgedrukt, schuingedrukt en onderstreept. In Tabel 8 zijn de aantallen te zien van deze drie verschillende typografische vormen. Een tussenkopje kan bijvoorbeeld dikgedrukt zijn, maar het kan ook dikgedrukt en onderstreept zijn.

Tabel 8

De aantallen en percentages van de aanwezigheid van de verschillende typografische vormen van de kopjes (N = 469)

Aantal keer aanwezig	TYPOGRAFIE					
	Alleen Dikgedrukt	Alleen Schuingedrukt	Alleen Onderstreept	Schuingedrukt en onderstreept	Dikgedrukt en onderstreept	Dikgedrukt en Schuingedrukt
Aanwezig	228	188	42	7	2	2
(percentage)	(48,6%)	(40,1%)	(9,0%)	(1,5%)	(0,4%)	(0,4%)
Totaal		458			11	
		(97,7%)			(2,3%)	

Dikgedrukte kopje staan over het algemeen op het hoogste niveau aanwezig. Schuingedrukt en onderstreept zijn te vinden op een lager niveau. In sommige uitspraken zijn de kopjes schuingedrukt hoger in de hiërarchie dan onderstreept en in sommige uitspraken is het net andersom. Uit Tabel 8 is af te leiden dat 11 kopjes twee van de drie typografische vormen hebben.

Uit Tabel 8 valt op te merken dat 228 kopjes alleen dikgedrukt zijn. Bovendien heeft 0,4% van de kopjes de typografische vormen dikgedrukt en onderstreept. In 0,4% van de kopjes is het tussenkopje dikgedrukt en onderstreept. Verder zijn 40,1% van de tussenkopjes alleen schuingedrukt en 9,0% van de tussenkopjes alleen onderstreept. Daarnaast komt de combinatie schuingedrukt en onderstreept in vergelijking met de andere combinaties het meeste voor, namelijk 7 keer.

In Tabel 9 zijn de verschillende categorieën van taalkenmerken te zien. In de rechterkolom zijn enkele voorbeelden gegeven uit de uitspraken.

Tabel 9

Het aantal keer en percentage van de verschillende taalkenmerken in familierechtelijke uitspraken

(N = 469)

Taalkenmerk	Aantal keer	Percentage	Voorbeelden
Naamwoordgroep	329	70.1%	Draagkracht van de man Beoordeling van het verzochte Vaststaande feiten Verloop van de procedure De kosten van de procedure
Enkel zelfstandig naamwoord	119	25.4%	Beslissing Feiten Toetsingskader Zorgregeling Draagkrachtvergelijking
Vraagzin	16	3.4%	Waar gaat het over? Wat is de financiële situatie van de vrouw? Wijziging van omstandigheden? Wat vindt de rechtbank?
Enkel bijvoeglijk naamwoord	2	0.4%	Overig
Voorzetselgroep	1	0.2%	Tot slot
Afhankelijke vraagwoordzin	2	0.4%	Wat vast staat
Totaal	469	100%	

Over het algemeen is uit Tabel 9 af te leiden dat naamwoordgroepen en zelfstandig naamwoorden het meeste voorkomen. Daarnaast zijn de voorbeelden divers, want er zijn voorbeelden die verwijzen naar de standaardonderdelen en voorbeelden die verwijzen naar de zaakspecifieke kopjes.

Bovendien valt op dat 70,1% van de kopjes worden gelabeld als naamwoordgroep. Voorbeelden hiervan zijn onder meer de beoordeling, vaststaande feiten en verloop van de procedure. Bij 25,4% van de kopjes gaat het om een enkel zelfstandig naamwoord. Zo komt het woord beoordeling voor, maar ook toetsingskader of zorgregeling. Vraagzinnen komen in vergelijking met naamwoordgroepen en zelfstandig naamwoorden relatief minder vaak voor, namelijk bij 3,4% van de kopjes.

5.4. ARGUMENTATIE

In de bijlage zijn alle fragmenten te vinden van de rechterlijke uitspraken die zijn geanalyseerd op basis van argumentatie. Niet alle tekst in de fragmenten is argumentatie. De eerste vraag die gesteld moeten worden is hoe de argumentatie eruit wordt gefilterd. De stelling en het argument worden gezamenlijk gevonden. In verschillende gevallen is er sprake van een stelling-argument-relatie. In dit onderzoek wordt er gekeken naar de argumentatie van de rechter. Er zijn tevens gevallen aan te wijzen waar er minimaal wordt beargumenteerd door de rechter. In een dergelijk geval wordt alleen de argumentatie van de partijen aangehaald.

Het eerste geval is als de rechter zijn hoofdbeslissing geeft. De motivatie van deze beslissing wordt gezien als argumentatie. De uiting van deze beslissing is dan de stelling. Het tweede geval is wanneer de rechter zijn oordeel geeft. Dit is in de meeste gevallen te herkennen door zinnen als ‘de rechtbank is van oordeel’, ‘de rechtbank stelt’, ‘de rechtbank bepaalt’, ‘de rechtbank berekent’, etc. In sommige gevallen is het oordeel van de rechter iets minder expliciet.

Hoe de opbouw van de argumentatie eruitziet, wordt aan de hand van vier vragen beantwoord. Ten eerste de vraag welke vormen van argumentatie er worden gebruikt. In deze vraag gaat het om de neven- en onderschikkende argumentatie. Vervolgens de vraag of de hoofdstellingen voorafgaan aan de argumenten of juist andersom. Daarna de vraag of argumentatieverbanden worden gemarkeerd door bijvoorbeeld verbindingswoorden. Tenslotte de vraag of impliciete premissen goed te reconstrueren zijn. Deze vier vragen zal ik beantwoorden aan de hand van de acht fragmenten van de rechterlijke uitspraken.

De verschillende kleuren laten de verschillende soorten argumenten zien. Verder wordt er in de originele tekst duidelijk gemaakt welke kleur de stelling heeft. De kleur geel in de originele tekst van de uitspraak toont de verbindingswoorden.

In de argumentatie wordt veelal gebruik gemaakt van nevenschikkende argumentatie, zowel onafhankelijk (kleur groen) als afhankelijk (kleur roze). In enkele gevallen is er sprake van eenvoudige argumentatie (kleur grijs). Dit wil zeggen dat de stelling met een enkel argument wordt onderbouwd. Dit gebeurt echter niet veel.

De stellingen kunnen op verschillende plekken voorkomen: aan het begin, in het midden en aan het einde. Bovendien kan het zo zijn dat de stelling aan het begin wordt gezet, maar nog herhaald wordt aan het einde. Er zijn hoofdstellingen en stellingen binnen een enkele alinea of meerdere alinea's. De hoofdstelling in het voorbeeld hieronder is: de rechtbank zal bepalen dat de man met ingang van 10 juli 2019 (de datum van het verzoekschrift) (een bedrag van € 186,- per maand aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen. De stelling gaat vooraf aan de argumentatie. De zin ‘De rechtbank zal hierna uitleggen hoe zij tot dit oordeel is gekomen’ laat zien dat de argumentatie van de rechter erna zal volgen. In de uitspraak van 26 november 2019 (Bijlage 2) is te zien dat vier stellingen aan het begin van de alinea staan, een stelling wordt in het midden gegeven en vier stellingen staan op het einde.

Verder is uit deze uitspraak af te leiden dat er door rechter wel gebruik wordt gemaakt van verbindingswoorden. Helpen deze verbindingswoorden bij de argumentatie? In r.o. 3.4 staat het woord ‘bovendien’. Dit woord geeft een opsomming aan. Dit is ook terug te zien in de argumentatieboom, want het eerste argument is dat de rechtbank terughoudend dient te zijn en het tweede argument is dat de vrouw de afgelopen jaren niets van de man wilde weten. Dus het woord ‘bovendien’ markeert als verbindingswoord het argumentatieverband.

Daarnaast is het de vraag of de impliciete premissen goed te reconstrueren zijn. In het voorbeeld heeft de rechtbank bijvoorbeeld in r.o. 3.7 over dat de ‘behoefte zal aansluiten bij 2019, omdat de kinderalimentatie in dit jaar is vastgesteld’. Impliciet wordt hier gezegd dat omdat dit is vastgesteld dit eerlijk is. Deze impliciete premisse uit Tabel 10 is goed te reconstrueren. In r.o. 3.9 staat een andere impliciete premisse. De stelling is dat aan de hand van de tabellen ‘kosten kinderen 2019’ van het Nibud de rechtbank uitkomt op een behoefte van €79,- per maand in de situatie bij de vrouw. Vervolgens wordt er gezegd dat dit leidt tot een netto besteedbaar inkomen van €990,- per maand. Impliciet wordt hier een rekenmethode gebruikt die uitgaande van €990,- op een kind behoefte van €79,- komt. Deze rekenmethode wordt niet genoemd in de argumentatie en wordt dus kennelijk bekend verondersteld.

Tabel 10

De argumentatiestructuur van de uitspraak van 26 november 2019

Origineel	Argumentatiestructuur
<p>3.1. De vrouw verzoekt de rechtbank:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primair te bepalen dat de man met ingang van 1 april 2017 een bedrag van € 243,- per maand aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen; - subsidiair te bepalen dat de man met ingang van de datum van het verzoekschrift een bedrag van € 251,58 per maand aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen. <p>De man is bereid kinderalimentatie aan de vrouw te betalen, maar hij is het niet eens met de door de vrouw verzochte ingangsdatum en de hoogte van het bedrag.</p> <p><i>Beslissing</i></p> <p>3.2. De rechtbank zal bepalen dat de man met ingang van 10 juli 2019 (de datum van het verzoekschrift) een bedrag van € 186,- per maand aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen. De rechtbank zal hierna uitleggen hoe zij tot dit oordeel is gekomen.</p> <p><i>Ingangsdatum</i></p> <p>3.3. De rechtbank is van oordeel dat de kinderalimentatie in zal moeten gaan op 10 juli 2019, de datum van de indiening van het verzoekschrift. De rechtbank zal uitleggen waarom.</p>	<p>Hoofdstelling: De rechtbank zal bepalen dat de man met ingang van 10 juli 2019 (de datum van het verzoekschrift) een bedrag van € 186,- per maand aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen.</p> <p>Stelling: De rechtbank is van oordeel dat de kinderalimentatie in zal moeten gaan op 10 juli 2019, de datum van de indiening van het verzoekschrift. De rechtbank zal uitleggen waarom.</p> <p>WANT</p> <p>1. Het is niet redelijk om de alimentatie al in 2017 in te laten gaan</p>

3.4. Uitgangspunt is dat de rechtbank terughoudend dient om te gaan met de vaststelling van een bijdrage met terugwerkende kracht.

Bovendien wilde de vrouw de afgelopen jaren helemaal niets van de man weten. De rechtbank vindt het daarom niet redelijk om de kinderalimentatie al in 2017 in te laten gaan. Vanaf de dag dat de vrouw het verzoek voor de kinderalimentatie heeft ingediend kon de man er rekening mee houden dat hij een bijdrage moest gaan betalen.

Behoeft

3.5. Voor het bepalen van de hoogte van de door de man aan de vrouw te betalen kinderalimentatie, moet de rechtbank vaststellen wat [minderjarige] nodig heeft. Dit wordt **ook** wel de 'behoefte' van het kind genoemd. **De rechtbank berekent de behoefte van [minderjarige] op € 204,- per maand.** De rechtbank heeft dat als volgt berekend.

3.6. Normaal gesproken wordt voor de behoefte van een kind gekeken naar wat de ouders te besteden hadden toen zij nog samen leefden. Nu partijen niet hebben samengewoond kan dit niet als uitgangspunt worden genomen voor de berekening van de behoefte van [minderjarige]. In deze gevallen wordt de behoefte berekend aan de hand van het bedrag dat de vrouw te besteden zou hebben (ook wel het netto besteedbaar inkomen) in de situatie dat [minderjarige] bij haar opgroeit en het netto besteedbaar inkomen van de man in de situatie dat zij bij hem opgroeit. **Daarbij** wordt **ook** rekening gehouden met een mogelijke aanspraak op kindgebonden budget. Het gemiddelde van deze behoeftes vormt **vervolgens** de behoefte van [minderjarige].

3.7. Partijen zijn het niet eens over het inkomen van partijen waarmee gerekend moet worden. De vrouw vindt dat moet worden gerekend met het inkomen van partijen uit het geboortjaar van [minderjarige], 2017. De man vindt dat moet worden gerekend met de meest recente gegevens.

De rechtbank zal voor de bepaling van de behoefte aansluiten bij 2019, omdat de kinderalimentatie in dit jaar wordt vastgesteld. Dit inkomen sluit het

1.1. Rechtbank is in het algemeen terughoudend bij de vaststelling van een bijdrage met terugwerkende kracht

1.2. De vrouw wilde de afgelopen jaren niet van de man weten

2. Vanaf 10 juli 2019 kon de man er rekening mee houden dat hij moest gaan betalen.

2.1. Op die datum heeft de vrouw het verzoek ingediend.

Stelling: **De rechtbank berekent de behoefte van [minderjarige] op € 204,- per maand.**

1. De behoefte is 204 euro (en dat is eerlijk)

WAAROM?

1.1 Dat is het gemiddelde van het bedrag dat de vrouw zou hebben als [minderjarige 1] bij haar opgroeit en van de mogelijke aanspraak op kindgebonden budget

WAAROM?

1.2 We kijken niet naar wat ze hebben besteed wanneer ze samenleefden

1.2.1 Partijen hebben niet samengewoond

1.3 In deze gevallen wordt de behoefte berekend aan de hand van het bedrag dat de vrouw te besteden zou hebben (ook wel het netto besteedbaar inkomen) in de situatie dat [minderjarige] bij haar opgroeit en het netto besteedbaar inkomen van de man in de situatie dat zij bij hem opgroeit.

Stelling: **De rechtbank zal voor de bepaling van de behoefte aansluiten bij 2019,**

OMDAT

1. Omdat de kinderalimentatie in 2019 is vastgesteld (impliciet: dit is al vastgesteld, dus dit is eerlijk)

1.1. Dit sluit het beste aan
WAAROM?

beste aan bij waar [minderjarige] aan gewend is geraakt.

3.8. Voor de berekening van de behoefte van [minderjarige] in de situatie bij de man gaat de rechtbank uit van de winst uit zijn onderneming uit 2018. Dit omdat de winst voor 2019 niet bekend is. De vrouw heeft op de zitting gesteld dat het inkomen van de man in 2018 €34.441,- was. De man heeft dit niet betwist, zodat de rechtbank van dit inkomen uit zal gaan. Op basis van dit inkomen en uitgaande van de situatie dat [minderjarige] bij de man ingeschreven zou staan, berekent de rechtbank het netto besteedbaar inkomen van de man op € 2.656,- per maand. Aan de hand van de tabellen 'kosten kinderen 2019' van het Nibud komt de rechtbank uit op een behoefte van € 328,- per maand in de situatie bij de man

3.9. Voor de berekening van de behoefte van [minderjarige] in de situatie bij de vrouw gaat de rechtbank uit van een Wajong-uitkering van € 1.144,92 bruto per maand. De vrouw ontvangt verder geen kindgebonden budget omdat zij bij haar moeder woont. Dit leidt tot een netto besteedbaar inkomen van € 990,- per maand. Aan de hand van de tabellen 'kosten kinderen 2019' van het Nibud komt de rechtbank uit op een behoefte van € 79,- per maand in de situatie bij de vrouw.

3.10. Uit het voorgaande volgt dat de behoefte van [minderjarige] bij de man € 328,- per maand bedraagt en bij de vrouw € 79,- per maand. Uitgaande van het gemiddelde stelt de rechtbank de behoefte van [minderjarige] in 2019 vast op € 204,- per maand.

Draagkracht

3.11. Vervolgens dient de rechtbank te kijken naar wat iedere ouder kan betalen. Dit wordt ook wel de 'draagkracht' van de ouders genoemd. De draagkracht wordt bepaald aan de hand van het

1.2. [Minderjarige 1] is al gewend geraakt aan dit inkomen

Stelling: De rechtbank komt uit op een behoefte van €328,- per maand in de situatie bij de man.

WANT

1. Besteedbaar inkomen van de man is €2656 per maand

1.1. De winst uit 2018 was €34.441

1.1.1. Dat heeft de vrouw op de zitting gesteld

1.1.2. De man heeft dit niet betwist (impliciet: dit bedrag klopt)

1.2. De winst uit 2018 was relevant

WANT

1.2.1. De winst voor 2019 is niet bekend

Stelling: Aan de hand van de tabellen 'kosten kinderen 2019' van het Nibud de rechtbank komt uit op een behoefte van €79,- per maand in de situatie bij de vrouw.

WANT

1. Vrouw heeft 990 euro per maand te besteden

(Impliciete premisse is dat een rekenmethode wordt gebruikt die uitgaande van 990 euro op een kindbehoefte van 79 euro komt. Die methode wordt kennelijk bekend verondersteld.)

1.1. Zij heeft een Wajong van 1144,92 per maand

1.2. En geen kindgebonden budget.

1.2.1. Omdat ze bij haar moeder woont (impliciet: omdat ze bij haar moeder woont kan ze geen aanspraak maken op kindgebonden budget)

Stelling: De rechtbank stelt de behoefte van [minderjarige] in 2019 vast op € 204,- per maand.

WANT

1. Dit is het gemiddelde dat is vastgesteld

WANT

2. De behoefte van [minderjarige] bij de man € 328,- per maand bedraagt

EN

3. Bij de vrouw € 79,- per maand.

inkomen van die ouder. Ook wordt rekening gehouden met standaard bedragen voor de lasten van de ouder en eventuele extra lasten.

Draagkracht van de man

3.12. De rechtbank bepaalt de draagkracht van de man op € 609,- per maand. De vrouw heeft namelijk een berekening gemaakt op basis van de inkomensgegevens van de man uit 2018 waaruit dit bedrag volgt en de man heeft tegen die berekening geen bezwaar gemaakt.

Draagkracht van de vrouw

3.13. Partijen zijn het erover eens dat de vrouw een minimale draagkracht van € 25,- heeft gezien haar Wajong-uitkering en het feit dat zij geen kindgebonden budget ontvangt.

Draagkrachtvergelijking

3.14. Als de ouders samen genoeg draagkracht hebben om alle kosten van hun kind te betalen, dan moet de rechter de draagkracht van iedere ouder vergelijken en berekenen wie welk deel van de kosten moet dragen. Partijen hebben samen een draagkracht van $(609 + 25 =) € 634,-$ per maand. Dit is voldoende om volledig in de behoefte van [minderjarige] van € 204,- per maand te voorzien. Na vergelijking van ieders draagkracht becijfert de rechtbank het aandeel van de man in de kosten van [minderjarige] op € 196,- per maand en dat van de vrouw op € 8,- per maand.

Zorgkorting

3.15. De man heeft recht op een zorgkorting van € 10,-. De rechtbank zal hierna uitleggen waarom.

3.16. De ouder die kinderalimentatie aan de andere ouder betaalt heeft recht op een zorgkorting. De reden hiervoor is dat deze ouder ook kosten heeft als het kind bij hem of haar verblijft. Op grond van de voorlopige zorgregeling die door de rechtbank in de beschikking van 19 juli 2018 is bepaald en op 12 maart 2019 door het hof Arnhem-Leeuwarden is bekrachtigd, kan de man aanspraak maken op een zorgkorting van 5% van de behoefte. Dit komt neer op een bedrag van € 10,-.

Stelling: de rechtbank bepaalt de draagkracht van de man op € 609,- per maand.

WANT

1. Dit bedrag is gebaseerd op de inkomensgegevens van de man uit 2018
2. De man heeft dit niet betwist

Stelling: Na vergelijking van ieders draagkracht becijfert de rechtbank het aandeel van de man in de kosten van [minderjarige] op € 196,- per maand en dat van de vrouw op € 8,- per maand.

1. De rechter moet de draagkracht van iedere ouder vergelijken en berekenen wie welk deel van de kosten moet dragen
2. Partijen hebben samen een draagkracht van $(609 + 25 =) € 634,-$ per maand.
 - 2.1. Dit is voldoende om volledig in de in de behoefte van [minderjarige] van € 204,- per maand te voorzien.

Stelling: de man heeft recht op een zorgkorting van € 10,-

WANT

1. De man heeft in het algemeen recht op zorgkorting
 - 1.1. Want deze ouder heeft kosten als het kind bij hem of haar verblijft
2. De korting bedraagt 5% van de behoefte
 - 2.1. Dit staat in de voorlopige zorgregeling

<p><i>Conclusie</i></p> <p>3.17. Na aftrek van de zorgkorting berekent de rechtbank de door de man te betalen kinderalimentatie op € 186,- per maand.</p>	
---	--

5.4.1. ONDERLINGE VERHOUDING VAN STELLINGEN

De uitspraak uit Tabel 10 bevat veel stellingen. De stellingen worden aangegeven met een lichtblauwe markering. Hoe hangen deze stellingen nu onderling samen? Om dit goed te weergeven krijgen alle stellingen een letter. In Tabel 11 te zien hoe de stellingen zich tot elkaar verhouden.

Hieronder zijn alle stellingen voorzien van een letter:

- A. De rechtbank zal bepalen dat de man met ingang van 10 juli 2019 (de datum van het verzoekschrift) een bedrag van € 186,- per maand aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen.
- B. De rechtbank is van oordeel dat de kinderalimentatie in zal moeten gaan op 10 juli 2019, de datum van de indiening van het verzoekschrift.
- C. De rechtbank berekent de behoefte van [minderjarige] op € 204,- per maand.
- D. De rechtbank zal voor de bepaling van de behoefte aansluiten bij 2019,
- E. De rechtbank komt uit op een behoefte van €328,- per maand in de situatie bij de man.
- F. Aan de hand van de tabellen ‘kosten kinderen 2019’ van het Nibud de rechtbank komt uit op een behoefte van €79,- per maand in de situatie bij de vrouw.
- G. De rechtbank stelt de behoefte van [minderjarige] in 2019 vast op € 204,- per maand.
- H. De rechtbank bepaalt de draagkracht van de man op € 609,- per maand.
- I. Na vergelijking van ieders draagkracht becijfert de rechtbank het aandeel van de man in de kosten van [minderjarige] op € 196,- per maand en dat van de vrouw op € 8,- per maand.
- J. De man heeft recht op een zorgkorting van €10,-

Tabel 11

De verhouding van de stellingen van de uitspraak 26 november 2019

1. De rechtbank zal bepalen dat de man met ingang van 10 juli 2019 (de datum van het verzoekschrift) een bedrag van € 186,- per maand aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen (stelling A)

1. De rechtbank is van oordeel dat de kinderalimentatie in zal moeten gaan op 10 juli 2019, de datum van de indiening van het verzoekschrift (stelling B)	1. De rechtbank berekent de behoefte van [minderjarige] op € 204,- per maand (stelling C) 1.1. De rechtbank zal voor de bepaling van de behoefte aansluiten bij 2019 (stelling D) 1.2. De rechtbank komt uit op een behoefte van €328,- per maand in de situatie bij de man (stelling E) 1.3. Aan de hand van de tabellen ‘kosten kinderen 2019’ van het Nibud de rechtbank komt uit op een behoefte van €79,- per maand in de situatie bij de vrouw (stelling F)	1. De rechtbank bepaalt de draagkracht van de man op € 609,- per maand (stelling H) 1.1. Na vergelijking van ieders draagkracht becijfert de rechtbank het aandeel van de man in de kosten van [minderjarige] op € 196,- per maand en dat van de vrouw op € 8,- per maand (stelling I) 1.2. De man heeft recht op een zorgkorting van €10,- (stelling J)
	2. De rechtbank stelt de behoefte van [minderjarige] in 2019 vast op € 204,- per maand (stelling G)	

In Tabel 11 is te zien dat stelling A de hoofdstelling is. Daarnaast is uit de tabel af te leiden dat de stellingen in drie groepen zijn in te delen. De eerste groep gaat over dat het moet ingaan op 10 juli 2019. Stelling C t/m G gaan over de behoefte van de [minderjarige]. Dit is op te maken uit de hoofdstelling door het woord ‘kinderalimentatie’. Verder gaan de stellingen H t/m J over de draagkracht van de partijen, in het bijzonder die van de man. Op basis hiervan komt de rechter uit op een bedrag van €186,-. Verder is te zien dat stelling C en stelling G hetzelfde zeggen. Hier is dus sprake van herhaling. Een ander voorbeeld is waar te nemen in Bijlage 2.

5.4.2. TOEPASSING VAN DE DEELVRAGEN VAN ARGUMENTATIE

In de komende paragrafen zullen de vier deelvragen worden besproken aan de hand van de fragmenten uit de acht uitspraken.

Allereerst zal de vraag over het gebruik van de argumentatievorm worden besproken. Er kan sprake zijn van eenvoudige argumentatie en meervoudige argumentatie. Meervoudige argumentatie is onder te verdelen in onderschikkend en nevenschikkend. Nevenschikkend heeft twee vormen: onafhankelijk en afhankelijk. In

alle acht uitspraken is er sprake van nevenschikkende afhankelijke en onafhankelijke argumentatie. In 3 van de 8 uitspraken wordt er gebruikgemaakt van eenvoudige argumentatie.

Tabel 12 gaat over de positie van stellingen in een uitspraak. Er zijn vier categorieën: aan het begin, in het midden, aan het einde of twee keer in een alinea.

Tabel 12

De positie van de stellingen van de argumentatiestructuur in de alinea (N = 56)

UITSPRAKEN	POSITIE IN DE TEKST				Totaal
	Aan het begin	In het midden	Aan het einde	Twee keer in een alinea	
26 november 2019	4	1	5	0	10
11 juli 2019	2	2	2	2	8
3 oktober 2018	0	1	2	1	4
25 januari 2019	1	0	1	0	2
13 september 2019	6	1	1	2	10
27 maart 2019	3	1	1	0	5
24 juli 2017	2	0	1	0	3
8 november 2018	2	2	10	0	14
Totaal	20	8	23	5	56

Uit Tabel 13 is af te leiden dat er in de acht uitspraken overal stellingen aanwezig zijn. In sommige uitspraken zijn de stellingen wel beperkt, zoals de uitspraak van 25 januari 2019 en van 24 juli 2017. Uitspraken die veel stellingen bevatten, zijn die van 13 september 2019 en 8 november 2018.

Verder valt op dat de stelling het meest voorkomt aan het begin of aan het einde. Aan het begin komt het 20 keer voor en aan het einde 23 keer in de acht uitspraken van het corpus. In het midden en twee keer in een alinea komen minder vaak voor, namelijk 8 en 5 keer.

Zoals uit Tabel 11 en 12 is af te leiden, wordt er in de uitspraak van 26 november 2019 veel gebruikgemaakt van stellingen. Zo is te zien dat stelling H en I een positie hebben aan het begin van de alinea (Tabel 10 en 11). Bovendien staat stelling E (Tabel 10 en 11) aan het einde van een alinea.

In Tabel 12 valt op dat de uitspraak van 25 januari 2019 twee stellingen heeft. Dit is in vergelijking met de andere uitspraken veel minder. Het ligt in de uitspraak eraan hoeveel er verzocht en verweerd is door de partijen. Daarnaast geven deze twee stellingen aan welke twee punten belangrijk zijn voor de beslissing van de rechter.

De derde deelvraag heeft betrekking op de vraag of de argumentatieverbanden worden gemarkeerd door bijvoorbeeld verbindingswoorden. In de fragmenten van de rechterlijke uitspraken worden in alle acht uitspraken verbindingswoorden gebruikt. Voorbeelden van verbindingswoorden die zijn gebruikt, zijn onder andere: ook, om die reden, omdat, daarbij, maar, daartegenover, daarom. Deze verbindingswoorden kunnen helpen om de argumentatieboom beter te reconstrueren. Naast deze verbindingswoorden, zijn er zinsdelen die duidelijk de stelling aangeven, zoals ‘de rechtbank stelt’ of de ‘rechtbank bepaalt’.

Er zijn bovendien voorbeelden aan te wijzen waarop een verbindingswoord een argumentatieverband markeert. Hieronder zijn een aantal voorbeelden weergegeven waarbij het argumentatieverband is gemarkeerd door middel van een verbindingswoord.

‘Van een uithuisplaatsing van [voornaam van minderjarige 1] bij de moeder is **du**s geen sprake en **om die red**en zal de kinderrechter geen machtiging tot uithuisplaatsing afgeven’ (Bijlage 8 – 25 januari 2019).

‘De rechtbank vindt **tot slot** dat het door de vrouw gestelde voortduren van de behoefte aan partneralimentatie in een te ver verwijderd verband staat tot het huwelijk’ (Bijlage 9 – 13 september 2019).

In de voorbeelden die hierboven zijn opgesomd, zijn verschillende verbindingswoorden te herkennen, zoals ‘om die reden.’ Daarnaast is het in de meeste gevallen duidelijk wat de stelling-argumentatie-relatie is door zinsdelen als ‘de rechtbank kan nu niet’ of ‘de rechtbank vindt tot slot’. Dit draagt bij aan de markering van de argumentatieverbanden.

Hieronder is een kort fragment weergegeven van de uitspraak van 27 maart 2019 (Bijlage 10) waarbij het duidelijk wordt dat in sommige gevallen verbindingswoorden wel bijdragen aan de markering van het argumentatieverband, maar meer een herhaling zijn van de stelling.

Tabel 14

Een fragment van de argumentatiestructuur van de uitspraak van 27 maart 2019

Origineel	Argumentatiestructuur
3.9. De Raad adviseert om het verzoek van de vader tot gezamenlijk gezag toe te wijzen. Het uitgangspunt in de wet is gezamenlijk gezag en in deze situatie zijn er geen redenen om daarvan af te wijken. De ouders wonen dicht bij elkaar en spelen beiden een belangrijke rol in het leven van de kinderen. Omdat de vader zo dichtbij betrokken is bij de kinderen is het in deze situatie vanzelfsprekend dat de ouders gezamenlijk het gezag uitvoeren.	Stelling: De Raad adviseert om het verzoek van de vader tot gezamenlijk gezag toe te wijzen 1. Het uitgangspunt in de wet is gezamenlijk gezag 2. Er is geen reden om af te wijken van de wet 2.1.1. De ouders wonen dicht bij elkaar 2.1.2. De ouders spelen beiden een belangrijke rol in het leven van de kinderen 2.1.3. De vader is dichtbij betrokken

In de linkerkolom is de volgende zin te lezen: “De ouders wonen dicht bij elkaar **en** spelen beiden een belangrijke rol in het leven van de kinderen. **Omdat** de vader zo dichtbij betrokken is bij de kinderen is het in deze situatie vanzelfsprekend dat de ouders gezamenlijk het gezag uitvoeren.” Het woord ‘omdat’ is hier een verbindingswoord. ‘Omdat de vader zo dichtbij betrokken is bij de kinderen’ is een argument waarom er geen reden is om af te wijken van de wet. In dit voorbeeld is het argumentatieverband wel gemarkeerd, maar is het meer een herhaling van de stelling.

De vraag in de komende paragraaf is of de impliciete premissen goed zijn te reconstrueren. In de rechterlijke uitspraken zitten veel impliciete premissen. In 6 van de 8 uitspraken zijn er impliciete premissen te vinden. Sommige premissen zijn makkelijker te reconstrueren dan anderen.

Er worden bedragen vastgesteld in rechterlijke uitspraken die betrekking hebben op alimentatie. Een eerste impliciete premisse kan zijn dat ervan uit mag worden gegaan dat dit eerlijk is gebeurd. In sommige gevallen is de impliciete premisse een rekenmethode die is toegepast om tot dat bedrag te komen.

De impliciete premisse over de rekenmethode is wellicht moeilijker te reconstrueren dan ervan uitgaan dat de vastgestelde bedragen eerlijk zijn vastgesteld. Over het algemeen zijn de impliciete premissen goed te reconstrueren. Aan de hand van twee voorbeelden van de acht uitspraken zal dit worden geïllustreerd:

‘De man heeft een netto besteedbaar inkomen van € 1.142,- per maand en de vrouw van € 939,- per maand’ (impliciet: er wordt gebruikt van een rekenmethode om dit vast te stellen) (Bijlage 12 – 8 november 2018).

‘De stukken rechtvaardigen niet zonder meer de conclusie dat de vrouw in het geheel niet in staat is of was om betaalde werkzaamheden te verrichten. De vrouw heeft na het huwelijk wel enig tijd betaald werk verricht als typiste’ (impliciet: ze is in staat om betaalde werkzaamheden te verrichten) (Bijlage 9 – 13 september 2019).

5.4.3. TRANSPARANTIE VAN DE ARGUMENTATIEOPBOUW

Zoals hierboven is gepresenteerd, zijn er verschillende gevallen waar de stelling-argument-relatie expliciet naar voren komt. De rechter markeert zijn oordeel veelal door zinnen als ‘de rechtbank oordeelt’, ‘de rechtbank berekent’, ‘de rechtbank is van oordeel’, etc. Vanzelfsprekend komt daarna of daarvoor de argumentatie van de rechter. Zoals is gezegd is er eveneens sprake van minimale argumentatie. Minimale argumentatie is minder transparant voor de lezer. Hieronder zal ik twee voorbeelden geven waar de rechter mijns inziens minimaal beargumenteert.

Uitspraak 11 juli 2019 (Bijlage 6)

Stelling: De kinderrechter vindt dat in de tussentijd de zorgregeling moet blijven zoals deze nu is.

1. De moeder wil dat het doordeweekse moment vervalt
2. De kinderen elk weekend één dag bij hun vader zijn.

DAARENTEGEN

3. De vader begrijpt niet waarom de moeder dit vraagt
 - 3.1. Omdat de kinderen hierdoor niet minder tijd bij hem doorbrengen

(Impliciet: er verandert dus eigenlijk niks voor de vader en hij krijgt de kinderen juist meer te zien).

In de uitspraak van 11 juli 2019 wordt niet beargumenteerd door de rechter waarom de kinderrechter vindt dat de situatie zo moet blijven zoals deze nu is. De rechter noemt alleen de standpunten van de beide partijen. Een ander voorbeeld van minimale argumentatie is de uitspraak van 27 maart 2019 (Bijlage 10). De uitwerking hiervan is te vinden in Bijlage 3.

6. CONCLUSIE

In dit onderzoek is er getracht toe te lichten waarom het van belang is om onderzoek te doen naar de structuur in rechterlijke uitspraken. De vier hoofdonderwerpen zijn essentieel om tot een diepere betekenis te komen van wat de invloed is van tussenkopjes op een rechterlijke uitspraak.

De vier onderzoeksvragen die centraal stonden in dit onderzoek zijn:

1. Welke opbouwelementen bevatten familierechtelijke uitspraken?
2. In hoeverre is er een standaardvolgorde te vinden in familierechtelijke uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland tussen 2017 en 2020?
3. Hoe worden tussenkopjes gebruikt door de rechter in familierechtelijke uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland tussen 2017 en 2020?
4. Hoe ziet de argumentatie eruit bij het onderdeel *motivering van de rechter* van de rechters van de rechtbank Midden-Nederland?

De opbouwelementen van de familierechtelijke uitspraken zijn: *identificatie* – identificatie van de zaak en verloop – *feiten, verzoek en verweer, motivering van de rechter* en *beslissing*. Verder zijn de volgordes te verdelen in vier groepen. Groep (i) waar alle zes de onderdelen op een rij staan met eventueel herhalingen, komt het meeste voor in de veertig uitspraken. In zoverre is dit de standaardvolgorde te noemen.

Bovendien worden de tussenkopjes door de rechter op verschillende manieren gebruikt. In dit onderzoek is gekeken naar functie, typografie en taalkenmerken. Uitgaande van de resultaten worden functie 1 (afbakening), functie 2 (hiërarchie), functie 4 (label) en functie 5 (onderwerp) het meeste gebruikt. Verder is te zien dat rechter op het hoogste niveau vooral dikgedrukte kopjes toepassen en op de lagere niveaus schuingedrukt of onderstreept. In enkele gevallen gebruikt de rechter twee van de drie typografische vormen.

In het kader van de taalkenmerken komen de naamwoordgroepen en enkel zelfstandig naamwoorden het meeste voor.

Tot slot bestaat de argumentatie van de rechter vooral uit meervoudige argumentatie. In het bijzonder wordt nevenschikkende argumentatie toegepast. Tevens is af te leiden dat er standaardzinnen zijn die de stelling-argumentatie-relatie weergeven. Zo gebruikt de rechter zinnen als ‘de rechtbank is van oordeel’ of ‘de rechtbank berekent’. Deze zinsdelen dragen bij aan de markering van een argumentatieverband. In enkele gevallen is sprake van minimale argumentatie door de rechter.

7. DISCUSSIE

In dit hoofdstuk zullen de resultaten worden geïnterpreteerd. Dit zal gebeuren per onderzoeksvraag. Vervolgens zal worden toegelicht wat dit onderzoek toevoegt aan het fenomeen ‘klare taal in de rechtspraak’. Ook zullen de tekortkomingen van dit onderzoek worden besproken en punten worden genoemd die in dit onderzoek niet aanbod zijn gekomen of niet zijn onderzocht.

Ten eerste worden de resultaten van het onderwerp opbouwelementen geduid. De meeste uniformiteit is te zien bij de standaardonderdelen *identificatie van de zaak*, *verloop* en *beslissing*. Deze onderdelen komen altijd op het hoogste niveau voor (Tabel 1). Daarnaast is in deze onderdelen weinig variatie te zien in de formulering van het tussenkopje (Tabel 3). Bij het *verloop* en de *beslissing* is er een duidelijke meerderheid te zien van een bepaald tussenkopje: ‘verloop van de procedure’ en ‘beslissing’.

Bij de andere formuleringen van de tussenkopjes zijn de percentages meer verdeeld. Daarentegen kan niet worden gesproken van een variatie aan tussenkopjes, omdat de formuleringen van de verschillende kopjes veel op elkaar lijken. Het standaardonderdeel *feiten* heeft vier formuleringen die alle vier het woord ‘feiten’ bevatten. In totaal gaat het dan om 77,5% van de uitspraken waar een tussenkopje is neergezet die in de formulering het woord ‘feiten’ heeft staan. Hierdoor is toch sprake van een bepaalde mate van uniformiteit.

Dat de opbouwelementen in de Nederlandse rechtspraak enigszins vergelijkbaar zijn met het opbouwschema uit de onderzoeken is in overeenstemming met mijn verwachting. Over de afgelopen decennia zijn er namelijk meerdere opbouwschema’s ontworpen die de rechterlijke standaardonderdelen duiden. Op basis van de onderzoeken van onder meer Bhatia (1993), Le, King Kui en Ying-Long (2008) en Cheng (2010), was het daarom mogelijk om een opbouwschema te maken die vergelijkbaar zou zijn met de rechterlijke uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland. Daarnaast kwam uit het onderzoek van Han e.a. (2018) een overkoepelend opbouwschema naar voren. Dit gaat als volgt: *naming, facts/issues, arguments en decisions* (Han et al., 2018). Dit opbouwschema is vergelijkbaar met het opbouwschema dat is gehanteerd bij dit onderzoek. Dit was namelijk: *identificatie van de zaak, verloop, feiten, verzoek en verweer, motivering van de rechter en beslissing*. In het opbouwschema dat is toegepast in dit onderzoek, zijn sommige onderdelen

uiteen getrokken. Bijvoorbeeld het onderdeel *naming* is in dit onderzoek *identificatie van de zaak en verloop*. Verder worden *facts/issues* als twee verschillende onderdelen behandeld.

Uit de resultaten blijkt dat er verschillende formuleringen kunnen zijn voor hetzelfde standaardonderdeel. Zoals ik hierboven al stelde, zijn de percentages bij de standaardonderdelen met uitsluiting van identificatie van de zaak, verloop en beslissing, verdeeld. Toch komen sommige benamingen wel enigszins overeen met de literatuur. Benamingen voor standaardonderdelen die voorkomen in de literatuur zijn onder andere *facts, background, conclusion, costs, introduction* (Le et al. 2013). Deze benamingen komen overeen met sommige tussenkopjes uit dit onderzoek. Zoals is gezegd komt het woord ‘feiten’ in vier verschillende formuleringen voor. Ondanks dat de benamingen bij sommige standaardonderdelen variëren, zijn er dus wel gelijkenissen te zien tussen de resultaten uit dit onderzoek en de literatuur.

Ten tweede zullen de resultaten van het onderwerp volgorde worden geïnterpreteerd. Uit de resultaten volgt dat de volgordes in vier groepen zijn in te delen en dat de eerste groep de meerderheid vormt. Deze groep bestaat uit volgordes waarbij alle zes onderdelen op een rij staan met eventuele herhalingen. Dat er sprake is van enige uniformiteit in de volgordes van uitspraken ligt in de lijn met wat ik van tevoren had verwacht, omdat er in rechterlijke uitspraken toch een regelmaat is in de volgorde van de onderdelen. De volgende meerderheid die wordt gevormd is bij groep (iii) waar er in de volgorde één onderdeel ontbreekt. Dit gaat in de meeste gevallen om het standaardonderdeel *verzoek en verweer*. Het standaardonderdeel *verzoek en verweer* staat wel in de uitspraak, maar is niet gemarkeerd door een tussenkopje. Het staat namelijk als tekst onder een ander standaardonderdeel. Deze volgorde is vergelijkbaar met de generieke structuur van het vaste land van China uit het onderzoek van Cheng (2010). Deze standaardvolgorde is als volgt: *heading, orientation, fact, reasoning, decision, ending* (Cheng, 2010). Op basis van de aantallen zijn er twee standaardvolgordes te ontdekken: de naar mijn mening klassieke volgorde waarbij alle zes onderdelen voorkomen en de volgorde waarbij er één onderdeel ontbreekt.

Ten derde zullen de resultaten van het onderwerp het gebruik van tussenkopjes worden beoordeeld. Elk tussenkopje bezit meer dan één functie van de zeven functies uit de SARA-theorie. Functie 1 over de afbakening was altijd aanwezig. Dat functie 1 altijd aanwezig was, is niet vreemd, want voor functie 1 is het minimumvereiste dat er witregels zijn. Afgezien daarvan is functie 1 wel van belang voor het leesproces, omdat het de begrenzing aangeeft van een grote lap tekst (Lorch et al., 2008). Dus het resultaat dat functie 1 altijd aanwezig is bevorderlijk voor het overzicht van de lezer.

Functie 5 over de introductie van het onderwerp was in 97% van de tussenkopjes aanwezig. De aanwezigheid van functie 5 is wenselijk, want het activeert namelijk kennis over de inhoud van de tekst die gaat volgen (Lorch et al., 2011). Het is des te belangrijker dat de tussenkopjes bijdragen aan het activeren van voorkennis, omdat de inhoud van een uitspraak al complex is. Functie 3 over de volgorde was niet altijd aanwezig. Bij deze functie werd gekeken of nummering aanwezig was. Het was niet altijd aanwezig, omdat ten eerste

zaakspecifieke kopjes geen nummering hebben en ten tweede omdat niet alle uitspraken zijn voorzien van nummering. Daarom is het begrijpelijk dat de combinatie functie 1-2-4-5 meer voorkomt dan combinatie 1-2-3-4-5.

Zoals al eerder is toegelicht waren mijns inziens de functie 1, 2, 3 en 5 van belang voor het begrip van leken. De verwachting komt enigszins overeen met de resultaten. Alleen komt functie 4 meer voor dan functie 3. Zoals al uiteen is gezet, is functie 4 niet specifiek relevant voor leken. Het is namelijk meer van belang voor juristen, zodat ze in hun werk naar specifieke kopjes of rechtsoverwegingen kunnen terugverwijzen. Heeft de lezer alle informatie door die er in potentie is of is dit niet van belang voor het begrip? Deze functies zijn onder andere cruciaal voor het begrip van leken, omdat de functies helpen bij het leesproces van de lezer (Lorch et al., 2012). Daarom is het positief dat de combinatie 1-2-4-5 veel voorkomt. Daarbuiten is het bevorderlijk dat in alle uitspraken sprake was van een van de zeven functies. Dit is van invloed op het begrip van de lezer.

Er is uniformiteit waar te nemen bij de verschillende typografische vormen. Zo zijn alle tussenkopjes op hoog niveau dikgedrukt. Daarnaast zijn de kopjes op laag niveau of schuingedrukt of onderstreept. Verder kan het zo voorkomen dat een tussenkopje twee typografische vormen bevat. Dit gebeurt alleen op laag niveau en maar bij een kleine minderheid van de tussenkopjes. Uit de literatuur blijkt dat typografische signalen worden gehanteerd om nadruk te leggen en hiërarchie aan te duiden (Lorch et al., 2011). Verder helpt het bij het leesproces en het geheugen van de lezer (Zhang et al., 2019). Bovendien dragen typografische signalen bij aan het herkennen van de hiërarchie (Lorch et al., 2011). Uitgaande van de literatuur is het positief dat alle tussenkopjes in de veertig uitspraken zijn voorzien van een bepaalde vorm van typografie. Of een uitspraak zonder typografie goed te lezen, is niet onderzocht. Daarentegen kan worden beargumenteerd dat uit de literatuur blijkt dat een tekst met typografie in grote mate bijdraagt aan verschillende aspecten van het leesproces van de lezer.

Bij de taalkenmerken is te zien dat de meerderheid van de tussenkopjes bestaat uit een naamwoordgroep. Daarna volgt een enkel zelfstandig naamwoord en vervolgens een vraagzin. Uit de literatuur blijkt dat een vragende kop meer ondersteuning biedt voor leken (Van der Bruggen, 2016). Daarom is het jammer voor het onderzoek dat het percentage vraagzinnen laag ligt. Zelf had ik gehoopt dat het percentage vraagzinnen hoger zou liggen. Daarentegen gaat de onderliggende invulvraag schuil achter de naamwoordgroep of het enkel zelfstandig naamwoord. Stel er staat 'beslissing', dan is de onderliggende invulvraag: wat is de beslissing? In dat opzicht is het minder problematisch dat het percentage vraagzinnen minder hoog ligt dan gehoopt. Er is bovendien enigszins overlap tussen de naamwoordgroepen en enkel zelfstandig naamwoorden, zoals 'de beoordeling' en 'beoordeling'. Hier wordt precies hetzelfde gezegd, alleen staat er bij het ene tussenkopje een lidwoord voor.

Ten vierde zullen de uitkomsten over argumentatie worden verklaard. Argumentatie is nodig om een standpunt aannemelijk te maken (Karreman & Enschoot, 2013). In de acht uitspraken is er sprake van meervoudige argumentatie en dan met name de vorm van nevenschikkend. Dit is in lijn met de voorspelling, want in een rechterlijke uitspraak zijn meerdere argumenten nodig om tot de onderbouwing te komen van het oordeel. In drie van de acht uitspraken werd ook eenvoudige argumentatie toegepast.

Daarnaast is er uniformiteit waar te nemen bij de positie van de stelling. In de meeste gevallen wordt er of begonnen met de stelling of geëindigd met de stelling. Aan het begin of aan het einde is een logische plek voor de lezer om een stelling te vinden (Karreman & Enschoot, 2013). Daarom is het bevorderlijk voor het leesproces van de lezer dat het er wordt aangevangen of afgesloten met een stelling. Dat maakt de opbouw van de argumentatie begrijpelijker. Bij het opstellen van een argumentatiestructuur is immers het standpunt essentieel. In enkele gevallen stond de stelling midden in de alinea. Dit kan als lastig worden ervaren. Aangezien er geen experimenteel onderzoek is gedaan, kan er niks worden geconcludeerd over het effect van de positie van de stelling.

Alle uitspraken bevatten verbindingswoorden. Daarnaast maakt de rechter gebruik van zinsdelen die een stelling-argumentatie-relatie aangeven. Zo staat er 'de rechtbank stelt' of 'de rechtbank berekent'. Na of voor een dergelijk zinsdeel volgt dan de motivering van deze beslissing. In het hoofdstuk Resultaten zijn hiervan voorbeelden gegeven. In dit onderzoek is niet gekeken naar wat het effect is van de verbindingswoorden op hoe de lezer de argumentatie ervaart en begrijpt. Daarnaast had het onderzoek wellicht meer informatie geboden wanneer er meer uitspraken waren geanalyseerd. Helaas was in verband met het tijdsbestek van dit onderzoek daar geen ruimte voor.

Wat betreft de impliciete premissen was dit te vinden in zes van de acht uitspraken. De makkelijke gereconstrueerde premissen zijn die waar het gaat om bedragen. Het wordt lastiger indien het wat meer verborgen zit in de regels van de tekst.

Met betrekking tot de transparantie van de argumentatieopbouw maken impliciete premissen over het algemeen de tekst niet transparant naar de lezer toe. In de geanalyseerde uitspraken waren de impliciete premissen goed te reconstrueren. Het vormde daarom geen belemmering voor de transparantie. Verder zijn de zinsdelen die aangeven wat de rechtbank stelt, van belang voor de transparantie van de argumentatieopbouw. De positie van de stelling is over het algemeen ook transparant, omdat het grotendeels of aan het begin of aan het einde staat. De minimale argumentatie die in enkele gevallen voorkomt, is daarentegen niet bevorderlijk voor de transparantie van de argumentatieopbouw.

In het tijdsbestek van dit onderzoek is gekozen voor een verkennend en analyserend onderzoek. Kortom, er is geen experimenteel onderzoek gedaan. Daarom kunnen sommige conclusies niet worden getrokken die interessant zouden zijn op dit punt. Zo kan het boeiend zijn om te onderzoeken welke volgorde het beste

werkt voor de lezer of welke functies cruciaal zijn voor het begrip van de lezer. Ook het effect van de aanwezigheid van de verschillende typografische vormen voor het begrip van de lezer is een interessant aspect om te bestuderen. Verder blijft het de vraag of vraagzinnen beter helpen bij het activeren van voorkennis dan naamwoordgroepen of enkel zelfstandig naamwoorden. Deze verschillende aspecten zouden interessant kunnen zijn voor een vervolgonderzoek.

8. LITERATUURLIJST

Alkemade, Z. (2021). *Dit tussenkopje getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk* [Onderzoeksverslag Corpusonderzoek in de Neerlandistiek, Universiteit Utrecht].

Bhatia, V. (1993). *Analyzing genre: Language use in professional setting*. London: Longman.

Cheng, L. (2010). A semiotic interpretation of genre: Judgments as an example. *Semiotica*, (182), 89–113. <https://doi.org/10.1515/semi.2010.053>

Groothuizen, M. (2018). Motie van het lid groothuizen C.S. Tweede Kamer, vergaderjaar 2018–2019, 35000 VI, nr. 58.

Han, Z., Bhatia, V. K., & Ge, Y. (2018). The structural format and rhetorical variation of writing Chinese judicial opinions. *Pragmatics. Quarterly Publication of the International Pragmatics Association (IPrA)*, 28(4), 463–488. <https://doi.org/10.1075/prag.17013.ge>

Karreman, J., & Enschoot, R. (2013). *Tekstanalyse* (3de editie). Assen, Nederland: Koninklijke Van Gorcum.

Le, C., King Kui, S., & Ying-Long, Z. (2008). Contrastive Analysis of Chinese and American Court Judgments. *Critical Approaches to Discourse Analysis across Disciplines*, 2(1), 49–58. Geraadpleegd van <http://cadaad.org/ejournal>

Lemarié, J., Lorch, R. F., Jr., Eyrolle, H., & Virbel, J. (2008). SARA: A text-based and reader-based theory of signaling. *Educational Psychologist*, 43, 27–48.

Lorch, R. F., Chen, H.-T., & Lemarié, J. (2012). Communicating headings and preview sentences in text and speech. *Journal of Experimental Psychology: Applied*, 18(3), 265–276. <http://doi.org/10.1037/a0029547>

Lorch, R. F., Jr. (1989). Text-signaling devices and their effects on reading and memory processes. *Educational Psychology Review*, 1(3), 209–234. <https://doi.org/10.1007/bf01320135>

Lorch, R. F., Lemarié, J., & Grant, R. A. (2011). Three Information Functions of Headings: A Test of the SARA Theory of Signaling. *Discourse Processes*, 48(3), 139–160. <https://doi.org/10.1080/0163853x.2010.503526>

Lorch, R., Lemarié, J., & Grant, R. (2011). Signaling Hierarchical and Sequential Organization in Expository Text. *Scientific Studies of Reading*, 15(3), 267–284. <https://doi.org/10.1080/10888431003747535>

- Mazzi, D. (2007). The Construction of Argumentation in Judicial Texts: Combining a Genre and a Corpus Perspective. *Argumentation*, 21(1), 21–38. <https://doi.org/10.1007/s10503-007-9020-8>
- Van den Hoven, P. (2011). The Unchangeable Judicial Formats. *Argumentation*, 25(4), 499–511. <https://doi.org/10.1007/s10503-011-9229-4>
- Van der Bruggen, G. (2016). Een kleine stap voor een rechter, een reuzensprong voor de rechtspraak. *Jurisprudentie Bestuursrecht plus*, 109–116. Geraadpleegd van <https://www.sdujurisprudentie.nl>
- Van der Bruggen, G. (2020). Klare taal in uitspraken. *Nederlands Juristenblad*, (28), 2024–2036.
- Van Dooren, W., Van den Bergh, H., & Evers-Vermeul, J. (2012). Leesbare teksten? Over de invloed van structuurmarkeringen op het tekstbegrip en de tekstwaardering van zwakke en sterke lezers. *Levende Talen Tijdschrift*, 13(4), 31–38. Geraadpleegd van <https://lt-tijdschriften.nl/ojs/index.php/ltt/article/view/152/147>
- Verburg, A. (2018). De rechter tussen straattaal en jargon: op weg naar begrijpelijke uitspraken. *Ars Aequi*, (2), p. 169-173.
- Zhang, D., Hyönä, J., Cui, L., Zhu, Z., & Li, S. (2019). Effects of task instructions and topic signaling on text processing among adult readers with different reading styles: An eye-tracking study. *Learning and Instruction*, 64, 101246. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2019.101246>

9. BIJLAGE

9.1. BIJLAGE 1 – TYPEN VOLGORDEN

Typen	
Type 1	Identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), verzoek en verweer (4), motivering van de rechter (5), beslissing (6)
Type 2	Identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), verzoek en verweer (4), verzoek en verweer II (4), motivering van de rechter (5), beslissing (6)
Type 3	Identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), verzoek en verweer (4), verzoek en verweer II (4), motivering van de rechter (5), motivering van de rechter (5.1), beslissing (6)
Type 4	Identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), verzoek en verweer (4), verzoek en verweer II (4), verzoek en verweer (4.1), verzoek en verweer (4.1), verzoek en verweer (4.1), motivering van de rechter (5), motivering van de rechter II (5.1), beslissing (6)
Type 5:	Identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), motivering van de rechter (5), verzoek en verweer (4.1), beslissing (6)
Type 6	Identificatie van de zaak (1), verloop (2), motivering van de rechter (5), feiten (3.1), verzoek en verweer (4.1), motivering van de rechter II (5.1), beslissing (6)
Type 7	Identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), motivering van de rechter (5), verzoek en verweer (4.1), motivering van de rechter II (5.1), beslissing (6)
Type 8	Identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), verzoek en verweer (4), motivering van de rechter (5), feiten II (3.1), beslissing (6.1), beslissing (6)
Type 9	Identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), motivering van de rechter (5), beslissing (6)
Type 10	Identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), verzoek en verweer (4), beslissing (6)
Type 11	Identificatie van de zaak (1), verloop (2), motivering van de rechter (5), feiten (3.1), motivering van de rechter II (5.1), beslissing (6)
Type 12	Identificatie van de zaak (1), verloop (2), motivering van de rechter (5), feiten (3.1), motivering van de rechter (5.1), beslissing (6)
Type 13	Identificatie van de zaak (1), verloop (2), feiten (3), motivering van de rechter (5), beslissing II (6.1), beslissing (6)

9.2. BIJLAGE 2 – VERHOUDING STELLINGEN ARGUMENTATIE

Hieronder is nog een voorbeeld gegeven hoe de stellingen zich onderling verhouden. Dit is de uitspraak van 13 september 2019 (Bijlage 9). Hieronder hebben de stellingen een letter gekregen. In de tabel hieronder is de onderlinge verhouding weergegeven.

- A. De rechtbank wijst beide verzoeken van de vrouw af.
- B. De rechtbank vindt dat geen sprake is van een uitzonderingssituatie als bedoeld in de wet, op grond waarvan de termijn van 12 jaar kan worden verlengd.
- C. De rechtbank kan zich onvoldoende beeld vormen van de financiële situatie van de vrouw en kan niet vaststellen hoeveel vermogen de vrouw heeft
- D. De rechtbank vindt daarom dat redelijkerwijs van de vrouw kan worden verwacht dat zij inteert op haar vermogen, ook als dat betekent dat zij moet verhuizen.
- E. De vrouw heeft onvoldoende onderbouwd, in hoeverre haar gezondheidsklachten (COPD, psychische klachten en hartproblematiek) haar mogelijkheden op de arbeidsmarkt beperken
- F. De stukken rechtvaardigen niet zonder meer de conclusie dat de vrouw in het geheel niet in staat is of was om betaalde werkzaamheden te verrichten.
- G. De rechtbank vindt tot slot dat het door de vrouw gestelde voortduren van de behoefte aan partneralimentatie in een te ver verwijderd verband staat tot het huwelijk
- H. De rechtbank vindt dat het verlies aan belegd vermogen tijdens het huwelijk er niet toe kan leiden dat de verplichting tot partneralimentatie voor de man wordt verlengd.
- I. Verder is de rechtbank van oordeel dat de gezondheidsproblemen van de vrouw niet volledig zijn toe te schrijven aan het huwelijk van partijen.
- J. De rechtbank wijst het verzoek van de vrouw af

1. De rechtbank wijst beide verzoeken van de vrouw af (stelling A)

-
1. De rechtbank vindt dat geen sprake is van een uitzonderingssituatie als bedoeld in de wet, op grond waarvan de termijn van 12 jaar kan worden verlengd (**stelling B**)
- 1.1. De rechtbank kan zich onvoldoende beeld vormen van de financiële situatie van de vrouw en kan niet vaststellen hoeveel vermogen de vrouw heeft (**stelling C**)
- 1.1.1. De rechtbank vindt daarom dat redelijkerwijs van de vrouw kan worden verwacht dat zij inteert op haar vermogen, ook als dat betekent dat zij moet verhuizen (**stelling D**)
- 1.2. De vrouw heeft onvoldoende onderbouwd, in hoeverre haar gezondheidsklachten (COPD, psychische klachten en hartproblematiek) haar mogelijkheden op de arbeidsmarkt beperken (**stelling E**)
- 1.2.1. De stukken rechtvaardigen niet zonder meer de conclusie dat de vrouw in het geheel niet in staat is of was om betaalde werkzaamheden te verrichten (**stelling F**)
- 1.3. De rechtbank vindt tot slot dat het door de vrouw gestelde voortduren van de behoefte aan partneralimentatie in een te ver verwijderd verband staat tot het huwelijk (**stelling G**)
- 1.3.1. De rechtbank vindt dat het verlies aan belegd vermogen tijdens het huwelijk er niet toe kan leiden dat de verplichting tot partneralimentatie voor de man wordt verlengd (**stelling H**)
- 1.3.2. Verder is de rechtbank van oordeel dat de gezondheidsproblemen van de vrouw niet volledig zijn toe te schrijven aan het huwelijk van partijen (**stelling I**)
-

9.3. BIJLAGE 3 – VOORBEELDEN MARKERING DOOR VERBINDINGSWOORDEN

‘De rechtbank zal voor de bepaling van de behoefte aansluiten bij 2019, **omdat** de kinderalimentatie in dit jaar is vastgesteld’ (Bijlage 5 – 26 november 2019).

‘De rechtbank wijst het verzoek van de vrouw af, **omdat** van de man niet kan worden gevraagd dat hij over de afgelopen vijf jaar meer partneralimentatie betaalt dan hij al heeft betaald’ (Bijlage 9 – 13 september 2019).

‘De rechtbank zal **daarom** de vrouw volgen en de draagkracht formule corrigeren’ (Bijlage 12 – 8 november 2018).

‘De rechtbank kan nu niet vaststellen hoeveel vermogen de vrouw heeft. De enkele stelling van de vrouw dat haar spaargeld is geslonken tot onder de € 10.000,- is **daarvoor** niet voldoende, **omdat** dit door de man wordt betwist. **Daarbij** is van belang dat de vrouw overeenkomstig de vaststellingsovereenkomst gehecht aan de beschikking van de rechtbank Amsterdam van 28 april 2010 een bedrag van € 70.000,- netto heeft ontvangen uit de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden. **En** dat zij in 2015 een bedrag in de Postcode Loterij heeft gewonnen. Partijen van mening verschillen over de precieze hoogte van het gewonnen bedrag’ (Bijlage 9 – 13 september 2019).

‘De kinderrechter deelt de zorgen van de Raad **en** heeft behoefte aan meer informatie om te kunnen beslissen op de verzoeken. De kinderrechter zal **daarom** de Raad verzoeken om een onderzoek te doen en de verdere behandeling PRO FORMA aanhouden voor de duur van zes maanden, dus tot 10 januari 2020 (Bijlage 6 – 11 juli 2019).

‘Voor de berekening van de behoefte van [minderjarige] in de situatie bij de man gaat de rechtbank uit van de winst uit zijn onderneming uit 2018. Dit **omdat** de winst voor 2019 niet bekend is’ (Bijlage 5 – 26 november 2019 Bijlage 2).

9.4. BIJLAGE 4 – TRANSPARANTIE VAN DE ARGUMENTATIEOPBOUW

Uitspraak 27 maart 2019 (Bijlage 10)

Stelling: De rechtbank is van oordeel dat is komen vast te staan dat het gezamenlijk gezag van partijen over de kinderen niet op beider verzoek in het gezagsregister is aangetekend.

1. Niet gebleken is immers dat de moeder heeft ingestemd met het gezamenlijk gezag

- 1.1. De stelling van de moeder dat de vader zonder toestemming het gezamenlijk gezag heeft aangevraagd wordt bevestigd in de door de moeder overgelegde WhatsApp berichten uit de telefoon van de vader.
 - 1.1.1. De moeder heeft onbetwist verklaard dat zij de Nederlandse taal niet goed beheerst
 - 1.1.2. Tijdens de relatie van partijen afhankelijk was van de vader wat betreft administratieve zaken
 - 1.1.2.1. Zij wist niet wat een DigiD was
- 1.2. Dat de vader beweert dat de moeder in 2011 op de hoogte moet zijn geweest, verandert niets
- 1.3. De moeder wist niet dat partijen gezamenlijk met het gezag waren belast
 - 1.3.1. In de periode waarin partijen gezamenlijk gezag hadden is er namelijk geen sprake geweest van een schoolwisseling of medische behandeling waarvoor de toestemming van beide ouders nodig was.
2. De vader stelt dat de moeder wel toestemming heeft verleend in 2011
 - 2.1. De vader stelt dat partijen al geruime tijd gezamenlijk gezag hebben uitgeoefend
 - 2.1.1. Dit was nooit een probleem voor de moeder.
 - 2.2. Daarnaast vindt de vader dat het gezamenlijk gezag in het belang van [voornaam van minderjarige 1] en [voornaam van minderjarige 2] is.

9.5. BIJLAGE 2 – UITSPRAAK 26 NOVEMBER 2019

Origineel	Argumentatiestructuur
<p>3.1. De vrouw verzoekt de rechtbank:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primair te bepalen dat de man met ingang van 1 april 2017 een bedrag van € 243,- per maand aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen; - subsidiair te bepalen dat de man met ingang van de datum van het verzoekschrift een bedrag van € 251,58 per maand aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen. <p>De man is bereid kinderalimentatie aan de vrouw te betalen, maar hij is het niet eens met de door de vrouw verzochte ingangsdatum en de hoogte van het bedrag.</p> <p><i>Beslissing</i></p> <p>3.2. De rechtbank zal bepalen dat de man met ingang van 10 juli 2019 (de datum van het verzoekschrift) een bedrag van € 186,- per maand aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen. De rechtbank zal hierna uitleggen hoe zij tot dit oordeel is gekomen.</p>	<p>De vrouw verzoekt de rechtbank:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dat de man met ingang van 1 april 2017 een bedrag van € 243,- per maand aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen 2. Dat de man met ingang van de datum van het verzoekschrift een bedrag van € 251,58 per maand aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen. <p>Hoofdstelling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De rechtbank zal bepalen dat de man met ingang van 10 juli 2019 (de datum van het verzoekschrift) • Een bedrag van € 186,- per maand aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen.

Ingangsdatum

3.3. De rechtbank is van oordeel dat de kinderalimentatie in zal moeten gaan op 10 juli 2019, de datum van de indiening van het verzoekschrift. De rechtbank zal uitleggen waarom.

3.4. Uitgangspunt is dat de rechtbank terughoudend dient om te gaan met de vaststelling van een bijdrage met terugwerkende kracht. Bovendien wilde de vrouw de afgelopen jaren helemaal niets van de man weten. De rechtbank vindt het daarom niet redelijk om de kinderalimentatie al in 2017 in te laten gaan. Vanaf de dag dat de vrouw het verzoek voor de kinderalimentatie heeft ingediend kon de man er rekening mee houden dat hij een bijdrage moest gaan betalen.

Behoeft

3.5. Voor het bepalen van de hoogte van de door de man aan de vrouw te betalen kinderalimentatie, moet de rechtbank vaststellen wat [minderjarige] nodig heeft. Dit wordt ook wel de 'behoefte' van het kind genoemd. De rechtbank berekent de behoefte van [minderjarige] op € 204,- per maand. De rechtbank heeft dat als volgt berekend.

3.6. Normaal gesproken wordt voor de behoefte van een kind gekeken naar wat de ouders te besteden hadden toen zij nog samen leefden. Nu partijen niet hebben samengewoond kan dit niet als uitgangspunt worden genomen voor de berekening van de behoefte van [minderjarige]. In deze gevallen wordt de behoefte berekend aan de hand van het bedrag dat de vrouw te besteden zou hebben (ook wel het netto besteedbaar inkomen) in de situatie dat [minderjarige] bij haar opgroeit en het netto besteedbaar inkomen van de man in de situatie dat zij bij hem opgroeit. Daarbij wordt ook rekening gehouden met een mogelijke aanspraak op kindgebonden budget. Het gemiddelde van deze behoeftes vormt vervolgens de behoefte van [minderjarige].

3.7. Partijen zijn het niet eens over het inkomen van partijen waarmee gerekend moet worden. De

Stelling: De rechtbank is van oordeel dat de kinderalimentatie in zal moeten gaan op 10 juli 2019, de datum van de indiening van het verzoekschrift.

WANT

1. De rechtbank vindt het niet redelijk om de alimentatie al in 2017 in te laten gaan
 - 1.1. Rechtbank is in het algemeen terughoudend bij de vaststelling van een bijdrage met terugwerkende kracht
 - 1.2. De vrouw wilde de afgelopen jaren niet van de man weten
2. Vanaf 10 juli 2019 kon de man er rekening mee houden dat hij moest gaan betalen.
 - 2.1. Op die datum heeft de vrouw het verzoek ingediend.

Stelling: Voor het bepalen van de hoogte van de door de man aan de vrouw te betalen kinderalimentatie, moet de rechtbank vaststellen wat [minderjarige] nodig heeft. De rechtbank berekent de behoefte van [minderjarige] op € 204,- per maand.

1. De behoefte is 204 euro (en dat is eerlijk)

WAAROM?

- 1.1. Dat is het gemiddelde van het bedrag dat de vrouw zou hebben als [minderjarige 1] bij haar opgroeit en van de mogelijke aanspraak op kindgebonden budget

WAAROM?

- 1.2. Normaal wordt er gekeken naar wat de ouders te besteden hadden toen zij nog samenleefden
- 1.3. Partijen hebben niet samengewoond
- 1.4. Het eerste bedrag is relevant als richtlijn, maar niet alleen maatgevend. (Impliciet: want het verschilt per persoon)
- 1.5. Het tweede bedrag is ook van belang (Impliciet: want het is een meer algemene norm)

vrouw vindt dat moet worden gerekend met het inkomen van partijen uit het geboortjaar van [minderjarige], 2017. De man vindt dat moet worden gerekend met de meest recente gegevens. De rechtbank zal voor de bepaling van de behoefte aansluiten bij 2019, omdat de kinderalimentatie in dit jaar wordt vastgesteld. Dit inkomen sluit het beste aan bij waar [minderjarige] aan gewend is geraakt.

3.8. Voor de berekening van de behoefte van [minderjarige] in de situatie bij de man gaat de rechtbank uit van de winst uit zijn onderneming uit 2018. Dit omdat de winst voor 2019 niet bekend is. De vrouw heeft op de zitting gesteld dat het inkomen van de man in 2018 €34.441,- was. De man heeft dit niet betwist, zodat de rechtbank van dit inkomen uit zal gaan. Op basis van dit inkomen en uitgaande van de situatie dat [minderjarige] bij de man ingeschreven zou staan, berekent de rechtbank het netto besteedbaar inkomen van de man op € 2.656,- per maand. Aan de hand van de tabellen 'kosten kinderen 2019' van het Nibud komt de rechtbank uit op een behoefte van € 328,- per maand in de situatie bij de man

3.9. Voor de berekening van de behoefte van [minderjarige] in de situatie bij de vrouw gaat de rechtbank uit van een Wajong-uitkering van € 1.144,92 bruto per maand. De vrouw ontvangt verder geen kindgebonden budget omdat zij bij haar moeder woont. Dit leidt tot een netto besteedbaar inkomen van € 990,- per maand. Aan de hand van de tabellen 'kosten kinderen 2019' van het Nibud komt de rechtbank uit op een behoefte van € 79,- per maand in de situatie bij de vrouw.

Stelling: De rechtbank zal voor de bepaling van de behoefte aansluiten bij 2019,

OMDAT

1. Omdat de kinderalimentatie in 2019 is vastgesteld

(Impliciet: dit is al vastgesteld, dus dit is eerlijk)

1.1. Dit sluit het beste aan

WAAROM?

1.2. [Minderjarige 1] is al gewend geraakt aan dit inkomen

Stelling: De rechtbank komt uit op een behoefte van €328,- per maand in de situatie bij de man.

WANT

1. Bestedbaar inkomen van de man is €2656 per maand

1.1. De winst uit 2018 was €34.441

1.1.1. Dat heeft de vrouw op de zitting gesteld

1.1.2. De man heeft dit niet betwist (impliciet: dit bedrag klopt)

1.2. De winst uit 2018 was relevant

WANT

1.2.1. De winst voor 2019 is niet bekend

Stelling: Aan de hand van de tabellen 'kosten kinderen 2019' van het Nibud de rechtbank komt uit op een behoefte van €79,- per maand in de situatie bij de vrouw.

WANT

1. Vrouw heeft 990 euro per maand te besteden

(Impliciete premisse is dat een rekenmethode wordt gebruikt die uitgaande van 990 euro op een kindbehoefte van 79 euro komt. Die methode wordt kennelijk bekend verondersteld.)

1.1. Zij heeft een Wajong van 1144,92 per maand

1.2. En geen kindgebonden budget.

Stelling: De rechtbank stelt de behoefte van [minderjarige] in 2019 vast op € 204,- per maand.

WANT

3.10. Uit het voorgaande volgt dat de behoefte van [minderjarige] bij de man € 328,- per maand bedraagt en bij de vrouw € 79,- per maand. Uitgaande van het gemiddelde stelt de rechtbank de behoefte van [minderjarige] in 2019 vast op € 204,- per maand.

Draagkracht

3.11. Vervolgens dient de rechtbank te kijken naar wat iedere ouder kan betalen. Dit wordt ook wel de 'draagkracht' van de ouders genoemd. De draagkracht wordt bepaald aan de hand van het inkomen van die ouder. Ook wordt rekening gehouden met standaard bedragen voor de lasten van de ouder en eventuele extra lasten.

Draagkracht van de man

3.12. De rechtbank bepaalt de draagkracht van de man op € 609,- per maand. De vrouw heeft namelijk een berekening gemaakt op basis van de inkomensgegevens van de man uit 2018 waaruit dit bedrag volgt en de man heeft tegen die berekening geen bezwaar gemaakt.

Draagkracht van de vrouw

3.13. Partijen zijn het erover eens dat de vrouw een minimale draagkracht van € 25,- heeft gezien haar Wajong-uitkering en het feit dat zij geen kindgebonden budget ontvangt.

Draagkrachtvergelijking

3.14. Als de ouders samen genoeg draagkracht hebben om alle kosten van hun kind te betalen, dan moet de rechter de draagkracht van iedere ouder vergelijken en berekenen wie welk deel van de kosten moet dragen. Partijen hebben samen een draagkracht van $(609 + 25 =) € 634,-$ per maand. Dit is voldoende om volledig in de behoefte van [minderjarige] van € 204,- per maand te voorzien. Na vergelijking van ieders draagkracht becijfert de rechtbank het aandeel van de man in de kosten van [minderjarige] op € 196,- per maand en dat van de vrouw op € 8,- per maand.

1. Dit is het gemiddelde dat is vastgesteld

WANT

2. De behoefte van [minderjarige] bij de man € 328,- per maand bedraagt

EN

3. Bij de vrouw € 79,- per maand.

Stelling: de rechtbank bepaalt de draagkracht van de man op € 609,- per maand.

WANT

1. Dit bedrag is gebaseerd op de inkomensgegevens van de man uit 2018
2. De man heeft dit niet betwist

Stelling: Na vergelijking van ieders draagkracht becijfert de rechtbank het aandeel van de man in de kosten van [minderjarige] op € 196,- per maand en dat van de vrouw op € 8,- per maand.

1. De rechter moet de draagkracht van iedere ouder vergelijken en berekenen wie welk deel van de kosten moet dragen

2. Partijen hebben samen een draagkracht van $(609 + 25 =) € 634,-$ per maand.

- 2.1. Dit is voldoende om volledig in de in de behoefte van [minderjarige] van € 204,- per maand te voorzien.

<p><i>Zorgkorting</i></p> <p>3.15. De man heeft recht op een zorgkorting van € 10,-. De rechtbank zal hierna uitleggen waarom.</p> <p>3.16. De ouder die kinderalimentatie aan de andere ouder betaalt heeft recht op een zorgkorting. De reden hiervoor is dat deze ouder ook kosten heeft als het kind bij hem of haar verblijft. Op grond van de voorlopige zorgregeling die door de rechtbank in de beschikking van 19 juli 2018 is bepaald en op 12 maart 2019 door het hof Arnhem-Leeuwarden is bekrachtigd, kan de man aanspraak maken op een zorgkorting van 5% van de behoefte. Dit komt neer op een bedrag van € 10,-.</p> <p><i>Conclusie</i></p> <p>3.17. Na aftrek van de zorgkorting berekent de rechtbank de door de man te betalen kinderalimentatie op € 186,- per maand.</p>	<p>Stelling: de man heeft recht op een zorgkorting van €10,-</p> <p>WANT</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De man heeft in het algemeen recht op zorgkorting <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Want deze ouder heeft kosten als het kind bij hem of haar verblijft 2. De korting bedraagt 5% van de behoefte <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Dit staat in de voorlopige zorgregeling
--	--

9.6. BIJLAGE 3 – UITSPRAAK 11 JULI 2019

Origineel	Argumentatiestructuur
<p><i>Vervangende toestemming aanmelding speciaal onderwijs</i></p> <p>4.1. De rechtbank zal vervangende toestemming verlenen om [minderjarige 1] aan te melden voor speciaal onderwijs. De vader stemt hier namelijk niet onvoorwaardelijk mee in, terwijl uit de stukken van school blijkt dat dit nodig is voor [minderjarige 1]. [Minderjarige 1] heeft de directe nabijheid en aansturing van de leerkracht nodig. Zonder de veiligheid die de leerkracht hem biedt, escaleert [minderjarige 1] in zijn gedrag en komt hij niet meer tot leren. De school heeft aangegeven hem niet meer goed te kunnen helpen. De sturing van [minderjarige 1] is namelijk te belastend voor de leerkracht ten opzichte van de rest van de klas. Ook is de situatie voor hemzelf en zijn omgeving te onveilig geworden, omdat [minderjarige 1] zich niet meer voldoende laat sturen in zijn gedrag. Hij gaat daarom op dit moment niet meer naar school. Dit is zorgelijk voor zijn ontwikkeling. School vindt het nodig dat [minderjarige 1] naar speciaal onderwijs gaat zodat hij in een overzichtelijke en gestructureerde omgeving minder spanning opbouwt en daardoor beter tot leren komt. De</p>	<p>Hoofdstelling: De rechtbank zal dus het gezag van de vader schorsen totdat nader is beslist en de definitieve beslissing over het gezag en de zorg-/omgangsregeling aanhouden (r.o. 4.11).</p> <p>Stelling: De rechtbank zal vervangende toestemming verlenen om [minderjarige 1] aan te melden voor speciaal onderwijs.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Speciaal onderwijs is nodig voor [minderjarige 1] <ol style="list-style-type: none"> 1.1. De school kan hem niet meer helpen <ol style="list-style-type: none"> 1.1.1. Hij heeft veel directe aandacht van de leerkracht nodig 1.1.2. Dat is te veel werk voor de leerkracht 1.1.3. De situatie is onveilig geworden <ol style="list-style-type: none"> 1.1.3.1. Hij zit op dit moment thuis 1.3. Hij heeft een meer overzichtelijke omgeving nodig <ol style="list-style-type: none"> 1.3.1. Dan kan hij beter leren <p>(Impliciet: dat op speciaal onderwijs [minderjarige 1] de begeleiding en aandacht krijgt die [minderjarige 1] nodig heeft)</p>

vader denkt dat [minderjarige 1] vastloopt **doordat** hij door zijn moeder belast wordt met de spanningen tussen zijn ouders. Wat de oorzaak van het gedrag van [minderjarige 1] **ook** is, duidelijk is dat het op dit moment niet goed gaat op school.

Daarom is vervangende toestemming voor aanmelding bij speciaal onderwijs nodig.

Kinderpsychiater

1.2. Op de zitting hebben de ouders afgesproken dat zij met de kinderpsychiater zullen praten over [minderjarige 1] en wat hij nodig heeft. Zij hebben daarbij **ook** afgesproken om de adviezen van de psychiater op te volgen. Dat betekent **ook** dat zij zullen instemmen met het gebruik van medicatie als de kinderpsychiater dat nodig vindt.

Gezag en de zorg-/omgangsregeling

4.3. De ouders zijn het niet eens over wat het beste is voor hun kinderen. De vader herkent het gedrag van [minderjarige 1] **zoals** de moeder en school het beschrijven niet. Volgens hem komt het gedrag van [minderjarige 1] voort uit de ‘geheimen’ waarmee de moeder [minderjarige 1] belast. Volgens de moeder is [minderjarige 1] boos en opstandig en wordt dit niet beter zolang hij geen hulp krijgt. **Ook** [minderjarige 2] lijdt onder het gedrag van haar broer.

4.4. De Raad heeft aangeboden een onderzoek te doen naar de vraag welke vorm van gezag en contact tussen de kinderen en hun vader het beste is. De Raad heeft **namelijk** grote zorgen over de manier waarop de ouders met elkaar omgaan en het effect hiervan op de kinderen. De communicatie tussen de ouders staat bol van de misverstanden, wantrouwen en verwijten. Vooral over [minderjarige 1] zijn op dit moment grote zorgen. Hulpverlening lijkt niet of onvoldoende op gang te komen, **omdat** de ouders het niet eens zijn over wat er nodig is. De Raad zal het onderzoek als dat nodig blijkt uitbreiden met de vraag of een kinderbeschermingsmaatregel nodig is.

4.5. De kinderrechter deelt de zorgen van de Raad en heeft behoefte aan meer informatie om te kunnen beslissen op de verzoeken. **De kinderrechter zal daarom de Raad verzoeken om een onderzoek te doen en de verdere behandeling**

Stelling: **De kinderrechter zal (daarom) de Raad verzoeken om een onderzoek te doen en de verdere behandeling PRO FORMA aanhouden voor de**

PRO FORMA aanhouden voor de duur van zes maanden, dus tot 10 januari 2020. Vóór die datum wil de kinderrechter graag het advies van de Raad ontvangen. Daarna zal de kinderrechter een nieuwe zittingsdatum vaststellen. De kinderrechter vraagt de Raad om te onderzoeken:

1. welke zorgregeling in het belang van [minderjarige 1] en [minderjarige 2] is;
2. of het nodig is dat de moeder of vader voortaan alleen het gezag krijgt over [minderjarige 1] en [minderjarige 2].

4.6. De kinderrechter vindt dat in de tussentijd de zorgregeling moet blijven zoals deze nu is. De moeder wil dat het doordeweekse moment vervalt en de kinderen elk weekend één dag bij hun vader zijn. De vader begrijpt niet waarom de moeder dit vraagt, omdat de kinderen hierdoor niet minder tijd bij hem doorbrengen. De kinderrechter ziet voor nu geen aanleiding om de huidige zorgregeling aan te passen.

Schorsing van het gezag

4.7. De rechtbank zal het gezag van de vader over [minderjarige 1] tijdelijk schorsen. Het uitgangspunt van de wetgever is dat de ouders samen het gezag over hun kinderen uitoefenen. De rechter kan echter het gezamenlijk gezag beëindigen en bepalen dat het gezag aan één ouder toekomt, als zich een wijziging van omstandigheden heeft voorgedaan waardoor:

- a. Er een onaanvaardbaar risico is dat het kind klem of verloren zou raken tussen de ouders en niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zou komen, of;
- b. Wijziging van het gezag anderszins in het belang van het kind noodzakelijk is.

duur van zes maanden, dus tot 10 januari 2020. De kinderrechter vraagt de Raad om te onderzoeken:

- Welke zorgregeling in het belang van [minderjarige 1] en [minderjarige 2] is;
- Of het nodig is dat de moeder of vader voortaan alleen het gezag krijgt over [minderjarige 1] en [minderjarige 2].

WANT

1. De kinderrechter deelt de zorgen van de Raad
2. Heeft behoefte aan meer informatie om te kunnen beslissen op de verzoeken.

Stelling: De kinderrechter vindt dat in de tussentijd de zorgregeling moet blijven zoals deze nu is.

WANT

4. De moeder wil dat het doordeweekse moment vervalt

EN

5. De kinderen elk weekend één dag bij hun vader zijn.

DAARENTEGEN

6. De vader begrijpt niet waarom de moeder dit vraagt

OMDAT

- 6.1. Omdat de kinderen hierdoor niet minder tijd bij hem doorbrengen

6.1.1. (Impliciet: er verandert dus eigenlijk niets voor de vader en hij krijgt de kinderen juist meer te zien).

Stelling: De rechtbank zal het gezag van de vader over [minderjarige 1] tijdelijk schorsen.

WELISWAAR

1. Weliswaar is het uitgangspunt van de wetgever dat de ouders samen het gezag over hun kinderen uitoefenen

MAAR

2. De rechter kan echter het gezamenlijk gezag beëindigen en bepalen dat het gezag aan één ouder toekomt wanneer er sprake is van een van deze twee omstandigheden:

- 2.1. Er een onaanvaardbaar risico is dat het kind klem of verloren zou raken tussen de ouders en niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zou komen, of;

OF

4.8. De rechtbank stelt voorop dat het bepaalde in artikel 1:253n juncto artikel 251a van het Burgerlijk Wetboek een grondslag biedt om het gezamenlijk gezag van ouders te beëindigen en een van de ouders met het alleengezag te belasten. Naar het oordeel van de rechtbank biedt deze grondslag ook ruimte om het gezamenlijk gezag te schorsen en tijdelijk een van de ouders met het alleengezag te belasten. Immers; waar het meerdere geldt, kan ook het mindere worden toegewezen. In dit geval vindt de rechtbank het noodzakelijk dat het gezamenlijk gezag van de ouders wordt geschorst ten aanzien van [minderjarige 1] totdat nader wordt beslist en de moeder in die periode alleen het gezag over [minderjarige 1] zal uitoefenen.

4.9. Duidelijk is dat er op dit moment tussen de ouders niet of nauwelijks (constructieve) communicatie plaatsvindt. Hierdoor komt het belang van [minderjarige 1] in de knel, omdat het hen niet lukt om in gezamenlijk overleg belangrijke beslissingen over hem te nemen. [minderjarige 1] is volledig vastgelopen op school en krijgt nu geen onderwijs. Het lukt de ouders niet om het eens te worden over hulp voor [minderjarige 1]. Zo is er geen overeenstemming over medicatie, de inzet van speltherapie en observaties. Ook is er geen bereidheid om samen in ouderschapsbemiddeling te gaan om zo de spanningen in zijn leefomgeving te verminderen.

4.10. Een tijdelijke schorsing van het gezamenlijke gezag zorgt ervoor dat hulp kan worden ingezet voor [minderjarige 1]. Het is van belang voor [minderjarige 1] dat dit nu gebeurt omdat hij na de vakantie naar een andere school gaat en dat namens de school is verklaard dat [minderjarige 1] het meest van de andere school kan profiteren als school en aanvullende hulpverlening op elkaar afgestemd zijn. Door het gezamenlijke gezag tijdelijk te schorsen wordt de impasse tussen partijen doorbroken en wordt moeder in staat gesteld om gedurende deze periode hulpverlening voor [minderjarige 1] in gang te zetten. Het

2.2. Wanneer er op een andere wijze een wijziging van het gezag noodzakelijk is in het belang van het kind

Stelling: De rechtbank vindt het noodzakelijk dat het gezamenlijk gezag van de ouders wordt geschorst ten aanzien van [minderjarige 1] totdat nader wordt beslist en de moeder in die periode alleen het gezag over [minderjarige 1] zal uitoefenen.

WANT

1. Er is een grondslag die de rechtbank kan gebruiken om het gezamenlijk gezag van de ouders te beëindigen
2. Dat kan de rechter doen volgens art 1:253 Burgerlijk Wetboek

2.1. Volgens artikel 1:253 BW mag de rechtbank het gezamenlijk gezag beëindigen

2.2. Waar het meerdere geldt, kan ook het mindere worden toegewezen

Stelling: Het belang van het kind komt in de knel
WANT

1. Ze kunnen geen beslissingen nemen in overleg

1.1. Er vindt op het moment niet of nauwelijks communicatie plaats tussen de ouders

1.2. Het lukt de ouders niet om het eens te worden over de hulp voor [minderjarige 1]

1.2.1. Bijvoorbeeld medicatie, inzet van speltherapie en observaties.

Stelling: De schorsing van het gezag door de kinderrechter stelt de moeder in staat om hulp in gang te zetten

WANT

1. De school adviseert het kind na de vakantie naar een andere school te laten gaan, en om school en hulp op elkaar af te stemmen zodat het kind er het meeste van kan profiteren
2. De school is de meest neutrale instantie
3. Moeder volgt de adviezen van de school

<p>voorgaande betekent niet dat de kinderrechter vindt dat de zienswijze van de moeder beter is dan die van de vader. Doordat partijen niet samenwerken gebeurt er echter nu onvoldoende om [minderjarige 1] te helpen. Daarom acht de kinderrechter het noodzakelijk dat één ouder het tijdelijk voor het zeggen heeft. De rechtbank kiest voor de moeder omdat zij aansluit bij de adviezen vanuit de school. De kinderrechter vindt dat nu - bij gebrek aan verdere informatie - de doorslaggevende factor, omdat de school in deze kwestie als het meest neutraal kan worden beschouwd.</p> <p>4.11. De rechtbank zal dus het gezag van de vader schorsen totdat nader is beslist en de definitieve beslissing over het gezag en de zorg-/omgangsregeling aanhouden.</p>	
--	--

9.7. BIJLAGE 4 – UITSPRAAK 3 OKTOBER 2018

Origineel	Argumentatiestructuur
<p>De GI kan ter uitvoering van haar taak op grond van artikel 1:263 van het Burgerlijk Wetboek (BW), eerste en tweede lid, dwingende schriftelijke aanwijzingen geven aan de gezag dragende ouder betreffende de opvoeding en verzorging van minderjarigen. De GI kan dit doen indien de met het gezag belaste ouder of de minderjarige niet instemmen met, dan wel niet of onvoldoende medewerking verlenen aan de uitvoering van het plan, bedoeld in artikel 4.1.3, eerste lid, van de Jeugdwet of indien dit noodzakelijk is teneinde de concrete bedreigingen in de ontwikkeling van de minderjarige weg te nemen. Bij de beoordeling van de noodzaak tot het geven van een schriftelijke aanwijzing komt aan de GI een zekere beleidsvrijheid toe.</p> <p>De kinderrechter overweegt als volgt. Een aanwijzing kan, ingevolge artikel 1:263 BW slechts worden gericht tot de met gezag belaste ouder of het kind zelf. Dit volgt niet alleen uit voornoemd artikel, maar ook uit het karakter van de ondertoezichtstelling, namelijk een beperking van het ouderlijk gezag. Dit maakt dan ook dat de GI vader, nu hij niet (gezamenlijk) is belast met het gezag over [voornaam van minderjarige], geen</p>	<p>Stelling: De GI had de vader geen schriftelijke aanwijzing mogen geven.</p> <p>WANT</p> <p>1. De vader is niet belast met het gezag</p> <p>1.1. Op grond van art 1:263 BW kan een aanwijzing slechts worden gericht tot de met gezag belaste ouder</p> <p>1.2. Of bij een beperking van het ouderlijk gezag</p>

schriftelijke aanwijzing had mogen geven zoals op 20 juni 2018 is gedaan.

Bevoegd om het verzoek tot vervallen verklaring van een schriftelijke aanwijzing te doen is voorts, gelet op artikel 1:264, eerste lid BW, alleen de met het gezag belaste ouder nu hij ook daadwerkelijk in het gezag wordt beperkt door de aanwijzing. De niet met het gezag belaste ouder is niet bevoegd tot indiening van het verzoek nu er bij die ouder geen sprake is van een beperking in het gezag.

De kinderrechter oordeelt, gelet op het voorgaande, dat de vader niet-ontvankelijk is in zijn verzoek tot vervallen verklaring van de schriftelijke aanwijzing (die, ten overvloede, niet door de GI gegeven had mogen worden en feitelijk niet bestaat). De rechtbank komt daardoor niet verder toe aan een inhoudelijke beoordeling van het verzoek.

Voorts is door de GI ter zitting naar voren gebracht dat het, gelet op de huidige situatie, niet in het belang van [voornaam van minderjarige] is dat er contact is met vader. De kinderrechter acht het echter, evenals door de raadsman van vader is betoogd ter zitting, in het belang van [voornaam van minderjarige] dat wordt gezocht naar een vorm van begeleid contact met vader. Daarnaast is het noodzakelijk dat de GI de situatie rondom [voornaam van minderjarige] (met name zijn veiligheid) nauw blijft volgen gelet op de steeds verder escalerende strijd tussen ouders en dit complexe gezinssysteem. Het is daarin van belang dat de jeugdhulpverlener die betrokken is bij [voornaam van minderjarige], in samenwerking met de jeugdhulpverlener die betrokken is bij de andere kinderen in het systeem, de regie blijft voeren.

Stelling: De rechtbank hoeft niet in te gaan op het verzoek tot vervallen verklaring van de aanwijzing

WANT

1. De vader is niet-ontvankelijk in zijn verzoek tot vervallen verklaring van de schriftelijke aanwijzing

1.1. Want alleen de met het gezag belaste ouder is daartoe bevoegd

1.1.1. Want die wordt beperkt door het verzoek

1.1.2. Dit blijkt uit art 1:264 lid 1 BW

1.2. En de vader was niet met het gezag belast

Stelling: De jeugdhulpverlener die betrokken is, moet de regie blijven voeren.

WANT

1. De GI moet de situatie rondom met name de veiligheid van [voornaam van minderjarige] nauw blijven volgen

1.1. De strijd tussen de ouders escaleert steeds verder

Stelling: Er moet worden onderzocht naar een begeleid contact met vader

1. Dat is in het belang van [voornaam van minderjarige]

1.1. De rechter volgt hierin de raadsman van de vader

1.2. En niet het betoog van de GI

9.8. BIJLAGE 5 – UITSPRAAK 25 JANUARI 2019

Origineel

Argumentatiestructuur

Uit de overgelegde stukken en de behandeling ter zitting volgt dat is voldaan aan het wettelijke criterium genoemd in artikel 1:255 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Er zijn op dit moment bedreigingen in de ontwikkeling van [voornaam van minderjarige 1] en [voornaam van minderjarige 2] waaraan in ieder geval gewerkt moet worden. De kinderen hebben sinds juni 2018 geen contact meer met de vader en zitten klem in de strijd tussen de ouders. Door onvoldoende bewijs en tegenstrijdige verhalen bestaat er onduidelijkheid over of en in hoeverre er mishandeling van de vader richting de kinderen en de moeder heeft plaatsgevonden. Verder zijn er zorgen over de sociaal-emotionele ontwikkeling van [voornaam van minderjarige 1] en de cognitieve ontwikkeling van zowel [voornaam van minderjarige 1] als [voornaam van minderjarige 2]. De ouders zijn onvoldoende bereid en in staat om onder eigen verantwoordelijkheid de bedreigingen voor de kinderen weg te nemen en de benodigde hulp te accepteren. Het is noodzakelijk dat de ontwikkeling van [voornaam van minderjarige 1] en [voornaam van minderjarige 2] wordt gemonitord en er dient door inzet van systeemgerichte hulp zicht te komen op de opvoedingsomgeving van de ouders. Belangrijk is dat de ouders in het belang van de kinderen met elkaar en met de GI gaan samenwerken. De kinderrechter zal [voornaam van minderjarige 1] en [voornaam van minderjarige 2] onder toezicht stellen voor de duur van twaalf maanden.

De moeder heeft gezag over [voornaam van minderjarige 1]. Van een uithuisplaatsing van [voornaam van minderjarige 1] bij de moeder is dus geen sprake en om die reden zal de kinderrechter geen machtiging tot uithuisplaatsing afgeven. De omstandigheid dat de vader mogelijk ook gezag heeft maakt dit niet anders. Van een uithuisplaatsing is immers pas sprake als een kind verblijft bij een derde, een instantie of een ouder zonder gezag. Overigens heeft de kinderrechter ter zitting geconstateerd dat er tussen de ouders overeenstemming bestaat over het feit dat [voornaam van minderjarige 1] en [voornaam van minderjarige 2] bij de moeder wonen. Het hoofdverblijf van [voornaam van minderjarige 1]

Stelling: De kinderrechter zal [voornaam van minderjarige 1] en [voornaam van minderjarige 2] onder toezicht stellen voor de duur van twaalf maanden.

1. Het is noodzakelijk dat de ontwikkeling van [voornaam van minderjarige 1] en [voornaam van minderjarige 2] wordt gemonitord

- 1.1. Er zijn op dit moment bedreigingen in de ontwikkeling van [voornaam van minderjarige 1] en [voornaam van minderjarige 2]
- 1.2. De ouders zijn onvoldoende bereid en in staat om onder eigen verantwoordelijkheid de bedreigingen voor de kinderen weg te nemen
- 1.3. De kinderen zit klem in de strijd tussen de ouders

2. De ouders moeten in het belang van de kinderen met elkaar en de GI gaan samenwerken.

- 2.1. De ouders zijn onvoldoende bereid om de benodigde hulp te accepteren
- 2.2. Er dient door inzet van systeemgerichte hulp zicht te komen op de opvoedingsomgeving van de ouders
- 2.3. Er zijn zorgen over de sociaal-emotionele ontwikkeling van [voornaam van minderjarige 1] en de cognitieve ontwikkeling van zowel [voornaam van minderjarige 1] als [voornaam van minderjarige 2]

Stelling: De kinderrechter zal geen machtiging tot uithuisplaatsing afgeven van [voornaam van minderjarige 1]

1. Er is geen sprake van uithuisplaatsing

- 1.1. Er is pas sprake van uithuisplaatsing als een kind verblijft bij een derde, een instantie of een ouder zonder gezag
 - 1.1.1. De moeder heeft gezag over [voornaam van minderjarige 1]
 - 1.1.2. De vader heeft ook gezag

EN

2. Het hoofdverblijf van [voornaam van minderjarige 1] is bij de moeder

- 2.1. Er is een overeenstemming tussen de ouders dat [voornaam van minderjarige 1]

bij de moeder is dus gebaseerd op deze overeenstemming.	1] en [voornaam van minderjarige 2] bij de moeder wonen.
--	---

9.9. BIJLAGE 6 – UITSPRAAK 13 SEPTEMBER 2019

Origineel	Argumentatiestructuur
<p><i>Waar gaat het over?</i></p> <p>4.1 Op 19 februari 2019 eindigde de verplichting van de man om in het levensonderhoud van de vrouw te voorzien. Hij was daar volgens de wet namelijk 12 jaar toe verplicht en die periode was op die datum voorbij. Met andere woorden, met ingang van 19 februari 2019 hoefde de man de vrouw geen partneralimentatie meer te betalen. De vrouw verzoekt de rechtbank nu om de termijn van 12 jaar te verlengen. Voor het geval dat de rechtbank dat verzoek afwijst, verzoekt de vrouw de partneralimentatie met ingang van 17 mei 2014 te verhogen. De man is het niet eens met de verzoeken van de vrouw en vindt - kort gezegd - dat de verzoeken moeten worden afgewezen.</p> <p><i>De beslissing</i></p> <p>4.2. De rechtbank wijst beide verzoeken van de vrouw af. Hieronder legt de rechtbank uit waarom zij deze beslissing neemt.</p> <p><i>Verlenging van de termijn</i></p> <p>4.3. De rechtbank vindt dat geen sprake is van een uitzonderings situatie als bedoeld in de wet, op grond waarvan de termijn van 12 jaar kan worden verlengd. Om tot dat oordeel te komen heeft de rechtbank het antwoord op de volgende vragen gebruikt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat is de financiële situatie van de vrouw? - Heeft de vrouw alles gedaan wat redelijkerwijs van haar mag worden verwacht om tot financiële zelfstandigheid te komen? - In hoeverre houdt de behoefte van de vrouw aan voortdurende van de partneralimentatie nog verband met het huwelijk? 	<p>Hoofdstelling: de rechtbank wijst beide verzoeken van de vrouw af.</p> <p>Stelling: de rechtbank vindt dat geen sprake is van een uitzonderings situatie als bedoeld in de wet, op grond waarvan de termijn van 12 jaar kan worden verlengd.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De rechtbank kan zich onvoldoende beeld vormen van de financiële situatie van de vrouw en kan niet vaststellen hoeveel vermogen de vrouw heeft (r.o. 4.4) 2. De rechtbank vindt dat redelijkerwijs van de vrouw kan worden verwacht dat zij inteert op haar vermogen, ook als dat betekent dat zij moet verhuizen (r.o. 4.5) <ol style="list-style-type: none"> 2.1. De vrouw heeft onvoldoende onderbouwd, in hoeverre haar gezondheidsklachten (COPD, psychische klachten en hartproblematiek) haar

Wat is de financiële situatie van de vrouw?

4.4. De rechtbank kan zich onvoldoende beeld vormen van de financiële situatie van de vrouw, omdat zij onvoldoende inzage geeft in haar vermogen. De rechtbank vindt dat de vrouw geleet op haar verzoek stukken had moeten overleggen waaruit blijkt wat haar vermogen is en wat er met eerder vermogen is gebeurd. Ze had bijvoorbeeld de recente aangiften/aanslagen inkomstenbelasting kunnen laten zien. De rechtbank kan nu niet vaststellen hoeveel vermogen de vrouw heeft. De enkele stelling van de vrouw dat haar spaargeld is geslonken tot onder de € 10.000,- is daarvoor niet voldoende, omdat dit door de man wordt betwist. Daarbij is van belang dat de vrouw overeenkomstig de vaststellingsovereenkomst gehecht aan de beschikking van de rechtbank Amsterdam van 28 april 2010 een bedrag van € 70.000,- netto heeft ontvangen uit de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden. En dat zij in 2015 een bedrag in de Postcode Loterij heeft gewonnen. Partijen van mening verschillen over de precieze hoogte van het gewonnen bedrag. De vrouw zegt €17.750,-, de man zegt € 70.000,- en de rechtbank kan dit niet nagaan aan de hand van het door de vrouw overgelegde bankafschrift.

Heeft de vrouw alles gedaan wat redelijkerwijs van haar mag worden verwacht om tot financiële zelfstandigheid te komen?

4.5. De rechtbank vindt verder dat de vrouw niet alles heeft gedaan wat redelijkerwijs van haar mag worden verwacht om tot financiële zelfstandigheid te komen. De vrouw is economisch eigenaar van een woning. Niet in geschil is dat de overwaarde van deze woning om en nabij de € 350.000,- bedraagt. De rechtbank ziet het belang van de vrouw om in deze woning te kunnen blijven wonen. Daartegenover staat het belang van de man

mogelijkheden op de arbeidsmarkt beperken (r.o. 4.6)

3. De rechtbank vindt tot slot dat het door de vrouw gestelde voortduren van de behoefte aan partneralimentatie in een te ver verwijderd verband staat tot het huwelijk (r.o. 4.7)

Stelling: de rechtbank kan zich onvoldoende beeld vormen van de financiële situatie van de vrouw en kan niet vaststellen hoeveel vermogen de vrouw heeft

1. De vrouw geeft onvoldoende inzage in haar vermogen

1.1. De enkele stelling van de vrouw dat haar spaargeld is geslonken tot onder de € 10.000,- is daarvoor niet voldoende

1.1.1. Omdat dit door de man wordt betwist.

1.2. De vrouw heeft overeenkomstig de vaststellingsovereenkomst een bedrag van € 70.000,- netto heeft ontvangen uit de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden

1.3. En dat zij in 2015 een bedrag in de Postcode Loterij heeft gewonnen

Stelling: De rechtbank vindt daarom dat redelijkerwijs van de vrouw kan worden verwacht dat zij inteert op haar vermogen, ook als dat betekent dat zij moet verhuizen.

1. Het belang van de man om na het verstrijken van de termijn van 12 jaar bevrijd te zijn van zijn onderhoudsverplichting ten opzichte van de vrouw

2. Het belang van de vrouw om in deze woning te kunnen blijven

2.1. Deze woning bedraagt 350.000,-

om na het verstrijken van de termijn van 12 jaar bevrijd te zijn van zijn onderhoudsverplichting ten opzichte van de vrouw. De rechtbank vindt daarom dat redelijkerwijs van de vrouw kan worden verwacht dat zij inteert op haar vermogen, ook als dat betekent dat zij moet verhuizen.

4.6. Daarnaast heeft de vrouw onvoldoende onderbouwd, in hoeverre haar gezondheidsklachten (COPD, psychische klachten en hartproblematiek) haar mogelijkheden op de arbeidsmarkt beperken. Uit de overgelegde stukken blijkt immers wel de veelheid van klachten die zij ervaart en de behandelingen die zij in de afgelopen jaren heeft moeten ondergaan, maar niet welke effecten die klachten en behandelingen hebben op haar mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Dat de vrouw door haar gezondheidstoestand wordt beperkt in haar mogelijkheden lijkt voor de hand liggend, maar de stukken rechtvaardigen niet zonder meer de conclusie dat de vrouw in het geheel niet in staat is of was om betaalde werkzaamheden te verrichten. Zo heeft de vrouw na het huwelijk wel enige tijd betaald werk verricht als typiste.

In hoeverre houdt de behoefte van de vrouw aan voortdurende van de partneralimentatie nog verband met het huwelijk?

4.7. De rechtbank vindt tot slot dat het door de vrouw gestelde voortduren van de behoefte aan partneralimentatie in een te ver verwijderd verband staat tot het huwelijk. Dat de man tijdens het huwelijk een door partijen opgebouwd vermogen van € 400.000,- zonder medeweten van de vrouw zou hebben weggemaakt met verkeerde beleggingen is door de man betwist. De man heeft toegelicht dat hij weliswaar een groot bedrag is kwijtgeraakt maar dat hij dit bedrag grotendeels ook eerst met beleggen had verdiend. Het ging dus niet om € 400.000,- aan door partijen gespaard geld. De rechtbank vindt dat het verlies aan belegd vermogen tijdens het huwelijk er niet toe kan leiden dat de verplichting tot partneralimentatie voor de man wordt verlengd. Beleggen brengt risico's met zich mee en de man heeft zelf voor een gelijk aandeel in dit verlies gedeeld als de vrouw. Indien de man niet was gaan beleggen was bovendien niet een dergelijk bedrag aan vermogen ontstaan.

2.2. De vrouw is economisch eigenaar van een woning

Stelling: De vrouw heeft onvoldoende onderbouwd, in hoeverre haar gezondheidsklachten (COPD, psychische klachten en hartproblematiek) haar mogelijkheden op de arbeidsmarkt beperken.

1. Uit de stukken blijkt de veelheid van klachten die zij ervaart en de behandelingen die zij in de afgelopen jaren heeft moeten ondergaan

MAAR

2. Uit de stukken blijkt niet de effecten die klachten en behandelingen hebben op haar mogelijkheden op de arbeidsmarkt.

Stelling: De stukken rechtvaardigen niet zonder meer de conclusie dat de vrouw in het geheel niet in staat is of was om betaalde werkzaamheden te verrichten.

1. De vrouw heeft na het huwelijk wel enig tijd betaald werk verricht als typiste (Impliciet: ze is in staat om betaalde werkzaamheden te verrichten)

Stelling: De rechtbank vindt tot slot dat het door de vrouw gestelde voortduren van de behoefte aan partneralimentatie in een te ver verwijderd verband staat tot het huwelijk.

1. De rechtbank vindt dat het verlies aan belegd vermogen tijdens het huwelijk er niet toe kan leiden dat de verplichting tot partneralimentatie voor de man wordt verlengd

2. Verder is de rechtbank van oordeel dat de gezondheidsproblemen van de vrouw niet volledig zijn toe te schrijven aan het huwelijk van partijen

Stelling: De rechtbank vindt dat het verlies aan belegd vermogen tijdens het huwelijk er niet toe kan leiden dat de verplichting tot partneralimentatie voor de man wordt verlengd.

1. Beleggen brengt risico's met zich mee

1.1. Het gaat om een bedrag van € 400.000,-

Verder is de rechtbank van oordeel dat de gezondheidsproblemen van de vrouw niet volledig zijn toe te schrijven aan het huwelijk van partijen.

De vrouw wijt haar psychische problemen aan het feit dat zij heeft toegegeven aan de kinderwens van de man terwijl zij zelf geen kinderwens had – wat de man overigens heeft betwist – maar gaat daarbij voorbij aan andere factoren die een rol kunnen hebben gespeeld. Uit de eigen stellingen van de vrouw blijkt bijvoorbeeld dat zij een belaste jeugd heeft gehad. Dat beide partijen zware rokers waren tijdens het huwelijk – wat door beide partijen als mogelijke oorzaak van de COPD wordt aangewezen – kan ook niet geheel aan het huwelijk van partijen worden geweten.

Wijziging partneralimentatie

4.8. De rechtbank wijst het verzoek van de vrouw af, omdat van de man niet kan worden gevraagd dat hij over de afgelopen vijf jaar meer partneralimentatie betaalt dan hij al heeft betaald. Volgens vaste rechtspraak van de Hoge Raad moet de rechter behoedzaam omgaan met het wijzigen van een vastgestelde onderhoudsbijdrage met terugwerkende kracht. De vrouw zegt dat de draagkracht van de man de beperkende factor is geweest bij het vaststellen van de bijdrage. Dat de man eerder kan stoppen met werken, betekent volgens de vrouw dat zijn draagkracht moet zijn gestegen. Dit gaat niet zonder meer op, maar belangrijker nog: dit rechtvaardigt niet dat de vrouw nu pas om een verhoging vraagt. De vrouw heeft geen goede redenen gegeven waarom zij nu pas een verzoek tot verhoging doet. De man heeft bovendien redelijkerwijs geen rekening kunnen houden met een dergelijk verzoek.

- 1.2. Indien de man niet was gaan beleggen was bovendien niet een dergelijk bedrag aan vermogen ontstaan
- 1.3. De man heeft toegelicht dat hij weliswaar een groot bedrag is kwijtgeraakt maar dat hij dit bedrag grotendeels ook eerst met beleggen had verdiend.
 - 1.3.1. De man heeft zelf voor een gelijk aandeel in dit verlies gedeeld als de vrouw

Stelling: Verder is de rechtbank van oordeel dat de gezondheidsproblemen van de vrouw niet volledig zijn toe te schrijven aan het huwelijk van partijen.

1. De vrouw heeft een belaste jeugd gehad

- 1.1. Dat kan ook een rol hebben gespeeld bij de psychische problemen van de vrouw in plaats het toegeven aan de kinderwens van de man (impliciet: de psychische problemen kunnen niet worden toegeschreven aan het huwelijk van partijen)

2. De COPD kan ook niet geheel aan het huwelijk van partijen worden geweten

- 2.1. Beide partijen waren zware rokers tijdens het huwelijk – wat door beide partijen als mogelijke oorzaak van de COPD wordt aangewezen

Stelling: de rechtbank wijst het verzoek van de vrouw af

1. Het is niet redelijk dat er van de man wordt gevraagd dat hij over de afgelopen vijf jaar meer partneralimentatie betaalt dan hij al heeft betaald

- 1.1. De rechter moet behoedzaam omgaan met het wijzigen van een vastgestelde onderhoudsbijdrage met terugwerkende kracht
- 1.2. Dit volgt uit de vaste rechtspraak van de Hoge Raad

2. De vrouw heeft geen goede redenen gegeven waarom zij nu pas een verzoek tot verhoging doet

- 2.1. Dat de man eerder is gestopt met werken rechtvaardigt niet dat de vrouw nu pas om een verhoging vraagt
- 2.2. De vrouw zegt dat draagkracht van de man de beperkende factor is geweest bij het vaststellen van de bijdrage

	<p>2.2.1. Volgens de vrouw moet zijn draagkracht gestegen zijn</p> <p>2.2.1.1. Omdat man eerder stopt met werken</p>
--	--

9.10. BIJLAGE 7 – UITSPRAAK 27 MAART 2019

Origineel	Argumentatiestructuur
<p>De moeder verzoekt de griffier te gelasten om de aantekening in het gezagsregister van 2 september 2017 voor zowel [voornaam van minderjarige 1] als [voornaam van minderjarige 2] door te halen.</p> <p>3.2. De vader voert verweer en concludeert tot afwijzing van het verzoek van de moeder. Hij verzoekt de rechtbank bij wijze van zelfstandig verzoek om, voor het geval het verzoek van de moeder wordt toegewezen, hem mede te belasten met het gezag over [voornaam van minderjarige 1] en [voornaam van minderjarige 2].</p> <p><i>Doorhaling aantekening gezagsregister</i></p> <p>3.3. De moeder stelt dat het gezamenlijk gezag van partijen niet op beider verzoek in het gezagsregister is aangetekend. De vader heeft de DigiD-gegevens van de moeder misbruikt door deze aan zijn zus te overhandigen. De zus van de vader heeft vervolgens zonder toestemming van de moeder het verzoek ingediend. De vader heeft de moeder hiervan nooit op de hoogte gebracht. De moeder beheerst de Nederlandse taal niet goed en was gedurende de relatie van partijen volledig afhankelijk van de vader. Omdat de vader alle administratieve zaken van partijen regelde had hij ook de beschikking over de DigiD-gegevens van de moeder. De moeder heeft ter onderbouwing van haar stelling WhatsApp berichten uit de telefoon van de vader overgelegd. Hieruit blijkt volgens de moeder dat de vader zonder toestemming van de moeder het gezamenlijk gezag heeft laten aantekenen. Inmiddels heeft de moeder bij de politie aangifte gedaan van fraude.</p> <p>3.4. De vader betwist de stelling van de moeder dat hij zonder haar toestemming het gezamenlijk</p>	

gezag heeft aangevraagd. De moeder heeft **namelijk** in 2011 al haar toestemming voor het gezamenlijk gezag gegeven. Partijen hebben hiertoe een verzoek ingediend bij de rechtbank. Dit verzoek kon toen niet in behandeling worden genomen **omdat** de stukken niet aan alle voorwaarden voldeden. Kort daarna bleek de moeder zwanger te zijn van [voornaam van minderjarige 2] waarna partijen hebben besloten het verzoek uit te stellen. **Uiteindelijk** heeft de zus van de vader in 2017 met toestemming van de moeder het gezamenlijk gezag aangevraagd. Partijen hebben de brieven waarin het gezamenlijk gezag werd bevestigd tegelijkertijd in elkaars bijzijn geopend. De moeder moet **dus** toen al op de hoogte zijn geweest van het gezamenlijk gezag. De WhatsApp berichten waar de moeder naar verwijst zijn gericht aan een zakelijke relatie van de vader waartegen hij heeft willen opscheppen.

3.5. Op grond van artikel 1:252 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek (BW) oefenen de ouders die niet met elkaar zijn gehuwd of een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan, het gezag over hun minderjarige kinderen gezamenlijk uit, indien dit op hun beider verzoek in het register, bedoeld in artikel 1:244 BW, is aangetekend. Sinds 15 juli 2013 kunnen ouders het gezamenlijk gezag ook digitaal aanvragen. Tussen partijen is in geschil of zij het hiervoor genoemde verzoek gezamenlijk hebben gedaan.

3.6. **De rechtbank is van oordeel dat is komen vast te staan dat het gezamenlijk gezag van partijen over de kinderen niet op beider verzoek in het gezagsregister is aangetekend.** Niet gebleken is **immers** dat de moeder heeft ingestemd met het gezamenlijk gezag. De moeder heeft onbetwist verklaard dat zij de Nederlandse taal niet goed beheerst en dat zij tijdens de relatie van partijen afhankelijk was van de vader wat betreft administratieve zaken. Zij wist niet wat een DigiD was. De stelling van de moeder dat de vader zonder toestemming het gezamenlijk gezag heeft aangevraagd wordt bevestigd in de door de moeder overgelegde WhatsApp berichten uit de telefoon van de vader. De vader stelt dat de moeder in 2011 al haar toestemming had verleend voor het gezamenlijk gezag, **maar** heeft onvoldoende aangevoerd ter onderbouwing daarvan. **Ook** de

Stelling: **De rechtbank is van oordeel dat is komen vast te staan dat het gezamenlijk gezag van partijen over de kinderen niet op beider verzoek in het gezagsregister is aangetekend.**

1. **Niet gebleken is immers dat de moeder heeft ingestemd met het gezamenlijk gezag**

1.1. De stelling van de moeder dat de vader zonder toestemming het gezamenlijk gezag heeft aangevraagd wordt bevestigd in de door de moeder overgelegde WhatsApp berichten uit de telefoon van de vader.

1.1.1. De moeder heeft onbetwist verklaard dat zij de Nederlandse taal niet goed beheerst

1.1.2. Tijdens de relatie van partijen afhankelijk was van de vader wat betreft administratieve zaken

stelling van de vader dat de moeder al eerder op de hoogte moet zijn geweest van het gezamenlijk gezag maakt dit oordeel niet anders.

3.7 De vader stelt dat partijen al geruime tijd gezamenlijk het gezag hebben uitgeoefend en dat dit nooit een probleem is geweest voor de moeder. Het wantrouwen tussen partijen ziet met name op het doorzoeken van de telefoon van de vader door de moeder en niet de uitvoering van het gezamenlijk gezag. **Daarnaast** vindt de vader dat het gezamenlijk gezag in het belang van [voornaam van minderjarige 1] en [voornaam van minderjarige 2] is. De vader is altijd betrokken geweest bij beslissingen en het is in het belang de kinderen dat dit niet verandert.

3.8. De moeder stelt dat zij niet wist dat partijen gezamenlijk met het gezag waren belast. In de periode waarin partijen gezamenlijk gezag hadden is er **namelijk** geen sprake geweest van een schoolwisseling of medische behandeling **waarvoor** de toestemming van beide ouders nodig was. Daarnaast vindt de moeder het gezamenlijk gezag niet in het belang van de kinderen. Vanwege het wantrouwen tussen partijen vreest de moeder dat de kinderen klem en verloren zullen raken tussen de ouders.

3.9. **De Raad adviseert om het verzoek van de vader tot gezamenlijk gezag toe te wijzen.** Het uitgangspunt in de wet is gezamenlijk gezag en in deze situatie zijn er geen redenen om daarvan af te wijken. De ouders wonen dicht bij elkaar en spelen beiden een belangrijke rol in het leven van de kinderen. **Omdat** de vader zo dichtbij betrokken is bij de kinderen is het in deze situatie vanzelfsprekend dat de ouders gezamenlijk het gezag uitvoeren.

3.10. Uit artikel 1:253c BW volgt dat de tot het gezag bevoegde vader van het kind, die nimmer het gezag gezamenlijk met de moeder heeft uitgeoefend, de rechtbank kan verzoeken de ouders gezamenlijk met het gezag te belasten. Het

1.1.2.1. Zij wist niet wat een DigiD was

1.2. Dat de vader beweert dat de moeder in 2011 op de hoogte moet zijn geweest, verandert niets

1.3. De moeder wist niet dat partijen gezamenlijk met het gezag waren belast

1.3.1. In de periode waarin partijen gezamenlijk gezag hadden is er namelijk geen sprake geweest van een schoolwisseling of medische behandeling waarvoor de toestemming van beide ouders nodig was.

2. **De vader stelt dat de moeder wel toestemming heeft verleend in 2011**

2.1. De vader stelt dat partijen al geruime tijd gezamenlijk gezag hebben uitgeoefend

2.1.1. Dit was nooit een probleem voor de moeder.

2.2. Daarnaast vindt de vader dat het gezamenlijk gezag in het belang van [voornaam van minderjarige 1] en [voornaam van minderjarige 2] is.

Stelling: **De Raad adviseert om het verzoek van de vader tot gezamenlijk gezag toe te wijzen**

1. **Het uitgangspunt in de wet is gezamenlijk gezag**

2.2. Er is geen reden om af te wijken van de wet

2.2.1. De vader is dichtbij betrokken bij de kinderen

2.2.1.1. De ouders wonen dicht bij elkaar

2.2.2. De ouders spelen beiden een belangrijke rol in het leven van de kinderen

verzoek wordt ingevolge het tweede lid van dit artikel slechts afgewezen, indien er een onaanvaardbaar risico is dat het kind klem of verloren zou raken tussen de ouders en niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zou komen, of indien afwijzing anderszins in het belang van het kind noodzakelijk is. De rechtbank stelt daarbij voorop dat het uitgangspunt van de wet is dat het gezag over een kind gezamenlijk door de ouders wordt uitgeoefend.

3.11. De rechtbank ziet net als de Raad in hetgeen de moeder heeft aangevoerd onvoldoende aanleiding om af te wijken van het wettelijke uitgangspunt dat beide ouders belast worden met het ouderlijk gezag. De rechtbank neemt daarbij in aanmerking dat de ouders al lange tijd feitelijk uitvoering geven aan het gezamenlijk gezag. Partijen wonen dicht bij elkaar en zijn intensief betrokken in het leven van de kinderen. De vader heeft in de afgelopen jaren veel voor de kinderen geregeld. Daarnaast is niet gebleken dat het gezamenlijk gezag tot problemen heeft geleid. De moeder stelt dat er wantrouwen is tussen partijen en dat zij niet goed met elkaar kunnen communiceren. Het enkele feit dat de communicatie tussen partijen op dit moment niet goed is, is naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende om het verzoek van de vader af te wijzen.

3.12. Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat onvoldoende is gebleken dat toewijzing van het gezamenlijk gezag zal leiden tot een onaanvaardbaar risico dat de kinderen klem of verloren zullen raken tussen de ouders of dat afwijzing anderszins in het belang van hen noodzakelijk is. De rechtbank zal daarom het verzoek van de vader toewijzen. In dit geval betekent dit dat de rechtbank de griffier zal gelasten om de datum van de aantekening in het gezagsregister te wijzigen in de datum van deze beschikking.

Stelling: De rechtbank stelt daarbij voorop dat het uitgangspunt van de wet is dat het gezag over een kind gezamenlijk door de ouders wordt uitgeoefend

1. Uitgangspunt in de wet is gezamenlijk gezag

1.1. Er wordt pas van afgeweken indien de volgende situaties zich voordoen:

1.1.1. Er een onaanvaardbaar risico is dat het kind klem of verloren zou raken tussen de ouders en niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zou komen

1.1.2. Indien afwijzing anderszins in het belang van het kind noodzakelijk is

Stelling: De rechtbank ziet net als de Raad in hetgeen de moeder heeft aangevoerd onvoldoende aanleiding om af te wijken van het wettelijke uitgangspunt dat beide ouders belast worden met het ouderlijk gezag (impliciet: verzoek van vader toewijzen)

1. Het enkele feit dat de communicatie tussen partijen op dit moment niet goed is, is onvoldoende

1.1. Partijen wonen dicht bij elkaar en zijn intensief betrokken in het leven van de kinderen

1.2. Er is niet gebleken dat het gezamenlijk gezag tot problemen heeft geleid

Stelling: De rechtbank zal het verzoek van de vader toewijzen.

1. Er is onvoldoende gebleken dat toewijzing van het gezamenlijk gezag zal leiden tot een onaanvaardbaar risico dat de kinderen klem of verloren zullen raken tussen de ouders of dat afwijzing anderszins in het belang van hen noodzakelijk is

--	--

9.11. BIJLAGE 8 – UITSPRAAK 24 JULI 2017

Origineel	Argumentatiestructuur
<p>Kinderbijdrage</p> <p>De vrouw heeft een met ingang van 13 november 2015 door de man te betalen bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige verzocht van € 247,00 per maand, althans met ingang van de datum van indiening van het verzoekschrift dan wel de datum van de te geven beschikking en een zodanige bijdrage als de rechtbank in goede justitie zal vermenen te behoren.</p> <p>De man heeft verweer gevoerd.</p> <p><u>Ontvankelijkheid</u></p> <p>De man heeft gesteld dat de vrouw niet ontvankelijk dient te worden verklaard in haar verzoek. Tijdens de indiening van het verzoekschrift van de vrouw liep er al een procedure tussen de gemeente en de man betreffende een verhaalsbijdrage. De man is met de gemeente tot een minnelijke regeling gekomen zoals is opgenomen in voormelde beschikking van 28 maart 2017. De man heeft tijdens de zitting verzocht de vrouw te veroordelen in de proceskosten betreffende de onderhavige procedure.</p> <p>De vrouw heeft betwist dat zij niet ontvankelijk is in haar verzoek. Zij heeft van de gemeente begrepen dat zij, ondanks dat er aan de man een verhaalsbijdrage is opgelegd, om vaststelling van kinderalimentatie kan verzoeken. De gemeente zal stoppen met het incasseren van de verhaalsbijdrage zodra de rechtbank aan de man een onderhoudsbijdrage ten behoeve van de minderjarige heeft vastgesteld. De vrouw heeft een e-mail van de gemeente overgelegd waarin dit is bevestigd. De vrouw heeft gesteld dat zij belang heeft bij het vaststellen van kinderalimentatie omdat zij dan een bijdrage in de kosten van de</p>	

minderjarige ontvangt zodra haar bijstandsuitkering zal eindigen. Verder heeft de vrouw verweer gevoerd tegen het verzoek van de man betreffende de proceskosten. Op het moment dat de vrouw de onderhavige procedure is gestart was zij niet bekend met de omstandigheid dat tussen de gemeente en de man een procedure aanhangig was betreffende bijstandsverhaal. Daarbij komt dat de gemeente de vrouw te kennen heeft gegeven dat zij de onderhavige procedure kan voortzetten ondanks de minnelijke regeling inzake het bijstandsverhaal.

De rechtbank overweegt als volgt.

Allereerst is de rechtbank van oordeel dat de vrouw op dit moment geen belang heeft bij het vaststellen van kinderalimentatie nu zij een bijstandsuitkering ontvangt. Indien aan de man het betalen van kinderalimentatie wordt opgelegd, zal de vrouw een lagere uitkering ontvangen nu die zal worden gekort met de opgelegde kinderalimentatie. Hierbij wordt opgemerkt dat de omstandigheid dat de vrouw een bijstandsuitkering ontvangt niet meebrengt dat de man niet gehouden is tot het betalen van een bijdrage in de kosten van de minderjarige. Door het betalen van de verhaalsbijdrage, voldoet de man aan zijn onderhoudsverplichting.

De rechtbank zal de vrouw niet volgen in het door haar gestelde belang bij het vaststellen van kinderalimentatie. Het door de vrouw gestelde belang ziet op de toekomst. Niet duidelijk is of, en zo ja wanneer de bijstandsuitkering van de vrouw zal eindigen. Hierbij is van belang dat de vrouw naar haar zeggen al acht/negen jaar een bijstandsuitkering ontvangt en zich thans slechts aan het oriënteren is op de arbeidsmarkt. Er is derhalve sprake van een onzekere toekomstige gebeurtenis. Daarbij komt dat thans niet duidelijk is hoe de financiële situaties van partijen eruitzien op het moment dat de bijstandsuitkering van de vrouw eindigt, zodat thans niet kan worden bepaald of en zo ja, hoeveel de man in die situatie moet bijdrage in de kosten van de minderjarige. Verder acht de rechtbank van belang dat, indien de rechtbank thans zal overgaan tot het vaststellen van door de man aan de vrouw te betalen kinderalimentatie, de beschikking van 28 maart

Stelling: Allereerst is de rechtbank van oordeel dat de vrouw op dit moment geen belang heeft bij het vaststellen van kinderalimentatie nu zij een bijstandsuitkering ontvangt

1. De vrouw haar uitkering zal lager worden wanneer er een kinderalimentatie wordt opgelegd (impliciet: het is niet gunstig voor de vrouw)
2. De vrouw krijgt nu de verhaalsbijdrage van de man en haar bijstandsuitkering

Stelling: De rechtbank zal de vrouw niet volgen in het door haar gestelde belang bij het vaststellen van kinderalimentatie en verklaart haar niet ontvankelijk

1. Er is sprake van een onzekere toekomstige gebeurtenis

- 1.1. Het door de vrouw gestelde belang ziet op de toekomst
- 1.2. De vrouw ontvangt naar haar zeggen al acht/negen jaar een bijstandsuitkering en is zich niet aan het oriënteren op de arbeidsmarkt
 - 1.2.1. Het is niet duidelijk wanneer haar bijstandsuitkering zal eindigen
 - 1.2.2. Het is niet duidelijk hoe de financiële situaties van partijen eruitzien op het moment dat de bijstandsuitkering van de vrouw eindigt

<p>2017 zal blijven gelden. Dit brengt mee dat de man zowel aan de vrouw als aan de gemeente een bijdrage dient te voldoen betreffende de kosten van de minderjarige. Dit is uiteraard niet de bedoeling. De enkele toezegging van de gemeente dat zij dan niet tot tenuitvoerlegging van voormelde beschikking zal overgaan, maakt niet dat die beschikking geen gelding meer heeft.</p> <p>Op grond van het bovenstaande zal de rechtbank de vrouw niet ontvankelijk verklaren in haar verzoek tot het vaststellen van kinderalimentatie.</p> <p>De rechtbank ziet geen aanleiding de vrouw te veroordelen in de proceskosten, zodat het verzoek van de man daartoe zal worden afgewezen.</p>	<p>Hoofdstelling: Op grond van het bovenstaande zal de rechtbank de vrouw niet ontvankelijk verklaren in haar verzoek tot het vaststellen van kinderalimentatie.</p>
--	---

9.12. BIJLAGE 12 – UITSPRAAK 8 NOVEMBER 2018

<i>Origineel</i>	Argumentatiestructuur
<p><i>Rechtsmacht en toepasselijk recht</i></p> <p>3.1. De rechtbank overweegt dat de Nederlandse rechter rechtsmacht heeft ten aanzien van deze verzoeken en dat Nederlands recht van toepassing is.</p> <p><i>Echtscheiding</i></p> <p>3.2. De man verzoekt de echtscheiding uit te spreken op de grondslag dat het huwelijk tussen partijen duurzaam is ontworcht.</p> <p>3.3. De vrouw voert verweer. Zij voert aan dat de man zijn verantwoordelijkheid als echtgenoot en vader dient te nemen en zich dient te herenigen met zijn gezin.</p> <p>3.4. De rechtbank overweegt dat partijen al geruime tijd gescheiden leven en dat de man bij zijn verzoek blijft. De duurzame ontworchtiging van het huwelijk is daarmee voldoende vast komen te staan. Het verzoek van de man zal worden toegewezen.</p> <p><i>Hoofdverblijfplaats</i></p>	<p>Stelling: het verzoek van de man zal worden toegewezen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Partijen leven al geruime tijd gescheiden 2. De duurzame ontworchtiging van het huwelijk is voldoende vast komen te staan

3.5. Partijen verzoeken beiden de hoofdverblijfplaats van [voornaam van minderjarige] bij de vrouw te bepalen.

3.6. Nu gesteld noch gebleken is dat het belang van [voornaam van minderjarige] zich hiertegen verzet, zal het verzoek worden toegewezen.

Zorgregeling

3.7. De man verzoekt een zorg- en contactregeling vast te stellen, waarbij de man [voornaam van minderjarige] één keer per jaar in Nederland bezoekt en de man voorts het recht heeft om per telefoon, e-mail dan wel op een andere passende wijze op afstand contact met haar te hebben.

3.8. De vrouw heeft geen verweer gevoerd tegen het verzoek van de man.

3.9. De rechtbank zal het verzoek van de man toewijzen, in die zin dat een zorgregeling wordt vastgesteld waarbij de man [voornaam van minderjarige] eenmaal per jaar in Nederland bezoekt en dat hij daarnaast telefonisch, per e-mail of op andere wijze op afstand contact met [voornaam van minderjarige] heeft. De rechtbank merkt daarbij uitdrukkelijk op dat uit het kindgesprek met [voornaam van minderjarige] naar voren is gekomen dat zij haar vader mist en dat het in haar belang is dat het contact verder wordt uitgebreid.

Alimentatie

3.10. De vrouw verzoekt te bepalen dat de man als bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van [voornaam van minderjarige] met ingang van primair 25 juli 2017, subsidiair met ingang van 1 september 2017 € 312,- per maand en met ingang van 1 januari 2018 € 317,- per maand bij vooruitbetaling aan de vrouw zal voldoen, althans een door de rechtbank in goede justitie te bepalen bijdrage en ingangsdatum.

3.11. De vrouw verzoekt tevens te bepalen dat de man met een bedrag van € 287,- per maand bijdraagt in de kosten van levensonderhoud van de vrouw, steeds bij vooruitbetaling te voldoen, althans een bijdrage die de rechtbank juist acht.

Stelling: de rechtbank zal het verzoek van de man toewijzen over de zorg- en contactregeling toewijzen

1. Uit het kindgesprek kwam uitdrukkelijk naar voren dat [voornaam van minderjarige] haar vader mist en dat het in haar belang is dat het contact verder wordt uitgebreid

Stelling: De rechtbank gaat daarom aan de stelling van de man voorbij (impliciet: geen afwijzing van het verzoek van de vrouw)

3.12. De man voert verweer en concludeert tot niet-ontvankelijkverklaring dan wel afwijzing van de verzoeken.

3.13. Alvorens de verzoeken van de vrouw aan de hand van de behoefte en draagkracht te beoordelen, zal de rechtbank ingaan op het standpunt van de man dat de vrouw enkel een verzoek tot vaststellen van alimentatie indient om hem – naar de rechtbank begrijpt – te benadelen. De rechtbank stelt voorop dat van enig motief bij de vrouw om de man te benadelen niet is gebleken. Onduidelijk is bovendien welk gevolg de man aan zijn stelling verbindt. De rechtbank overweegt verder dat hetgeen de man heeft gesteld over de (aanvullende) uitkering op grond van de Participatiewet van de vrouw en het feit dat het voor de vrouw de facto niet uitmaakt of zij die uitkering ontvangt, of kinderalimentatie, niet afdoet aan een verplichting van de man om kinderalimentatie te betalen, indien hij daarvoor draagkracht heeft. De rechtbank gaat daarom aan de stelling van de man voorbij.

Bijdrage in kosten verzorging en opvoeding

Ingangsdatum

3.14. Om procestechnische redenen zal de rechtbank eerst de ingangsdatum van een eventueel door de man te betalen bijdrage bespreken.

3.15. De man heeft geen verweer gevoerd tegen door de vrouw primair verzochte ingangsdatum, zodat de rechtbank de vrouw zal volgen en als ingangsdatum 25 juli 2017 zal aanhouden.

Behoefte

3.16. Partijen verschillen van mening over zowel de hoogte van de behoefte van [voornaam van minderjarige] als de wijze waarop de behoefte van [voornaam van minderjarige] dient te worden berekend.

3.17. De man stelt zich op het standpunt dat de behoefte van [voornaam van minderjarige] moet worden berekend alsof partijen niet in

1. Indien de man draagkracht heeft, is er een verplichting van de man om kinderalimentatie te betalen

1.1. Ondanks de uitkering die de vrouw krijgt op grond van de Participatiewet

1.2. Of het feit dat het de facto niet uitmaakt of de vrouw de uitkering krijgt of de kinderalimentatie

2. Er is niet gebleken dat er een motief is bij de vrouw om de man te benadelen.

gezinsverband hebben samengeleefd. De vrouw kan zich hier niet in vinden. De rechtbank ziet in het enkele feit dat partijen in 2012 uit elkaar zijn gegaan – waarna nog tijdelijk sprake is geweest van een verzoening – geen aanleiding om de behoefte van [voornaam van minderjarige] te berekenen alsof van een samenleving in gezinsverband geen sprake is geweest. Vast staat dat partijen tot in ieder geval 2012 in gezinsverband hebben samengeleefd. De behoefte van [voornaam van minderjarige] zal daarom worden berekend aan de hand van het netto besteedbaar gezinsinkomen in 2012.

3.18. Vast staat dat de man in 2012 een WIA-uitkering ontving van bruto 1.346,33 per maand exclusief vakantiegeld. De man heeft de stelling van de vrouw dat zij in 2012 een ZW-uitkering van bruto € 248,41 inclusief vakantiegeld ontving onvoldoende gemotiveerd betwist, zodat de rechtbank hierin de vrouw zal volgen. Het had op de weg van de man gelegen nader te motiveren waarom voormelde inkomsten volgens hem niet representatief zijn voor de verdiensten van de vrouw tijdens de samenleving van partijen.

3.19. Uitgaande van voornoemde gegevens en de in 2012 geldende belastingtarieven en premies becijfert de rechtbank het netto besteedbaar inkomen van de man op € 1.142,- per maand en dat van de vrouw op € 939,- per maand. De rechtbank verwijst naar de aangehechte en door de griffier gewaarmerkte berekeningen. Op basis van voormelde gegevens gaat de rechtbank er vanuit dat partijen in aanmerking kwamen voor een kindgebonden budget van € 1.017,- per jaar. Het netto besteedbaar gezinsinkomen bedraagt dan afgerond € 2.166,- per maand. Uitgaande van twee punten voor de kinderbijslag becijfert de rechtbank de behoefte van [voornaam van minderjarige] in 2012 afgerond € 327,- per maand. Geïndexeerd naar 2017 is dit afgerond € 350,- per maand.

Stelling: De behoefte van [voornaam van minderjarige] zal daarom worden berekend aan de hand van het netto besteedbaar gezinsinkomen in 2012.

1. De partijen hebben in ieder geval tot 2012 in gezinsverband samengeleefd

1.1. De rechtbank ziet in het enkele feit dat partijen in 2012 uit elkaar zijn gegaan – waarna nog tijdelijk sprake is geweest van een verzoening – geen aanleiding om de behoefte van [voornaam van minderjarige] te berekenen alsof van een samenleving in gezinsverband geen sprake is geweest.

Stelling: De rechtbank zal de vrouw volgen

1. De man heeft de hoogte van de ZW-uitkering van de vrouw onvoldoende gemotiveerd betwist

1.1. Hij had nader kunnen motiveren waarom voormelde inkomsten volgens hem niet representatief zijn voor de verdiensten van de vrouw tijdens de samenleving van partijen.

Stelling: De man heeft een netto besteedbaar inkomen van € 1.142,- per maand en de vrouw van € 939,- per maand (impliciet: er wordt gebruikt van een rekenmethode om dit vast te stellen).

1. In 2012 staat vast dat de man een WIA-uitkering ontving van bruto 1.346,33 per maand exclusief vakantiegeld.

2. In 2012 heeft de vrouw een ZW-uitkering van bruto € 248,41 inclusief vakantiegeld

Stelling: De behoefte van [voornaam van minderjarige] in 2012 is afgerond € 327,- per maand en geïndexeerd naar 2017 is dit afgerond € 350,- per maand

1. Op grond van de inkomens van de ouders gaat de rechtbank van een kindgebonden budget van € 1.017,- per jaar uit.

2. Het netto besteedbaar gezinsinkomen bedraagt dan afgerond € 2.166,- per maand.

3.20. De vrouw heeft onweersproken gesteld dat de behoefte van [voornaam van minderjarige] dient te worden verhoogd met een bedrag van € 34,- per maand in verband met kosten van schoolactiviteiten en een laptop, zodat de rechtbank de vrouw hierin zal volgen. De behoefte van [voornaam van minderjarige] bedraagt in 2017 derhalve € 384,- per maand.

Draagkracht van de man

3.21. Partijen verschillen van mening over de draagkracht van de man en de wijze waarop de draagkracht van de man dient te worden berekend. De vrouw stelt ten eerste dat het netto besteedbaar inkomen van de man gelijk gesteld moet worden aan zijn netto inkomsten omdat hij vrijwel geen belastingen/premies hoeft te betalen omdat hij in Marokko woont. De man is van mening dat desondanks met de Nederlandse belastingtarieven rekening gehouden dient te worden, omdat hij vanwege het ontbreken van sociale voorzieningen in Marokko zelf geld moet reserveren voor eventuele inkomensdalingen en onvoorziene kosten.

3.22. De rechtbank oordeelt dat de man de stelling van de vrouw onvoldoende gemotiveerd betwist. Het had op zijn weg gelegen aan te tonen dat hij daadwerkelijk geld reserveert en nader te motiveren voor welk doeleinde, gelet op het feit dat de man al geruime tijd een WIA-uitkering ontvangt. De rechtbank zal daarom de vrouw volgen, in welk geval tussen partijen niet in geschil is dat het netto besteedbaar inkomen van de man € 1.518,- per maand bedraagt.

3.23. Daarnaast stelt de vrouw dat – kort gezegd - de draagkrachtformule dient te worden gecorrigeerd met een woonlandfactor omdat de kosten van levensonderhoud in Marokko blijkens de regeling Woonlandbeginsel in de sociale zekerheid 2012 50% lager zijn dan in Nederland.

(Impliciet: er wordt gebruik gemaakt van een bepaalde rekenmethode).

Stelling: De behoefte van [voornaam van minderjarige] bedraagt in 2017 derhalve € 384,- per maand (impliciet: dit is eerlijk)

1. De vrouw heeft onweersproken gesteld dat de behoefte van [voornaam van minderjarige] dient te worden verhoogd met een bedrag van € 34,- per maand in verband met kosten van schoolactiviteiten en een laptop.

Stelling: De rechtbank zal daarom de vrouw volgen, in welk geval tussen partijen niet in geschil is dat het netto besteedbaar inkomen van de man € 1.518,- per maand bedraagt.

1. De rechtbank oordeelt dat de man de stelling van de vrouw onvoldoende gemotiveerd betwist.

1.1. Hij had kunnen aantonen dat hij daadwerkelijk geld reserveert en nader te motiveren voor welke doeleinde, gelet op het feit dat de man al geruime tijd een WIA-uitkering ontvangt.

1.2. De man is van mening dat desondanks met de Nederlandse belastingtarieven rekening gehouden dient te worden.

1.2.1. Omdat hij vanwege het ontbreken van sociale voorzieningen in Marokko zelf geld moet reserveren voor eventuele inkomensdalingen en onvoorziene kosten.

2. De vrouw stelt dat het netto besteedbaar inkomen van de man gelijk gesteld moet worden aan zijn netto inkomsten

2.1. Omdat hij vrijwel geen belastingen/premies hoeft te betalen

2.1.1. Omdat hij in Marokko woont.

Stelling: De rechtbank zal daarom de vrouw volgen en de draagkracht formule corrigeren.

1. De vrouw stelt dat de draagkrachtformule dient te worden gecorrigeerd met een woonlandfactor omdat de kosten van levensonderhoud in Marokko blijkens de

De man betwist dat de kosten van levensonderhoud in Marokko in zijn geval 50% lager liggen dan in Nederland.

3.24. De rechtbank overweegt dat tussen partijen vast staat dat de man niet conform de regeling Woonlandbeginsel in de sociale zekerheid 2012 is gekort op zijn WIA-uitkering. Hij ontvangt dus hetzelfde bedrag aan WIA-uitkering als hij zou ontvangen als hij in Nederland woonachtig zou zijn. De vrouw heeft voldoende onderbouwd dat het kostenniveau in Marokko 50% lager ligt dan in Nederland. De man voert weliswaar aan dat dit gelet op onder meer zijn woonlasten en kosten voor medicijnen in zijn geval niet opgaat, maar laat na om dit door middel van stukken te onderbouwen. De rechtbank zal daarom de vrouw volgen en de draagkracht formule corrigeren. Anders dan de man aanvoert, halveert de vrouw niet de vrije ruimte maar slechts de woonfactor en de overige redelijke kosten van levensonderhoud.

Draagkracht van de vrouw

3.25. Vast staat dat de vrouw op dit moment naast haar inkomsten uit arbeid een aanvullende uitkering op basis van de Participatiewet ontvangt. Anders dan partijen, is de rechtbank van oordeel dat de vrouw, als verzorgende ouder, daarom geen draagkracht heeft om bij te dragen in de kosten van verzorging en opvoeding van [voornaam van minderjarige]. Een andersluidend oordeel verhoudt zich namelijk niet met de aard van de uitkering op basis van de Participatiewet.

3.26. Gelet op de door de rechtbank te bepalen zorgregeling kan de man aanspraak maken op een zorgkorting van 5% van de behoefte, zijnde afgerond € 18,- per maand.

Conclusie

3.27. Op grond van het voorgaande concludeert de rechtbank dat de man over voldoende draagkracht beschikt om de door de vrouw verzochte bijdrage te voldoen. Het verzoek van de vrouw zal worden toegewezen.

Bijdrage in kosten levensonderhoud

regeling Woonlandbeginsel in de sociale zekerheid 2012 50% lager zijn dan in Nederland.

2. De rechtbank vindt dat de man nalaat om zijn verweer te onderbouwen door middel van stukken

2.1. De man betwist dat de kosten van levensonderhoud in Marokko in zijn geval 50% lager liggen dan in Nederland

2.1.1. Hij voert aan dat dit gelet op onder meer zijn woonlasten en kosten voor medicijnen zijn kosten niet 50% lager liggen dan in Nederland

Stelling: Anders dan partijen, is de rechtbank van oordeel dat de vrouw, als verzorgende ouder, daarom geen draagkracht heeft om bij te dragen in de kosten van verzorging en opvoeding van [voornaam van minderjarige].

1. Een ander oordeel verhoudt zich namelijk niet met de aard van de uitkering op basis van de Participatiewet

1.1. De vrouw ontvangt op dit moment naast haar inkomsten uit arbeid een aanvullende uitkering op basis van de Participatiewet

Hoofdstelling: Op grond van het voorgaande concludeert de rechtbank dat de man over voldoende draagkracht beschikt om de door de vrouw verzochte bijdrage te voldoen. Het verzoek van de vrouw zal worden toegewezen.

Huwelijksgelateerde behoefte

3.28. Tussen partijen is niet in geschil dat de huwelijksgelateerde behoefte van de vrouw in 2012 €1.103,- per maand bedraagt. Geïndexeerd naar heden is dat afgerond € 1198,- per maand.

Aanvullende behoefte (behoefte)

3.29. De vrouw heeft niet gesteld hoe hoog haar aanvullende behoefte is. De rechtbank is daarmee van oordeel dat de vrouw niet aan haar stelplicht heeft voldaan. Het verzoek van de vrouw tot het vaststellen van een bijdrage in haar levensonderhoud zal worden afgewezen.

Huurrecht woning

3.30. De vrouw verzoekt te bepalen dat zij huurster zal zijn van de woning aan de [adres] te [postcode] [woonplaats] .

3.31. De man voert hier tegen geen verweer.

3.32. Het verzoek van de vrouw zal worden toegewezen, met dien verstande dat het huurrecht aan de vrouw zal worden toegekend per datum van inschrijving van de echtscheidingsbeschikking.

Huwelijksgoederengemeenschap

3.33. De vrouw verzoekt vast te stellen dat partijen de huwelijksgoederengemeenschap reeds hebben verdeeld.

3.34. De man concludeert tot niet-ontvankelijkverklaring van de vrouw dan wel afwijzing van het verzoek.

3.35. De rechtbank overweegt dat de vrouw een verklaring voor recht verzoekt. Gelet op de stellingen van partijen over en weer met betrekking tot de woning in Marokko komt echter niet vast te staan dat de huwelijksgoederengemeenschap – voor zover hiervan al sprake zou zijn – reeds is verdeeld. Het

Stelling: Het verzoek van de vrouw tot het vaststellen van een bijdrage in haar levensonderhoud zal worden afgewezen.

1. De rechtbank is van oordeel dat de vrouw niet aan haar stelplicht heeft voldaan

1.1. De vrouw heeft niet gesteld hoe hoog haar aanvullende behoefte is.

Stelling: Het verzoek van de vrouw zal om die reden worden afgewezen.

1. Gelet op de stellingen van partijen over en weer met betrekking tot de woning in Marokko komt echter niet vast te staan dat de huwelijksgoederengemeenschap – voor zover hiervan al sprake zou zijn – reeds is verdeeld.

verzoek van de vrouw zal om die reden worden afgewezen.	
---	--

9.13. RECHTERLIJKE UITSPRAKEN CORPUS

9.13.1. ALIMENTATIE

Rb. Midden-Nederland 29 januari 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:443.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:443&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a443>

Rb Midden-Nederland 10 mei 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:1791.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:1791&showbutton=true&keyword=alimentatie>

Rb. Midden-Nederland 16 mei 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:2125.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:2125&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a2125>

Rb. Midden-Nederland 11 juli 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:3090.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:3090&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a3090>

Rb. Midden-Nederland 13 september 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:4190.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:4190&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a4190>

Rb. Midden-Nederland 26 november 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:5547.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:5547&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a5547>

Rb. Midden-Nederland 7 april 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:1387.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2020:1387&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2020%3a1387>

Rb. Midden-Nederland 25 september 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:4253.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2020:4253&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2020%3a4253>

Rb. Midden-Nederland 7 oktober 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:4211.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2020:4211&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2020%3a4211>

Rb. Midden-Nederland 20 november 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:5066.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2020:5066&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2020%3a5066>

Rb. Midden-Nederland 26 april 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:2078

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2017:2078&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2017%3a2078>

Rb. Midden-Nederland 6 juli 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:5112

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2017:5112&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2017%3a5112>

Rb. Midden-Nederland 25 juli 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:6713

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:6713&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a6713>

Rb. Midden-Nederland 24 juli 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:3806

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2017:3806&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2017%3a3806>

Rb. Midden-Nederland 23 oktober 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:4857

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:4857&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a4857>

Rb. Midden-Nederland 18 december 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:5992

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2018:5992&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2018%3a5992>

Rb. Midden-Nederland 8 november 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:5366

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2018:5366&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2018%3a5366>

Rb. Midden-Nederland 7 november 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:6732

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:6732&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a6732>

Rb. Midden-Nederland 7 maart 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:2044

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:2044&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a2044>

Rb. Midden-Nederland 4 oktober 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:4855

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2018:4855&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2018%3a4855>

9.13.2. GEZAG

Rb. Midden-Nederland 25 januari 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:399.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:399&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a399>

Rb. Midden-Nederland 27 maart 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:1191.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:1191&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a1191>

Rb. Midden-Nederland 11 juli 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:3088.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:3088&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a3088>

Rb. Midden-Nederland 7 augustus 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:3519.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:3519&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a3519>

Rb. Midden-Nederland 16 augustus 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:3801.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:3801&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a3801>

Rb. Midden-Nederland 29 augustus 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:3895.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:3895&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a3895>

Rb. Midden-Nederland 3 september 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:4059.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:4059&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a4059>

Rb. Midden-Nederland 2 juli 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:2948.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2020:2948&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2020%3a2948>

Rb. Midden-Nederland 28 juli 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:2961.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2020:2961&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2020%3a2961>

Rb. Midden-Nederland 1 september 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:3458

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2020:3458&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2020%3a3458>

Rb. Midden-Nederland 21 juni 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:2936

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2018:2936&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2018%3a2936>

Rb. Midden-Nederland 26 september 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:6728

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:6728&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a6728>

Rb. Midden-Nederland 18 juli 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:6723

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:6723&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a6723>

Rb. Midden-Nederland 3 augustus 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:3702

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2018:3702&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2018%3a3702>

Rb. Midden-Nederland 2 november 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:5515

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2017:5515&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2017%3a5515>

Rb. Midden-Nederland 3 oktober 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:5111

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2018:5111&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2018%3a5111>

Rb. Midden-Nederland 3 april 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:1214

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2020:1214&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2020%3a1214>

Rb. Midden-Nederland 4 maart 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:1197

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:1197&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2019%3a1197>

Rb. Midden-Nederland 17 augustus 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:4783

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2018:4783&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2018%3a4783>

Rb. Midden-Nederland 26 april 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:1847

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2018:1847&showbutton=true&keyword=ECLI%3aNL%3aRBMNE%3a2018%3a1847>